

Katalog

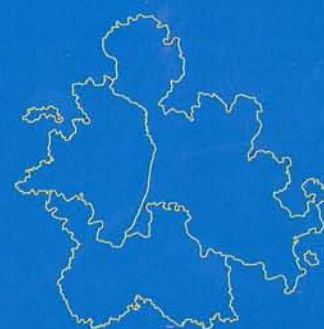

aktuálních přeshraničních problémů
aktueller grenzübergreifender Probleme

2003

Euroregion Neisse-Nisa-Nysa

Tento projekt je spolufinancován z prostředků Evropské unie

Obsah

Inhalt

1	Úvod	Einleitung	4
2	Obecný rámec	Allgemeiner Rahmen	5
3	Typologie problémů	Typologie der Problemen	6
3.1	Hospodářství	Wirtschaft	8
3.1.1	Řemeslná výroba a řemeslníci v ERN	Handwerk in der Euroregion Neisse–Nisa–Nysa	11
3.1.2	Malá infrastruktura	Kleine Infrastruktur	12
3.1.3	„Obchodní navštívenka“	„Visitenkarte“	13
3.1.4	Program pro rozvoj obchodu	Programm zur Entwicklung des zwischenregionalen Handels	14
3.1.5	Síť investorů	Investorennetzwerk	15
3.1.6	Statistické informace	Statistische Informationen für die Euroregion Neisse–Nisa–Nysa	16
3.1.7	Telematická hlediska	Telematik im Grenzgebiet	17
3.1.8	Vytvoření přeshraniční sítě	Grenzübergreifendes regionales Netzwerk	18
3.1.9	Program rozvoje venkovských oblastí	Entwicklungsprogramm der ländlichen Gebiete	19
3.1.10	Zemědělský rozvojový program	Entwicklungsprogramm für Landwirtschaft	20
3.1.11	Rodinné farmy Euroregionu Nisa	Familienfarmen der Euroregion Neisse–Nisa–Nysa	21
3.2	Regionální plánování	Regionalplanung	22
3.2.1	Zvýšení podílu obyvatelstva na rozvoji	Steigerung des Anteiles der Bevölkerung an der Entwicklung	24
3.2.2	Komplexní strategický plán	Komplexer strategischer Plan	25
3.2.3	Přeshraniční analýza	Grenzübergreifende Analyse	26
3.2.4	Společný hospodářský rozvojový plán	Gemeinsamer wirtschaftlicher Entwicklungsplan	27
3.2.5	Regionální energetické plánování	Regionale Energieplanung	28
3.3	Vzdělání ve vazbě na pracovní trh	Bildung im Bezug zum Arbeitsmarkt	29
3.3.1	Společně	Gemeinsam	32
3.3.2	Centrum vzdělanosti Euroregionu Nisa	Bildungszentrum der Euroregion Neisse–Nisa–Nysa	33
3.3.3	Mediální program	Das Medienprogramm	34
3.3.4	Mezinárodní výměna mládeže	Internationaler Jugendaustausch	35
3.3.5	Přemístěné třídy	Klassenaustausch	36
3.3.6	Přeshraniční vzdělávání dospělých	Grenzübergreifende Erwachsenenbildung	37
3.3.7	Vzdělávání ve vazbě na nová pracovní místa	Bildung im Bezug zu neuen Arbeitsplätzen	38
3.3.8	Síť muzeí a jejich spolupráce	Netzwerk und Zusammenarbeit von Museen	39
3.3.9	Radio Nisa	Radio Nisa	40
3.3.10	Vzdělávací síť na podporu turistiky	Bildungsnetz zur Förderung der Touristik	41
3.4	Doprava	Verkehr	42
3.4.1	Přeshraniční železniční spoje	Grenzübergreifende Eisenbahnverbindungen	44
3.4.2	Dopravní svaz bez hranic	Grenzübergreifender Verkehrszweckverband	45
3.4.3	Silniční dopravní systém	Das Straßenverkehrsnetz	46
3.5	Sociální a zdravotní oblast	Gesundheit und soziales	47
3.5.1	Zvýšení spolupráce organizací	Steigerung der Zusammenarbeit von Organisationen	49
3.5.2	Boj proti drogám	Kampf gegen Drogen	50
3.5.3	Služby rychlé lékařské pomoci	Rettungsdienste	51
3.5.4	Nové rehabilitační metody	Neue Rehabilitationsmethoden	52
3.5.5	Systémy vzájemné pomoci	Systeme der gegenseitigen Hilfe	53
3.5.6	Vytvoření Centra spolupráce	Entwicklung eines Zentrums für Zusammenarbeit	54
3.5.7	Spolupráce mezi nemocnicemi	Zusammenarbeit zwischen den Krankenhäusern	55
3.6	Životní prostředí	Umwelt	56
3.6.1	Informační a ekovýchovný systém	Informations- und Umweltbildungssystem	59
3.6.2	Databáze ekologického centra	Datenbank eines Umweltzentrums	60
3.6.3	Společná péče o přírodní zdroje – lesy	Gemeinsame Pflege der Naturressourcen – Wälder	61
3.6.4	Obnova poškozených lesních oblastí	Erneuerung beschädigter Waldgebiete	62
3.6.5	Životní prostředí v malých podnicích	Umwelt in Kleinbetrieben	63
3.6.6	Mezinárodní chráněná krajinná oblast	Grenzübergreifendes internationales Schutzgebiet	64
3.6.7	Podpora ekologického zemědělství	Förderung des Ökolandbaues	65
3.6.8	Rozvojový plán Euroregionu Nisa	Entwicklungsplan der ERN	66
3.7	Cestovní ruch	Reiseverkehr	67
3.7.1	Cyklostezky	Radwege	70
3.7.2	Jezdecktví a hypoturistika	Reiten und Hypoturistik	71
3.7.3	Kultura a turistika	Kultur und Touristik	72
3.7.4	Pohostinný Euroregion Nisa	Die Gastfreundliche Euroregion Neisse–Nisa–Nysa	73
3.7.5	Turistická magistrála – Severní cesta	Touristische Magistrale – der Nordweg	74
3.7.6	Průzkumy a analýzy	Untersuchungen und Analysen	75
3.7.7	Informační a servisní středisko Bedřichov	Informations- und Besucherzentrum Bedřichov	76
3.7.8	Sportovní areál Ještěd	Sportgelände Ještěd (Jeschken)	77
	Strom problémových oblastí	Baum der Problembereiche	78

Pracovní skupiny

Arbeitsgruppen

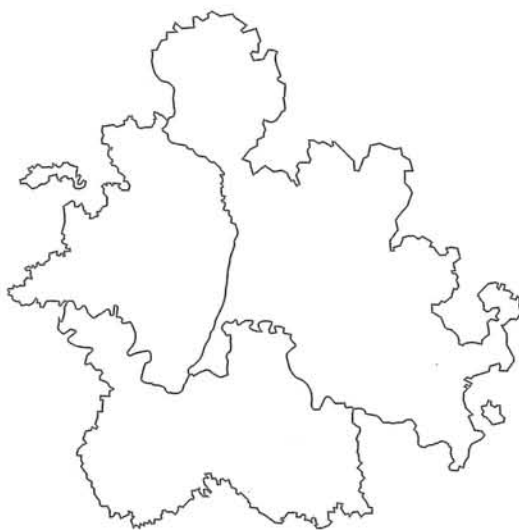
	Umwelt und Energiewirtschaft	Životní prostředí – energetika
	Regionalplanung	Regionální plánování
	Kultur / Bildung	Kultura / vzdělávání
	Wirtschaft	Hospodářství
	Katastrophenschutz	Katastrofy
	Soziales	Sociální funkce
	Selbstverwaltung und Staatsverwaltung	Samospráva a státní správa
	Sport	Sport
	Reiseverkehr	Cestovní ruch
	Statistik	Statistika
	Geschichte	Historie
	Verkehr	Doprava
	Hochschulen	Vysoké školy

Úvod

Einleitung

Dosáhli jsme velkého pokroku. Tento pokrok byl učiněn z bodu nula. Progrese míry pokroku byla vysoká. Ale tak jako ve všech činnostech člověka, je těžké stát se prvním a je ještě těžší udržet se být prvním. Mnohé z opatření a cílů definovaných v počátečních letech existence ERN – Euroregionu Nisa vycházely z intuitivních potřeb nás, obyvatel ERN, a byly velkým přínosem pro další motivaci.

Stejně jako v jakémkoliv svazku lidí, dochází i v rámci ERN k situaci, kdy se musíme znovu zamyslet nad tím, čeho chceme dosáhnout v budoucnosti.

Musíme definovat jak své problémy, tak své cíle. Vazba mezi našimi problémy a cíli je nezbytná k tomu, abychom stanovili co nejpřesnější svoji strategii postupu.

Tento materiál se snaží být příspěvkem k diskusi o naší budoucnosti. Dal si za úkol detekovat základní problémy z dnešního pohledu, kdy jsme již zhodnotili desetileté působení ERN. Snaží se střízlivě reflektovat skutečnosti bez přehnaného optimismu a potřeby ukazovat ERN pouze v co nejlepším světle. Měl by však být nástrojem ke skutečnému dosažení nejlepších výsledků, jakých obyvatelé ERN mohou dosáhnout. Historie nás neustále poučuje o tom, že realistická reflexe na naše dosažené výsledky nás udrží na cestě skutečného pokroku a stability bez extrémních konjunkturálních výkyvů i krizi způsobených kroky, které vedly nereálnými směry bez zpětných vazeb.

Dalším úkolem tohoto materiálu je definovat možnosti rozvoje v jednotlivých oblastech a přinést soubor některých námětů na opatření i projekty. Materiál si nečiní nárok na definování kompletní sady možných projektů, je spíše katalogem možných námětů tak, jak byly sebrány při mnoha jednáních s různými aktéry v rámci jeho tvorby.

V rámci obecných pravidel synergie bude možné, aby se velké množství „účastníků“ procesu rozvoje Euroregionu Nisa mohlo inspirovat námětem jiného autora.

Materiál tak dle názoru tvůrců přispěje k naplnění jednoho ze základních principů vytváření programů a projektů v EU – sdružování námětů a sdružování partnerů v horizontální i vertikální rovině.

Wir haben einen großen Fortschritt erreicht. Der Ausgangspunkt war die Null. Die Progression des Maßes des Fortschrittes war hoch. Doch wie es sich mit jeder Tätigkeit des Menschen hat, ist es schwierig der erste zu sein und noch schwieriger, diese Position zu halten. Viele der Maßnahmen und Ziele, die in den Entstehungsjahren der Euroregion Neisse – Nisa – Nysa festgelegt wurden, gingen von unserem intuitiven Tagesbedarf als Einwohner der ERN aus und waren ein großer Beitrag zur weiteren Motivation.

So wie in jedem Verband und Verein der Menschen, entsteht ebenfalls in der ERN eine Situation, wann wir noch einmal darüber nachdenken müssen, was wir in der Zukunft erreichen möchten.

Wir müssen nicht nur unsere Probleme, sondern auch unsere Ziele definieren. Die Beziehung zwischen unseren Problemen und Zielen ist notwendig, um unsere Verfahrensstrategie so weit wie möglich präzise festzulegen.

Diese Veröffentlichung möchte sich als ein Beitrag zur Diskussion über unsere Zukunft verstehen. Sie stellt sich das Ziel, die grundsätzlichen Probleme der ERN vom heutigen Sichtpunkt zu erfassen, wann wir schon auf 10 Jahre der Tätigkeit der ERN zurückblicken können. Sie ist bestrebt, die Tatsachen nüchtern zu erfassen, ohne übertriebenem Optimismus und dem Bestreben, die ERN nur im günstigsten Licht zu zeigen. Sie sollte aber ein Werkzeug dazu sein, die besten Ergebnisse zu erzielen, die die Einwohner der ERN erreichen können. Die Geschichte lehrt uns, dass uns auf dem Weg eines tatsächlichen Fortschrittes und Stabilität ohne extremer konjunktureller Schwingungen und Krisen, die durch Schritte verursacht wurden, die in nicht realistische Richtungen ohne einer Rückkopplung führten, nur eine realistische Reflexion der Ergebnisse, die wir erreicht haben halten wird.

Zur weiteren Aufgabe dieser Publikation gehört die Definition der Entwicklungsmöglichkeiten in den einzelnen Gebieten und eine Zusammenstellung eines Komplexes von Maßnahmen und Projekten. Die Veröffentlichung hat nicht den Anspruch, eine komplexe Sammlung von möglichen Projekten zu sein, es ist mehr ein Katalog von möglichen Projektideen so, wie sie in Gesprächen mit verschiedenen Akteuren zusammengetragen wurden.

Im Rahmen der allgemeinen Regeln der Synergie wird es wohl möglich sein, dass sich eine große Anzahl der „Beteiligten“ am Prozess der Entwicklung der ERN durch die Ideen eines anderen inspirieren kann.

Die Veröffentlichung trägt der Meinung der Verfasser nach zur Erfüllung eines der grundlegenden Prinzipien bei der Erstellung von Programmen und Projekten in der Europäischen Union bei – einer Bündelung von Ansätzen und Bündelung der Partner auf einer horizontaler und vertikaler Ebene.

Obecný rámec

Allgemeiner Rahmen

Durch den Beitritt neuer EU – Mitglieder wird die gegenwärtige Außengrenze zu einer neuen Binnengrenze und die bisherigen Grenzen in Ost- und Mitteleuropa zu neuen EU – Außengrenzen.

Diese Prozesse haben einen unmittelbaren Einfluss auf alle Grenzgebiete entlang den gegenwärtigen und den zukünftigen Binnen- und Außengrenzen der EU. Sie führten zu einer grundsätzlichen geografischen Erweiterung und zu einer Intensivierung grenzübergreifenden Zusammenarbeit.

Diese Trends brachten neue Herausforderungen mit sich sowie den Bedarf, auf die „Philosophie“ zurückzukommen, aus der die grenzübergreifende Zusammenarbeit vor fast 40 Jahren entstand.

Eine grenzübergreifende Zusammenarbeit muss – soll sie effizient sein und bleiben – breit angelegt sein und seit Anfang an gemeinsam umgesetzt werden.

- Es sollten alle Aspekte des tagtäglichen Lebens eingebunden werden: Wirtschaft, Arbeit, Freizeit, Kultur, soziales, Wohnen, Planung usw.
- Sie muss tagtäglich und regelmäßig stattfinden und muss seit Anfang an Partner aus allen Bereichen diesseits und jenseits der Grenze umfassen.
- Sie sollte auf allen Ebenen umgesetzt werden, d.h. auf nationaler, regionaler aber auch lokaler Ebene.

Solch ein Begreifen einer grenzübergreifenden Zusammenarbeit umfasst die Notwendigkeit einer Zusammenarbeit auf allen Ebenen sowie die Einführung von koordinierten Prozessen zwischen diesen Ebenen. Sonst ist es nicht möglich, Kompetenzkontroversen aus dem Wege zu räumen, die ihren Ursprung in den unterschiedlichen und oft unvereinbaren Verwaltungsstrukturen an beiden Seiten der Grenzen in ganz Europa haben. Diese „intensivste“ Form der grenzübergreifenden Zusammenarbeit wird schon mehrere Jahrzehnte in verschiedenen europäischen Grenzgebieten praktiziert.

Die Prinzipien einer erfolgreichen grenzübergreifenden Zusammenarbeit, wie:

- Partnerschaft,
- Subsidiarität,
- Existenz eines gemeinsamen grenzübergreifenden Entwicklungskonzepts oder -programms,
- gemeinsame Strukturen auf regionaler/lokaler Ebene und eigene Finanzquellen,

werden allgemein anerkannt und sind ebenfalls grundsätzliche Voraussetzungen für europäische Förderprogramme.

Eine grenzübergreifende Zusammenarbeit bedeutet also nicht, dass die benachbarten Grenzgebiete zu erst – gegenseitig unabhängig und auf nationaler Ebene – eigene Programme, Prioritäten oder Projekte erstellen, und erst folgend ihre Partner auf der anderen Seite der Grenze einbinden oder zu ihnen Kontakt aufnehmen. So reicht es nicht, nur gegenseitig die nationalen Pläne abzustimmen oder mehrere Projektvorschläge hinzuzufügen und das so entstandene Dokument als ein grenzübergreifendes Projekt oder Programm zu bezeichnen. Eine grenzübergreifende Zusammenarbeit sollte nicht nur deswegen betrieben werden, dass es äußere Quellen für die Finanzierung gibt, wenn auch solche Quellen natürlich ein bedeutender Anreiz sind und zur Beschleunigung einer Zusammenarbeit beitragen.

Přijímáním dalších nových členů do EU se dnešní vnější hranice EU stanou novými vnitřními hranicemi a dosavadní hranice ve střední a východní Evropě se stanou vnějšími hranicemi EU.

Tyto procesy mají bezprostřední vliv na všechny příhraniční regiony na dnešních a budoucích vnitřních a vnějších hranicích EU. Vedly k podstatnému geografickému rozšíření a k intenzifikaci přeshraniční spolupráce.

Tyto trendy s sebou přinesly nové výzvy a nutnost důrazně se vrátit k „filosofii“, z níž přeshraniční spolupráce před takřka 40 lety vyšla.

Přeshraniční spolupráce musí, má-li být a zůstat efektivní, založena široce a musí být uskutečňována od samého počátku společně:

- měly by být zapojeny všechny aspekty denního života: hospodářství, práce, volný čas, kultura, sociální záležitosti, bydlení, plánování, atd.,
- musí probíhat každodenně a pravidelně a dále musí zapojovat od samého počátku partnery ze všech oblastí na obou stranách hranice,
- měla by být realizována na všech úrovních, tj. na národní, regionální i místní úrovni.

Toto pojetí přeshraniční spolupráce zahrnuje nutnost spolupráce na všech úrovních, jakož i zavádění koordinovaných procesů mezi těmito úrovněmi. Jinak se není možno vyhnout kompetenčním sporům plynoucím z rozdílných a mnohdy neslučitelných správních struktur na obou stranách hranice v celé Evropě. Tato „nejintenzivnější“ forma přeshraniční spolupráce je již několik desetiletí praktikována v různých evropských příhraničních regionech.

Principy úspěšné přeshraniční spolupráce, jako je:

- partnerství,
- subsidiarita,
- existence společné přeshraniční rozvojové koncepce nebo programu,
- společné struktury na regionální – místní úrovni a vlastní finanční zdroje,

jsou všeobecně uznávány, a představují také základní předpoklady pro evropské podpůrné programy.

Přeshraniční spolupráce tedy neznamená, že sousedící příhraniční regiony nejprve – vzájemně nezávisle a na národní úrovni – rozvinou vlastní programy, priority nebo projekty, a teprve následně kontaktují resp. zapojí své partnery na druhé straně hranice. Nestačí toliko vzájemně odsouhlasit národní plány nebo připojit několik návrhů na projekty, a vzniklý dokument označit za přeshraniční projekt nebo program. Přeshraniční spolupráce by neměla být provozována pouze proto, že jsou k dispozici vnější zdroje financování, i když jsou takové zdroje samozřejmě významnou pobídkou a přispívají k urychlení spolupráce.

Typologie problémů

Typologie der Probleme

Problém existence strategie přeshraničního regionu

Formulace strategie regionálního rozvoje jednotlivých regionů je důležitá, avšak ještě důležitější je společná příprava takové přeshraniční strategie v Euroregionu Nisa. Tato potřeba vyplývá z faktu, že v přeshraničním regionu jsou zastoupena odlišná státní území a je třeba minimalizovat „efekt hraniční závory“. Také je nutno mezi oběma stranami regionu zmenšit rozdíly v rozvoji a příjmech.

V nedávné minulosti se spolupráce mezi účastníky v přeshraničních regionech soustředila zejména na otázky, které se týkaly fyzického plánování jednotlivých akcí a možná částečně dalších věcí. Dnes je zřejmé, že je nezbytná výměna na širokém poli nejrůznějších otázek a problémů počínaje sociálně-kulturní spoluprací, přes otázky kolem životního prostředí a konče problémy hospodářského rozvoje. Důležité je, že formulace přeshraniční strategie umožňuje společně rozumět problémům a příležitostem a společně je rozvíjet.

Problém přípravy společné strategie

Příprava společné strategie přeshraničního rozvoje odkrývá zpravidla slabé stránky v oblasti kvalifikace a vůle orgánů veřejné správy na obou stranách příhraničního regionu. Dává ale také oběma stranám hranic příležitost ke spolupráci a společnému určování budoucnosti jejich přeshraničního regionu. Pomůže každé straně pochopit tu druhou a posílí organizační, obchodní a další vazby, které již existují, k prospěchu všech zainteresovaných stran. Spolupráce a společná činnost v přípravné fázi takové strategie navíc zajistí pevný základ pro nastupující společné aktivity při definování programu, jeho realizaci a monitorování stejně jako pro vývoj dalších, čistě společných projektů ryze přeshraničního charakteru.

Problém přeshraničního partnerství

V nedávné minulosti se navazování přeshraničního partnerství odehrávalo většinou na základě vztahů jednotlivých měst, organizací či skupin obyvatelstva. Často byla tato partnerství účelově vytvářena v zájmu realizace jednotlivých přeshraničních projektů. Tento postup, relativně jednoduchý z hlediska nalézání společného cíle, bylo možno použít pouze jako počáteční fázi navazování partnerských vztahů.

Problém navykklých postupů veřejné správy

Příklady z praxe nám ukazují, že nedokážeme překonat navykklý způsob tvorby programových dokumentů jako u „tradičních státních“ programů. Program rozvoje kraje, ve kterém není dostatečně zdůrazněna přeshraniční spolupráce s kraji v SRN a Polsku, je toho důkazem. V případě kraje, jako je Liberecký, je nezbytný dokument dokládající vůli reprezentace regionu, a měl by to být dokument doplněný samostatnou dohodou, která by byla nástrojem k překonání rozdílů ve správních systémech obou stran hranic a podrobně by vyložila předpisy a směrnice EU.

Mezi partnery přeshraničního partnerství by bylo vhodné uzavřít komplexní dohodu, přestože to předpisy a směrnice EU nevyžadují. Tato dohoda by měla vzniknout současně s navrhovaným programem, aby se mohly vytvořit podmínky realizace, které by se blížily podmínkám tradičních státních programů.

Das Problem der Existenz einer Strategie der grenzübergreifenden Region

Die Formulierung einer Strategie der Regionalentwicklung der einzelnen Regios ist zwar wichtig, doch noch wichtiger ist eine gemeinsame Vorbereitung solch einer grenzübergreifenden Strategie in der Euroregion Neisse-Nisa-Nysa. Dieser Bedarf resultiert aus der Tatsache, dass in einer grenzübergreifenden Region unterschiedliche Staatsgebiete vertreten sind und es gilt, den „Effekt des Grenzschlagbaumes“ zu minimalisieren. Ebenfalls ist es notwendig das Lohngefälle zwischen beiden Seiten der Region abzusenken.

In den letzten Jahren konzentrierte sich die Zusammenarbeit in der Grenzregion besonders auf Fragen, die sich mit dem physischen Einplanen der einzelnen Maßnahmen und vielleicht auch teilweise mit weiteren Aktivitäten befassten. Heute ist es klar sichtbar, es ist ein Austausch auf einem breiten Feld von verschiedenen Fragen und Problemen notwendig, beginnend mit der sozialen und kulturellen Zusammenarbeit, über die Fragen der Umwelt hinweg bis zu den Problemen der wirtschaftlichen Entwicklung. Wichtig ist, dass die Formulierung einer grenzüberschreitenden Strategie es möglich macht, gemeinsam die Probleme und Chancen zu verstehen und sie gemeinsam zu entwickeln.

Problem der Vorbereitung einer gemeinsamen Strategie

Eine Vorbereitung einer gemeinsamen Strategie der grenzübergreifenden Entwicklung deckt in der Regel die schwachen Seiten im Bereich der Qualifikation und des Willens der Organe der öffentlichen Verwaltung diesseits und jenseits der grenznahen Region auf. Sie gibt aber beiden Seiten der Grenze die Gelegenheit zu einer Zusammenarbeit und einer gemeinsamen Bestimmung der Zukunft ihrer grenzübergreifenden Region. Sie hilft einer Seite die andere zu verstehen und stärkt die organisatorischen, die Handels- und weitere Beziehungen, die schon zu Gunsten aller beteiligten Seiten bestehen. Außer dem sichert eine Zusammenarbeit und gemeinsame Aktivität während der Vorbereitung solch einer Strategie eine feste Basis für die beginnenden gemeinsamen Aktivitäten in Rahmen der Definierung des Programms, seiner Umsetzung und Begleitung (Monitoring – Anm. des Übersetzers) sowie für die Entwicklung von weiteren gemeinsamen Projekten mit einem reinen grenzübergreifenden Charakter.

Das Problem einer grenzübergreifenden Partnerschaft

In den vergangenen Jahren fand die Aufnahme einer grenzüberschreitenden Partnerschaft meistens auf der Basis der Beziehungen der einzelnen Städte, Organisationen oder Bevölkerungsgruppen statt. Oft wurden solche Partnerbeziehungen zweckmäßig im Interesse der Umsetzung der einzelnen grenzübergreifenden Projekte aufgenommen. Diese Verfahrensweise, relativ einfach vom Sichtpunkt der Findung eines gemeinsamen Zieles, konnte aber nur als Anfangsphase der Aufnahme von Partnerbeziehungen eine Anwendung finden.

Das Problem der Gewohnheiten der Staatsverwaltung

Beispiele aus der Praxis zeigen uns, dass wir nicht im Stande sind, die angewöhnte Art und Weise der Erstellung der Programmierungsdokumente wie bei den „traditionellen Programmen“ zu überwinden. Ein Beweis dafür sei das Entwicklungsprogramm des Kraj (Liberec – Anm. des Übersetzers), in dem eine grenzübergreifende Zusammenarbeit mit den Regios in der BRD und Polen nicht ausreichend betont ist. Im Fall solch einer Region wie es der Kraj Liberec ist, ist ein Dokument, der den Willen der Vertretung der Region zur grenzübergreifenden Zusammenarbeit bekundet, unabdingbar. Zudem sollte es durch ein selbständiges Abkommen ergänzt werden, das ein Werkzeug zum Überwinden der Unterschiede in den Verwaltungssystemen diesseits und jenseits der Grenze wäre.

Es wäre gut, zwischen den Partnern einer grenzübergreifenden Partnerschaft ein komplexes Abkommen abzuschließen, obwohl es durch die Vorschriften und Richtlinien der EU nicht verlangt wird. Dieses Abkommen sollte gleichzeitig mit dem vorgeschlagenen Programm entstehen so, dass Bedingungen für die Umsetzung geschaffen werden können, die den Bedingungen der traditionellen staatlichen Programme nahe wären.

Das Problem der Qualität der grenzübergreifenden Projekte

Es ist wichtig die grenzübergreifende Bedeutung des Projektes zu definieren.

Manche grundlegende Fragen, die bei der Aufstellung einer geeigneten Definition behilflich sein könnten, finden aber im Rahmen der ERN keine Berücksichtigung. Dank einer zu engen Sichtweise der Projektinitiatoren kommt es zu Situationen, dass ein Projekt de facto nur auf das lokale, im besseren Fall regionale Nutzen ausgerichtet ist. Sein tatsächlicher grenzübergreifender Effekt wird zwar deklariert, doch er ist nicht der Grund der Einreichung des Projektes. Die grundsätzlichen Fragen, die dem definieren der Projekte vorausgehen, erfüllen oft nicht folgende Fragen und Bedingungen:

- Basieren diese Projekte auf einer gemeinsamen regionalen sektoralen Strategie (Reiseverkehr, Abfall, Umwelt, Infrastruktur)?
- Ist dieses Projekt durch die Kriterien für einen konkreten Sektor klar und deutlich (z.B. Ausrichtung auf Arbeitsplätze, Infrastruktur, Touristik, Wirtschaft)?
- Wie ist der minimale und der maximale Umfang des Projektes?
- Wo ist der grenzübergreifende Charakter des Projektes?
- Wie sieht eine mögliche Fortentwicklung des Projektes in der Zukunft aus, seine Lebensfähigkeit vom Sichtpunkt der Wirtschaftlichkeit, der Arbeitsplätze usw.?
- Wie hoch ist der Eigenanteil als ein Beweis der Existenz eines tatsächlichen Bedarfes?
- Handelt es sich um ein Projekt mit grenzübergreifender Bedeutung oder ist es tatsächlich ein grenzübergreifendes Projekt?

Eine eingehende Definition ist:

Grenzübergreifend ist ein Projekt dann, wenn an ihm inhaltlich, organisatorisch, personell und finanziell Partner von beiden Seiten der Grenze beteiligt sind.

Problém kvality přeshraničních projektů

Je důležité, aby bylo definováno, jaký je přeshraniční význam projektu.

Některé základní otázky, které mohou při vypracování vhodné definice napomoci, však nejsou v rámci Euroregionu Nisa respektovány.

Díky příliš úzkému pohledu iniciátorů projektů dochází k situacím, že projekt je fakticky zaměřen pouze na prospěch lokální, v lepším případě regionální. Jeho skutečný přeshraniční efekt je sice deklarován, ale není hlavním důvodem jeho podání. Základní otázky předcházející definování projektů často nesplňují následující podmínky:

- Vycházejí tyto projekty ze společné regionální sektorální strategie (turistika, odpady, životní prostředí, infrastruktura)?
- Činí tato společná kritéria projektu pro konkrétní sektor projekt jasným a zřetelným (např. zaměření na pracovní místa, infrastrukturu, turistiku, hospodářství)?
- Jaký je minimální a maximální rozsah projektu?
- V čem spočívá přeshraniční charakter projektu?
- Jak vypadá možný rozvoj projektu, jeho životaschopnost z hlediska hospodárnosti, pracovních míst apod. do budoucna?
- Jak vysoký je vlastní podíl coby důkaz toho, že existuje skutečná potřeba?
- Jedná se o projekt s příhraničním významem, nebo jde skutečně o přeshraniční projekt?

Vyčerpávající definice zní:

Přeshraničním je projekt tehdy, když se ho obsahově, organizačně, personálně a finančně účastní partneři z obou stran hranice.

Hospodářství

Wirtschaft

Souvislosti

Vytvoření společného trhu a další impulsy podporující tendence směřující ke globalizaci se silnou soutěží má za následek nezbytnost podporovat zcela specifické regiony s překážkami rozvoje nebo potížemi při přizpůsobování se průmyslovým změnám tak, aby se mohly zúčastnit tohoto rozvoje. Odstranění bariér představuje sice určitou hrozbu, a to především pro ty regiony, které se ještě nacházejí mimo dobře vybavená centra hospodářské aktivity, na druhou stranu ovšem nabízí i lepší možnosti v přístupu k výrobním zdrojům a v přístupu podnikatelských aktivit na nové trhy. Rozvoj těchto nástrojů může zvýšit obchodní zdatnost a odbornost podniků a posílit tak základnu místního a regionálního hospodářství. Díky „informační společnosti“ a novým technologiím existují „nové nástroje“, které mohou přispět ke zlepšení obchodní schopnosti a výkonu menších podniků stejně jako ke zmenšení skutečné vzdálenosti k trhu. K tomu patří nejen lepší přístup k informacím, ale i jejich rychlejší tok. K základním otázkám patří rovněž vytrvalost, stálost, přičemž výzva spočívá ve vytváření podnikatelských aktivit a pracovních míst, které jsou konkurenceschopné i na vzdálených trzích a jsou schopny se pro zachování této konkurenceschopnosti a pro podporu kvalitního životního prostředí přizpůsobovat změnám.

Obecně je pro vytvoření silného regionálního a místního hospodářství a pro zajištění endogenního rozvoje hraničních regionů velmi důležitý rozvoj dynamické oblasti „drobné podnikání“ na základě sítě spolupráce. To hraje důležitou roli především v souvislosti s globálním hospodářstvím, které je na všech úrovních stále více vzájemně propojeno, stejně jako s tendencí k větší mobilitě a koncentraci hospodářské činnosti.

Problémy, potřeby, požadavky

V české části Euroregionu Nisa a nejen v ní se vyskytují velké problémy s převažujícími útlumovými průmyslovými odvětvími a se ztrátami hospodářských aktivit. Vystává zde potřeba podporovat strukturu podniků, aby se tak vyvolala iniciativa při zakládání nových, malých podniků s novými schopnostmi, s jejichž pomocí bude možno rozvinout nová hospodářská odvětví a stanovit nové úkoly, spočívající na menších velikostech podniků a sítích.

Na straně jedné má Euroregion Nisa potíže ohledně infrastruktury pro podniky a životní prostředí (opuštěná stanoviště a hospodářské objekty, které neodpovídají potřebám malých podniků) stejně jako se skrytou nezaměstnaností, vznikající díky již neupotřebitelným pracovním schopnostem pracovní síly. Na straně druhé však má přednosti spočívající v infrastruktuře, blízkosti, a tudíž přístupu na potenciální trhy a v hospodářské tradici, na které může stavět.

Budoucí možnosti nejsou však ovlivňovány výlučně typologií Euroregionu Nisa. Rozvoj nových drobných podniků v nových odvětvích může spočívat v rozvoji nových, místních specializací spojených s místními produkty a jejich místním prodejem, v rozvoji turistiky, ve službách využívajících nové informační technologie s dálkovým přístupem a v rozvoji nových služeb v oblasti životního prostředí.

Můžeme však také očekávat situaci, která se více vyznačuje silnou soutěží drobných podniků o podíly na regionálním trhu než doplňováním se a spoluprací směřovanou k posílení a vyšší dynamice drobných podniků a regionálního hospodářství.

Zusammenhänge

Die Schaffung eines gemeinsamen Marktes und weitere Impulse, unterstützende Tendenzen, die zur Globalisierung mit einem starken Wettbewerb ausgerichtet sind, haben die Unerlässlichkeit einer Unterstützung von spezifischen Regionen mit Entwicklungsrückständen oder mit Problemen bei der Anpassung an die industriellen Veränderungen zur Folge, so dass diese Gebiete an dieser Entwicklung teilnehmen können. Die Beseitigung dieser Hindernisse stellt zwar eine gewisse Gefahr vor und zwar vor allem für die Regionen, die sich außerhalb der gut ausgestatteten Zentren der wirtschaftlichen Aktivitäten befinden, andererseits bietet sie aber bessere Möglichkeiten im Zugang zu Produktionsquellen und zu neuen Märkten. Die Entwicklung dieser Instrumente kann die geschäftliche Tüchtigkeit steigern und so die Basis der lokalen und regionalen Wirtschaft stärken. Dank der „Informationsgesellschaft“ und neuen Technologien gibt es „neue Instrumente“, die zur Verbesserung der Handelsfähigkeiten und Leistungen kleinerer Unternehmen sowie zur Verringerung der tatsächlichen Entfernungen zum Markt beitragen können. Dazu gehört nicht nur ein besserer Zugang zu Informationen, sondern auch deren schnellerer Fluss. Zu den Basisfragen gehört auch die Ausdauer, Standhaftigkeit, wobei die Herausforderung im Schaffen von unternehmerischen Aktivitäten und Arbeitsstellen beruht, die auch auf entfernten Märkten konkurrenzfähig sind und sich für die Erhaltung dieser Konkurrenzfähigkeit und zur Unterstützung einer hochwertigen Umwelt an die Änderungen anpassen können.

Allgemein ist für die Schaffung einer starken regionalen und lokalen Wirtschaft und für die Sicherung einer endogenen Entwicklung der Grenzregionen die Entwicklung des Bereiches der „Kleinunternehmen“ auf der Basis eines Kooperationsnetzwerkes sehr wichtig. Das spielt eine wichtige Rolle vorwiegend im Zusammenhang mit der globalen Wirtschaft, die auf allen Ebenen gegenseitig verbunden ist, sowie mit der Tendenz zur größeren Mobilität und Konzentration wirtschaftlicher Tätigkeit.

Probleme, Bedürfnisse, Anforderungen

Im tschechischen Teil der ERN und nicht nur da treten große Probleme auf im Bereich der überwiegenden sinkenden Industriebereichen, der Verluste von wirtschaftlichen Aktivitäten. Es entsteht hier ein Bedarf an einer Unterstützung der Unternehmensstruktur, so dass bei der Gründung von neuen, kleinen Unternehmen mit neuen Kompetenzen eine Initiative hervorgerufen wird, mit deren Hilfe es möglich sein wird, neue Wirtschaftszweige zu entwickeln und neue Aufgaben festzulegen, die auf kleineren Betrieben und Netzwerken beruhen werden.

Einerseits hat die ERN Probleme im Bereich der Infrastruktur und der Umwelt (brachliegende Standorte und wirtschaftliche Objekte, die nicht den Bedürfnissen kleinerer Unternehmen entsprechen) sowie mit der versteckten Arbeitslosigkeit, die dank der nicht zu gebrauchenden Arbeitsfähigkeiten der Arbeitskraft entsteht. Andererseits hat die ERN Vorteile, die in der Infrastruktur und der Nähe liegen, also im Zugang zu potentiellen Märkten und in der wirtschaftlichen Tradition, auf der gebaut werden kann.

Die künftigen Möglichkeiten werden aber nicht nur durch die Typologie der ERN beeinflusst. Die Entwicklung neuer

Kleinunternehmen in neuen Wirtschaftszweigen kann in der Entwicklung neuer, lokaler Spezialisierungen, die mit den lokalen Produkten und deren lokaler Vermarktung verbunden sind, in der Entwicklung des Tourismus, der Dienstleistungen, die neue Informationstechnologien mit einem Fernzugang nutzen und in der Entwicklung der Dienstleistungen im Bereich der Umwelt liegen.

Wir können aber auch eine solche Situation erwarten, die mehr durch einen starken Wettbewerb um die regionalen Marktanteile der Kleinunternehmen gekennzeichnet, als durch eine gegenseitige Ergänzung und Kooperation, die auf eine höhere Dynamik und Stärkung der Kleinunternehmen und der regionaler Wirtschaft ausgerichtet sein wird.

Bei der Gründung von kleinen Unternehmen stößt die Euroregion Neisse-Nisa-Nysa auf diese und noch größere Probleme. Diese hängen mit den bestehenden formalen Hindernissen zusammen – z.B. Zölle, verschiedene Verwaltungs- und politische Systeme. Es kommt auch zur Krümmung des Handels, der Investitionen und der Bewegung der Arbeitskraft sowie zur Entstehung der sog. „Schattenwirtschaft“ in dem Fall, wenn es auf der anderen Seite der Grenze große sozioökonomischen Unterschiede gibt (Lohn- und Preisgefälle).

Typische Probleme in der Euroregion Neisse-Nisa-Nysa

Die kleineren Unternehmen stehen allgemein vor einer Reihe von Problemen, die ihre Entwicklung erschweren. Zu den typischen Problemen gehören eine mangelnde Information über die Märkte, Dienstleistungen, Vorschriften und Vorgehensweisen, Probleme bei der Gewinnung von finanziellen Mitteln unter geeigneten Bedingungen (Anfangs- u. Risikokapital), Schwachstellen in eigener Kapazität, mangelnde Innovation und Unfähigkeit oder Unmöglichkeit die Innovationen durchzuführen.

Im Fall der kleinen Unternehmen in den Grenzgebieten der ERN treten zu diesen allgemeinen Problemen noch weitere Schwierigkeiten und Nachteile zu, die ihren Grund in der Existenz der Grenze und – aus der Sicht der Nationalwirtschaft – der Randlage haben.

Die oben erwähnten Tatsachen schränken die Aussichten auf ein Wachstum der Wirtschaft und bessere Konkurrenzfähigkeit ein.

Zu den spezifischen Problemen der Kleinunternehmen in der ERN gehören:

- Beschränkter Markt und gekrümmte Handelsmuster dank der konkurrierenden Handelszentren auf beiden Seiten der Grenze, statt der Konzentration auf die Grenzgebiete als auf eine regionale wirtschaftliche Einheit und auf den Ausbau eines weiteren regionalen Marktes,
- Fehlende Sprachkenntnisse, mangelnde Kenntnisse der Verwaltung und der Konkurrenz auf der anderen Seite der Grenze, wodurch es zur Einschränkung der grenzüberschreitenden Wirtschaftsaktivität kommt,
- Fehlender „geschlossener Kreis“ was die Besorgung und Verteilung in der grenzüberschreitenden Region betrifft, fehlende Verbindung, durch die die gesamte ERN zusammengeschlossen wäre,
- Schwachstellen in der technischen und wirtschaftlichen Infrastruktur für die Schaffung eines unternehmungsfördernden Klima, in Kombination mit einer relativen Isolation von den Entscheidungszentren und Märkten,
- Beschränkter Zugang der kleinen Unternehmen zu Spezialtechnologien und fortgeschrittenen Dienstleistungen und zu Einrichtungen in den Bereichen der Wissenschaft und Entwicklung (Technologiezentren, Forschungsinstitute, angewandte Forschung und Entwicklung in der Region) sowie Mängel an fachlichen Kenntnissen und Bildung, die die wirtschaftliche Entwicklung fördern würden,

Euroregion Nisa se při zakládání drobných podniků setkává s těmito a s ještě většími potížemi. Ty souvisejí se stávajícími formálními překážkami – sem patří cla, různé správní a politické systémy. Rovněž dochází i k pokřivení obchodu, investic a pohybu pracovních sil i ke vzniku „stínového hospodářství“ v případě, když na druhé straně hranice existují velké rozdíly v socioekonomické oblasti (v příjmech, v úrovni platů a cen).

Typické problémy v Euroregionu Nisa

Drobné podniky stojí obecně před řadou problémů, které ztěžují jejich rozvoj. Mezi typické problémy patří nedostatečný přísun informací o trzích, službách, předpisech a postupech, potíže při získávání finančních prostředků za vhodných podmínek (počáteční a rizikový kapitál), slabiny ve vlastní kapacitě, nedostatek inovací a neschopnost či nemožnost inovace provádět.

V případě drobných podniků v pohraničí Euroregionu Nisa přistupují k těmto všeobecným problémům ještě potíže a nevýhody pramenící z existence hranice a okrajové polohy vzhledem k národnímu hospodářství.

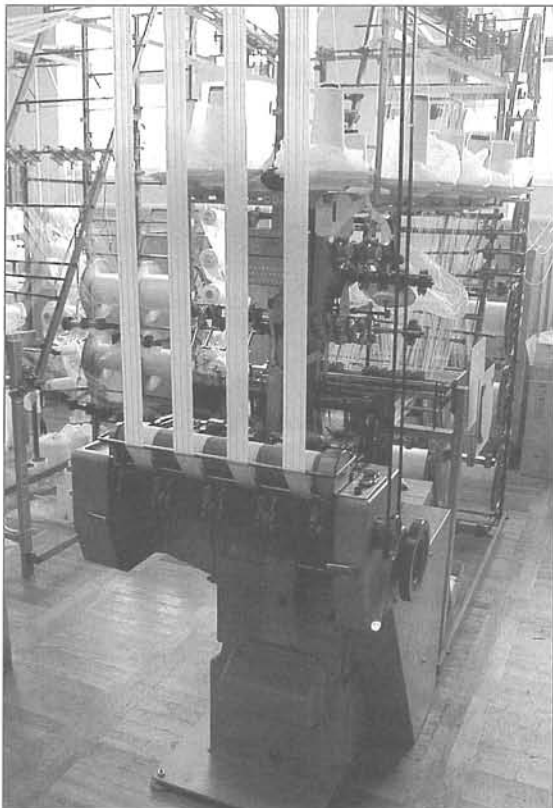
Shora uvedené faktory opět omezují vyhlídky na hospodářský růst a lepší konkurenceschopnost.

Mezi specifické problémy drobných podniků v Euroregionu Nisa patří:

- omezený trh a pokřivené obchodní vzory díky soutěžícím obchodním centrům na obou stranách hranice místo soustředění se na pohraničí jako na regionální hospodářskou jednotku a na výstavbu dalšího regionálního trhu,
- chybějící jazykové znalosti, znalosti správy a konkurentů na druhé straně hranice, čímž dochází k omezování přeshraniční hospodářské aktivity,
- chybějící „uzavřený kruh“ ohledně obstarání a rozvoje v přeshraničním regionu, chybějící spojení, které by celý Euroregion Nisa sjednocovalo,
- slabiny v technické a hospodářské infrastruktuře pro vytváření klimatu podporujícího rozvoj podnikání v kombinaci s poměrnou izolací od rozhodovacích center a trhů,
- omezený přístup drobných podniků ke specializovaným technologiím a pokrokovým službám a zařízením v oblasti vědy a vývoje (technologická centra, výzkumné ústavy, užité výzkum a vývoj v regionu) a nedostatky v odborných znalostech a vzdělávání podporující hospodářský rozvoj,
- nedostatek možností vzniku kontaktů a výměnných vztahů, které přispívají ke vzniku podmínek pro životaschopné samostatné regionální hospodářství v pohraničí. Patří sem především vzájemná znalost podniků a zprostředkovacích orgánů a možností spolupráce s druhou stranou hranice, vytvoření efektivních sítí spolupráce a institucí, které mohou nabídnout společné služby na podporu rozvoje drobného podnikání a pro rozvoj silnějšího, středostavovského hospodářství Euroregionu Nisa.

Opatření pro podporu rozvoje drobných podniků

Rozvoj drobného podnikání je vlastní oblast politiky. V Euroregionu Nisa by se tato politická disciplína měla snažit ve vztahu k dodavatelско-odběratelským vztahům zprostředkovat drobným podnikatelům a podnikům sílu a kapacity pro dosažení nových trhů, a tak přispět k růstu a rozvoji regionu. Rozvoj obchodních vztahů mezi dodavateli a odběrateli vytváří v Euroregionu Nisa nové možnosti. Díky možnosti vytváření sítí a uskupení z drobných podniků majících sídlo v Euroregionu Nisa získají tyto podniky větší obchodní zdatnost a sílu. Schopnost dosáhnout v důsledku rozšíření činností hospodárnosti a současně také množství úspory dává přeshraniční spolupráci podniků smysl.

Mezi typická opatření k podpoře rozvoje drobných podniků, dosud málo využívaná, patří:

- Přeshraniční vzdělávání podnikatelů k lepší obchodní zdatnosti podniků v pohraničí (například marketing, užití nových technologií) ve spojení s jinými službami (například podpora joint-venture) a zařízeními (centra pro výzkum a vývoj, předváděcí centra).
 - Specializované společné služby v oblastech trhu a marketingu obecně nabízené uskupením drobných podniků, které pracují v doplňujících se a navzájem si nekonkurujících oblastech.
 - Společná zařízení a služby na podporu vývoje nových, lepších výrobků, zlepšování výrobních procesů, používání nových technologií ve výrobních procesech a managementem, zlepšování zkušebních postupů a kontroly kvality. Tato zařízení je možno vytvořit rozvojem pokrokových zařízení a služeb v regionu (například věda a vývoj, technologická centra, inovační a zakladatelská centra atd.).
 - Regionální investiční fondy s možností zajištění počátečního a rizikového kapitálu (například přeshraniční joint-venture).
- Mangel an Möglichkeiten zur Kontaktaufnahme und Austauschbeziehungen, die zur Entstehung von Bedingungen für eine lebensfähige alleinstehende regionale Wirtschaft im Grenzraum beitragen. Dazu gehört eine gegenseitige Kenntnis der Unternehmen, der Vermittlungsorgane und Möglichkeiten einer Zusammenarbeit, die Schaffung von effektiven Netzwerken und Institutionen, die gemeinsamen Dienstleistungen zur Unterstützung von Kleinunternehmen und für die Entwicklung einer stärkeren mitteleuropäischen Wirtschaft der ERN anbieten können.

Maßnahmen zur Unterstützung der Entwicklung von kleinen Unternehmen

Die Entwicklung von kleinen Unternehmen ist ein eigenständiger Bereich der Politik. In der ERN sollte sich diese politische Disziplin im Bezug zu den Lieferanten-Abnehmer-Beziehungen bemühen, den Kleinunternehmen und Unternehmen die Kraft und Kapazitäten zur Erschließung neuer Märkte zu vermitteln und so einen Beitrag zum Wachstum der Region zu leisten. Die Entwicklung von Geschäftsbeziehung zwischen den Lieferanten und den Abnehmern schafft in der ERN neue Möglichkeiten. Dank der Möglichkeit des Aufbaues von Netzwerken und Vereinigungen von kleineren Unternehmen, die ihren Sitz in der ERN haben, gewinnen diese Unternehmen größere Geschäftstüchtigkeit und Kraft. Die Fähigkeit als Folge der Erweiterung der Aktivitäten die Wirtschaftlichkeit und gleichzeitig auch Mengeneinsparungen zu erreichen gibt der grenzüberschreitenden Zusammenarbeit der Unternehmen einen Sinn.

Zu den typischen Maßnahmen zur Unterstützung der Entwicklung der Kleinunternehmen, die bisher wenig genutzt wurden, gehören:

- Vorbereitende kostenarme Maßnahmen, gezielt auf die Schaffung von Rahmenbedingungen,
- Definition des Raumes zur Zusammenarbeit,
- Schaffen von Gelegenheiten zur Kontaktaufnahme zwischen den Vermittlungsstellen und Unternehmen und allgemeine Anregung einer gegenseitigen Zusammenarbeit.

Zu den spezifischen Maßnahmen gehören:

- Grenzüberschreitende Ausbildung von Unternehmern in den Bereichen oder mit einem Bezug zu den Aufgaben im Bereich der regionaler Spezialisierung oder mit besonderer Bedeutung für bessere Geschäftstüchtigkeit kleiner Unternehmen in den Grenzgebieten (z.B. Marketing, Nutzung neuer Technologien) in Verbindung mit weiteren Dienstleistungen (z.B. Unterstützung Joint-venture) und Einrichtungen (Zentren für Forschung und Entwicklung, Präsentationszentren).
- Gemeinsame spezialisierte Leistungen in den Bereichen des Marktes und Marketings, die im allgemeinen durch Zusammenschlüsse von kleineren Unternehmen angeboten werden, die in sich gegenseitig ergänzenden und nicht unter Konkurrenz stehenden Bereichen aktiv sind. Z.B.: Entwicklung gemeinsamer Dienstleistungen im Bereich Verkauf in Verbindung mit Qualitätsbezeichnung, gemeinsamer Einkauf, Vertrieb und Absatz.
- Gemeinsame Einrichtungen und Dienstleistungen zur Unterstützung der Entwicklung neuer, besseren Produkte, Verbesserung der Produktionsprozesse, Anwendung neuer Technologien in den Produktionsprozessen und durch das Management, Verbesserung der Kontrollverfahren und der Qualitätskontrolle. Diese Einrichtungen können durch Entwicklung von fortgeschrittenen Einrichtungen und Dienstleistungen in der Region geschaffen (z.B. Wissenschaft und Entwicklung, Technologiezentren, Innovations- und Gründerzentren usw.) werden.
- Regionale Investmentfonds mit Möglichkeiten einer Sicherung des Start- und Risikokapitals (z.B. grenzüberschreitender Joint-venture).

An dem gesamten Volumen der Produktion in der ERN beteiligt sich gegenwärtig das Handwerk nur mit einem sehr geringen Anteil. Technische Schwierigkeiten, höhere Kosten und weitere Probleme der Handwerker und Künstler führen oft zum Untergang des Handwerkes, das für die Region typisch war und ist.

Das Ergebnis dieses Zustandes ist eine schwache und oft auch ein Verlust an Identität sowie einer historischen Qualifikation der Bevölkerung der Region.

Projektidee

Das Ziel des Projektes ist es, den lokalen Künstlern zu helfen, in ihren Gemeinschaften so zu leben, dass sie sich an den Handelskompetenzen beteiligen und Netzwerke und gemeinsame Vermarktungsbetriebe entwickeln.

Die Schritte, die notwendig sind, um diese Ziele erreichen zu können, umfassen die Veranstaltung einer Reihe (4 mal im Jahr) von 2–3tägigen Seminaren und Workshops zum Start ihres eigenen Unternehmens. Die Themen, die hier behandelt werden, umfassen die Finanzierung, Handelskonzepte, Marketing, Beziehungen zum Kunden und dem Netzwerk in der Region sowie eine Analyse der Produktion und der Ausfuhrmöglichkeiten.

Die Information über das Projekt, die Produkte und die angebotenen Dienstleistungen werden den möglichen Abnehmern und Privatgesellschaften, Hotels, Gastronomiebetrieben und weiteren Organisationen aus dem Bereich des Reiseverkehrs unterbreitet. Um ihre Produkte und Dienstleistungen zu verkaufen, nehmen die Handwerker an Ausstellungen teil, die im Rahmen des Projektes veranstaltet werden und erstellen gemeinsam ein Katalog der Produkte mit dem Ziel mit ihrem Modell mittels Internet zu expandieren.

Řemeslná výroba činí v současné době velmi malý podíl v celkovém objemu výroby v Euroregionu Nisa. Technické potíže, vyšší náklady a další problémy řemeslníků a řemeslných umělců způsobují mnohdy zánik řemesel, která byla a jsou pro region charakteristická.

Důsledkem tohoto stavu je oslabení a mnohdy i ztráta identity a obecně i ztráta historické kvalifikace obyvatel regionu.

Námět na projekt

Cílem tohoto projektu je pomoci místním umělcům a řemeslníkům učit se žít v jejich domovských komunitách tak, že se budou podílet na obchodních dovednostech, rozvíjet síť a společné marketingové podniky.

Kroky učiněné k dosažení tohoto cíle zahrnují organizování série seminářů a dílen pro zahájení a rozjezd jejich vlastního podnikání, každý po dobu 2 až 3 dnů čtyřikrát do roka. Probíraná témata zahrnou financování, obchodní koncepty, marketing, vztahy k zákazníkovi a síti v regionu stejně tak, jako analýzu výroby a příležitosti vývozu.

Informace o projektu a výrobcích a nabídnutých službách bude rozšířena mezi potenciální odběratele a soukromé společnosti, hotely, restaurace a další organizace zaměřené na turistiku. Aby prodali své výrobky a služby, řemeslníci se zúčastní výstav organizovaných v rámci projektu a vytvoří společný marketingový katalog s cílem expandovat se svým modelem prostřednictvím internetu.

Problémem mnohých obcí a měst je způsob, jak jsou definována kritéria a jednotlivé projekty na výstavbu malé infrastruktury. Častým argumentem představitelů obcí, které nebyly při podání projektů úspěšné, je to, že při stávajícím způsobu výběru nemají šanci uspět. To je často vede i k rezignaci při podávání návrhů na projekty.

Námět na projekt

Obsahem projektu bude studie sumarizující požadavky a možnosti obcí Euroregionu Nisa na realizaci takových společných projektů, jako jsou:

- vytváření společných turistických přechodů a jejich vybavení potřebnou infrastrukturou,
- společná kanalizace,
- společné vodovody a úpravy vod,
- rozhledny,
- lanovky,
- přes hranice procházející komunikace pro různé typy dopravy apod.

Studie bude tyto požadavky nejen sumarizovat, ale zároveň vymezi legislativní možnosti jejich realizace z hlediska českých, německých i polských zákonných předpisů a norem.

Studie bude východiskem pro realizaci skutečně proveditelných společných investičních (tvrдых) projektů.

Aktivita projektu

A) Lokální experti:

- budou provádět sumarizaci požadavků obcí ležících poblíž hranice v rámci Euroregionu Nisa
- budou hodnotit požadavky obcí z hlediska jejich legislativní průchodnosti

B) Publikace:

- Výsledná sumarizační a legislativní studie bude vyhotovena ve třech jazycích.

Ein Problem einer ganzen Reihe von Städten und Gemeinden beruht in der Festlegung der Kriterien und der einzelnen Projekte im Bereich der kleinen Infrastruktur. Ein oft angewendetes Argument der Vertreter der Gemeinden, die bei der Projektauswahl nicht erfolgreich waren ist, dass sie bei dem bestehenden Prozedere der Auswahl keine Chancen haben erfolgreich zu sein. Bei der Anmeldung weiterer Projekte führt dies bei ihnen oft zur Resignation, Gelassenheit

Projektidee

Das Projekt wird eine Studie zum Inhalt haben, die die Ansprüche und die Möglichkeiten der ERN zur Umsetzung solcher gemeinsamen Projekte erfassen wird, wie zum Beispiel:

- Schaffung von gemeinsamen touristischen Grenzübergängen und ihre Ausstattung durch die notwendige Infrastruktur
- gemeinsame Kanalisation,
- Gemeinsame Wasserquellen und Wasseraufbereitungsanlagen,
- Aussichtstürme,
- Seilbahnen,
- grenzüberschreitende Kommunikationen für unterschiedliche Arten des Verkehrs usw.

Die Studie wird diese Ansprüche nicht nur zusammentragen, sondern ebenfalls auch gesetzliche Möglichkeiten ihrer Umsetzung vom Sichtpunkt der tschechischen, deutschen und polnischen gesetzlichen Regelungen und Normen untersuchen.

Die Studie wird zu einem Ausgangspunkt zur Umsetzung von machbaren gemeinsamen investiven (harten) Projekten.

Aktivitäten

A) Lokale Experten:

- werden die Erfassung der Ansprüche der Gemeinden im Grenzgebiet im Rahmen der ERN sichern
- Experten aus dem Bereich der Gesetzgebung werden die Ansprüche der Gemeinden vom Sichtpunkt der gesetzlichen Machbarkeit untersuchen

B) Veröffentlichung, Publikation:

- Die Studie wird in drei Sprachfassungen erstellt.

„Obchodní navštívka“

„Visitenkarte“

3.1.3

Schon seit 1991 arbeiten die Wirtschaftskammern in verschiedenen Bereichen zusammen. Ihre Aktivitäten beinhalten ebenfalls ein Jahreshandelsgespräch. Auch die Wirtschaftskammern in der BRD und in der ČR haben schon in der Vergangenheit zusammengearbeitet. Eine Handelszusammenarbeit auf der Ebene der Wirtschaftskammern der ERN besteht zwar, hat aber – besonders in dem tschechischen Teil der ERN – kein ausreichendes Niveau und Progression.

Auch weiterhin gibt es verhältnismäßig große Hindernisse in der Zusammenarbeit zwischen den einzelnen Subjekten.

Projektidee

Das Projekt „Visitenkarte“ wird zu einer natürlichen Verbreiterung der früheren Beziehungen, die im Rahmen des Phare – CBC Programms geschaffen wurden. Das Projekt wird sich auf die Beseitigung der Barrieren in der Zusammenarbeit im Bereich des Handels zwischen der BRD und der ČR konzentrieren.

Das auf diese Institutionen ausgerichtete Projekt wird einen Einfluss auf die grenzübergreifenden Handelsaktivitäten, besonders auf die Banken, Export- und Importagenturen und den Handel unterstützende Organisationen nehmen. Den Unternehmen wird eine Möglichkeit angeboten, mehr über die Regelungen der Aus- und Einfuhr, über die Gesetzgebung im Bereich der Ausländischen Investitionen zu lernen und Informationen über Kreditmöglichkeiten und weitere finanzielle Aspekte im Nachbarland zu gewinnen. Das Gesamtziel des Projektes wird es sein, ausreichende Informationen zur Unternehmensunterstützung so zu übermitteln, dass grenzübergreifende Beziehungen und Aktivitäten gegründet werden.

Im Rahmen des Projektes werden Veröffentlichungen gedruckt, die an lokale Unternehmer versendet werden und Unterlagen in elektronischen Medien vorbereitet. Es handelt sich hierbei um Broschüren, Informationsmaterialien, Internetseiten und weitere Informationsträger. Das Projekt wird ebenfalls durch viele Unternehmer unterstützt, die an Messen im Nachbarland teilnehmen und teilgenommen haben. Es wird eine Datenbank der Gesellschaften, die in den Grenzgebieten unternehmen und Interessen auf der anderen Seite der Grenze haben entstehen.

Obchodní komory spolupracují v různých oblastech již od roku 1991 a jejich činnost rovněž zahrnuje výroční obchodní výměnné jednání. Obchodní komory v ČR a SRN již v minulosti spolupracovaly. Obchodní spolupráce na úrovni obchodních komor v Euroregionu Nisa existuje, nemá však, především v české části Euroregionu Nisa, dostatečnou úroveň a progresi.

Překážky v obchodní spolupráci mezi jednotlivými subjekty jsou stále poměrně značné.

Námět na projekt

Projekt „obchodní navštívka“ bude přirozeným rozšířením dřívějších vazeb vytvořených v rámci programu Phare. Projekt bude zaměřen na odstranění překážek v obchodní spolupráci mezi podnikáním v ČR a SRN.

Projekt zaměřený na tyto instituce ovlivní obchodní přeshraniční činnost, jmenovitě banky, agentury pro dovoz a vývoz a organizace podporující obchod. Bude nabídnuta příležitost pro podnikatele naučit se více o pravidlech dovozu a vývozu, o legislativě zahraničních investic a získat informaci o půjčkách a dalších finančních aspektech v sousední zemi. Celkovým cílem bude poskytnout dostatečné informace o podpoře podnikání tak, aby byly založeny přeshraniční vazby a aktivity.

V rámci tohoto projektu budou vytištěny publikace, které budou distribuovány místním podnikatelům, a připraveny i materiály na bázi elektronických médií. Půjde o brožury, informační letáky a katalogy, internetové stránky a distribuční nosiče. Projekt bude rovněž podpořen mnoha podnikateli, kteří se zúčastnili a zúčastňují veletrhů v sousední zemi. Bude vytvořena databáze společností podnikajících v příhraničních regionech se zájmy na druhé straně.

Stávající úroveň meziregionálního obchodu je i přes stoupající tendenci nedostatečná. Bez vysoké míry obchodních vztahů malých a středních podniků bude možné zvyšování spolupráce pouze deklarovat, nikoliv však realizovat.

Námět na program

Program se týká rozvoje přeshraničního prodeje a obchodu. Podporuje malé a střední podniky tak, aby se zvýšil přeshraniční prodej, a rozvíjí další formy obchodní spolupráce na obou stranách hranice. Podporuje malé a střední podniky, které se zabývají výrobou nebo obchodovatelnými službami a jsou umístěné v ČR, SRN a Polsku.

Bude podporován agenturami pro ekonomický rozvoj a poskytnou dva hlavní typy podpory:

Konzultace

Pokud chce společnost převzít významnou novou přeshraniční iniciativu, bude napomáhat konzultační podporou. Typy aktivit, které lze podpořit, jsou: plánování a uskutečnění prvního tržního vstupu na nový přeshraniční trh v Euroregionu Nisa, rozvoj přeshraničních společných podniků nebo uspořádání strategických obchodních aliancí, přehled a vyhodnocení stávajících obchodních přeshraničních aktivit společnosti a rozvoj přeshraničních obchodních příležitostí s ostatními partnery.

Podpora marketingu a prodeje

Pokud již firma zahájila vstup na přeshraniční trh a může odůvodnit služby pracovníka pro rozvoj trhu, napomáhat tak, že pro tuto pozici poskytne informační servis.

Očekává se, že všechny firmy, které se zúčastní programu, zaplatí předem dohodnutý podíl na celkových nákladech jejich vlastního projektu. Ve všech případech bude celkový rozpočet projektu jasně dohodnut před započátkem projektu.

Das bestehende Niveau des Handels zwischen den Regionen ist trotz steigender Tendenz unzureichend. Ohne einem großen Anteil der Handelsbeziehungen der KMU's wird es möglich sein, den Anstieg einer Zusammenarbeit zwar zu deklarieren, nicht aber umzusetzen.

Ansatz zum Programm

Das Programm betrifft die Entwicklung des grenzübergreifenden Verkaufes und Handels. Es unterstützt die KMU's so, um ihren grenzübergreifenden Verkauf anzuheben und entwickelt weitere Formen der Handelszusammenarbeit diesseits und jenseits der Grenze. Es fördert die KMU's, die sich mit der Produktion oder mit Dienstleistungen beschäftigen und ihren Standort in der BRD, ČR oder in Polen haben.

Das Programm wird durch Agenturen für wirtschaftliche Entwicklung unterstützt und stellt zwei Arten der Förderung zur Verfügung:

Beratung

Falls die Gesellschaft eine bedeutende grenzübergreifende Initiative aufgreifen möchte, wird ihr durch Beratungstätigkeit Unterstützung gewährleistet. Förderfähige Aktivitäten sind: Planung und Abwicklung eines ersten Marktauftritts auf einem grenzübergreifenden Markt in der ERN, Entwicklung von gemeinsamen grenzübergreifenden Betrieben oder Gründung von strategischen Handelsverbänden, Übersicht und Auswertung der bestehenden grenzübergreifenden Aktivitäten der Gesellschaft und Entwicklung der grenzübergreifenden Handelsebenen mit weiteren Partnern.

Unterstützung des Marketing und der Vermarktung

Sollte das Unternehmen schon mit einem Auftritt – auf dem grenzübergreifenden Markt begonnen haben und kann die Dienstleistungen eines Mitarbeiters im Bereich der Marktentwicklung begründen und so behilflich sein, für diese Position einen Informationsservice zu gewährleisten.

Es wird erwartet, dass die sämtlichen Unternehmen, die an dem Programm teilnehmen werden im Voraus den abgemachten Beitrag an den Gesamtkosten ihres eigenen Projektes einzahlen werden. In jedem Fall wird das Gesamtbudget des Projektes klar vor Projektbeginn abgemacht.

Sít' investorů

Investorennetzwerk

3.1.5

Die Aktivitäten von großen, global agierenden internationalen Betrieben sind in einer bestimmten Phase der Entwicklung eines grenzüberschreitenden Gebietes wie es die ERN ist sehr bedeutend und bringen technologischen Fortschritt und Arbeitsplätze mit sich. Mit Hinsicht zum Weltweiten Trend der Verschiebung der Aktivitäten solcher internationaler Gesellschaften in Richtung Osten entsteht aber das Problem des Abflusses der Investitionen in der Zukunft. In manchen Fällen ist es eine Tatsache schon gegenwärtig.

Projektidee

Das Ziel des Projektes ist die Entwicklung eines Netzwerkes in der Region, das innovative und investive Verfahren fördern und Dienstleistungen für diesen Bereich gewährleisten wird. In dieses Prozess werden nicht nur die Unternehmen, sondern auch das Bildungssystem und die Hochschulen in der ERN eingebunden.

Das Bestreben ist, gegen die großen Gesellschaften zu wirken, die ihren Sitz außerhalb der Region haben und patentierte Handelsinnovationen kaufen.

Die geplanten Schritte umfassen die Entwicklung eines Netzwerkes der Unternehmen mit gemeinsamen Marketingkompetenzen und einem gemeinsamen Netz von Serviceeinrichtungen, wodurch den Investoren, Herstellern von Prototypen und Produktionsgesellschaften Hilfe geleistet wird. Die Hindernisse, die durch die Entfernung und die Nationalgrenzen verursacht wären, könnten durch diese Schritte deutlich reduziert werden. Der Erfolg des Projektes wird sich in der Steigerung der Kontakte mit den Investoren widerspiegeln, was deutlich in dem wirtschaftlichen Wachstum erkennbar sein wird.

Působení velkých, globálně působících nadnárodních společností je v jisté fázi rozvoje pohraniční oblasti, jako je Euroregion Nisa, velmi významné a přináší technologický pokrok a zaměstnanost. Vzhledem k celkovému světovému trendu přesouvání aktivit takových nadnárodních společností dále na východ, však vzniká postupně problém možného odlivu investic v budoucnu. V některých případech se tak stává již nyní.

Námět na projekt

Celkovým cílem tohoto projektu je rozvinout síť v regionu, která bude podporovat a poskytovat služby pro kompletní inovační a investiční postupy, tj. od vytvoření myšlenky k vývoji obchodního produktu. Do tohoto procesu budou zapojeny jak podnikatelské subjekty, tak i celý vzdělávací systém a vysoké školy působící na území Euroregionu Nisa.

Snahou je působit proti velkým společnostem umístěným mimo region, které kupují patentované obchodní inovace.

Plánované kroky zahrnují rozvoj sítě firem se společnými marketingovými schopnostmi a kontakty a společnou servisní síť, čímž bude poskytována pomoc investorům, výrobcům prototypů a výrobním společnostem. Překážky způsobené vzdáleností a národními hranicemi by byly těmito kroky značně zredukovány. Úspěšnost projektu se projeví navýšením kontaktů s investory, což se významně odrazí v ekonomickém růstu.

Přestože v rámci aktivit Euroregionu Nisa bylo vydáno několik statistických publikací mapujících území a společnost, je ze strany podnikatelské veřejnosti neustále pociťován nedostatek informací tohoto druhu.

Především se jedná o informace popisující zaměření podnikatelských subjektů a jejich kapacity ve všech třech částech Euroregionu Nisa.

Námět na projekt

Cílem tohoto projektu je vytvořit několik statistických a informačních publikací o tématech vztahujících se k Euroregionu Nisa s tím, že pro zveřejňování výsledků v regionu budou v maximální možné míře využity nové informační technologie.

Obwohl im Rahmen der Aktivitäten der ERN mehrere statistische Publikationen veröffentlicht wurden, die das Gebiet und die Gesellschaft beschreiben, empfindet die unternehmerische Öffentlichkeit einen Mangel an Informationen dieser Art.

Es handelt sich besonders um Informationen zur Beschreibung und Orientierung der Unternehmen und ihrer Kapazität in allen drei Teilen der ERN.

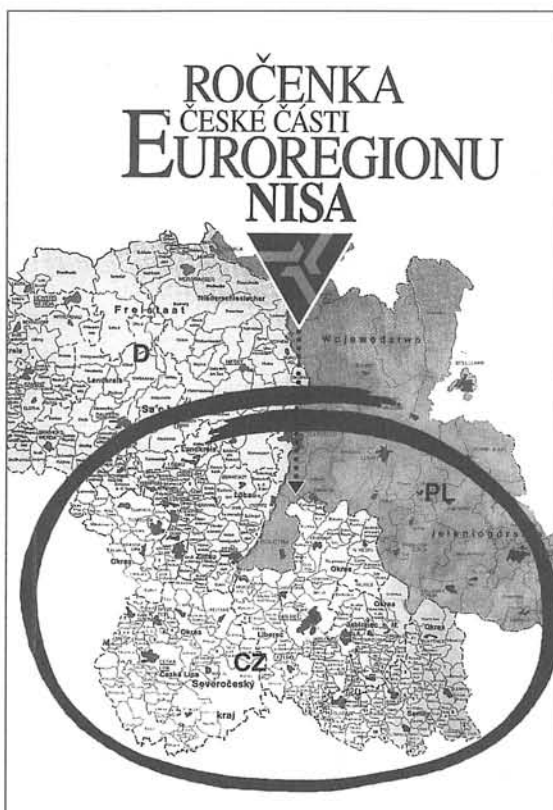
Projektidee

Das Ziel des Projektes ist die Erstellung von mehreren statistischen Veröffentlichungen zu Themen, die einen Bezug zur ERN haben. Für die Veröffentlichungen werden nach Möglichkeiten neue Informationstechnologien genutzt.

Das Projekt wird folgende Publikationen fördern:

- Jahrbuch mit allgemeinen Informationen zur Region,
- Adressenbuch der Unternehmer und des Kleinhandels,
- Adressenbuch der Einrichtungen und Dienstleister,
- Handelsaustausch, der gegenwärtig zwischen den beiden Regionen aktiv ist,
- Adressenbuch der Gelegenheiten für Auslandsinvestitionen und der gegenwärtige Stand,
- Situation in der grenzübergreifenden Beschäftigungslage,
- Internetseiten der Arbeitsgemeinschaft der Region,
- Soziale Angaben in der Euroregion,
- Handelsbeziehungen mit weiteren EU-Ländern.

Sollten maximale Informationen zur Region zur Verfügung stehen, kann erwartet werden, dass es zur Schaffung von größeren Handels- und Arbeitsgelegenheiten kommen wird, was in eine fortschreitende wirtschaftliche und soziale Integration der Region münden wird.

Projekt bude podporovat následující publikace:

- ročenka s obecnými informacemi o regionu,
- adresář podnikatelů a maloobchodů,
- adresář zařízení a služeb,
- obchodní výměny, které jsou v současné době funkční mezi oběma regiony,
- adresář příležitostí zahraničních investic a stávající pozice,
- situace v přeshraniční zaměstnanosti,
- webové stránky pracovní společnosti regionu,
- sociální ukazatele Euroregionu,
- obchodní vztahy s ostatními zeměmi EU.

Očekává se, že pokud budou k dispozici maximální informace o regionu, budou vytvořeny větší obchodní příležitosti a možnosti zaměstnanosti, což vyústí v další ekonomickou a sociální integraci obou regionů.

Telematická střediska

Telematik im Grenzgebiet

3.1.7

Vom Sichtpunkt der Gesellschaft ist das gegenwärtige Niveau der regionalen Wirtschaft niedrig. Eines der Probleme einer Erhöhung ist ein Mangel an Werkzeugen, die zu ihrer höheren Effizienz, einem Ausgleich des Niveaus in den einzelnen nationalen Teilen der ERN und einer fortschreitenden und ausgeglichenen Erhöhung behilflich sein könnten.

Projektidee

Die Telematischen Zentren umfassen eine Reihe Partner aus den Gebieten der BRD, ČR und Polen. Die Hauptaufgabe dieser Zentren ist die Stärkung der regionalen Wirtschaft mittels der Stationierung von telematischen Dienstleistungen. Durch die Ausrichtung auf die Entwicklung von Beziehungen der grenzübergreifenden Wirtschaft im Reiseverkehr und im Handelsbereich, sichert das Projekt die funktionelle und technische Übereinstimmung der Dienstleistungen und der Pläne der gemeinsamen Initiative im Bezug zur Kommunikation und Unterstützung. Dazu rechnet das Zentrum mit der Gewährleistung von Dienstleistungen für die Öffentlichkeit und die Umwelt wie z.B. web-Server, Datenbanken inkl. Systeme zur Aufzeichnung der Wasserverunreinigung und Umweltkatastrophen.

Das Projekt umfasst die Erarbeitung von mehreren Studien und eines Vorschlages im Bereich der Entwicklung der Dienstleistungen wie z.B. elektronischer Handel, on-line Marketing, Kundendienste, technologische und Beratungsdienstleistungen und Distanzstudium.

Den Erwartungen nach sollten die Zentren in der Hälfte des Jahres 2005 voll in Betrieb sein. Die Umsetzung des Projektes trägt in besonderer Weise zur Entwicklung der lokalen Wirtschaft der ERN bei. Mit Hilfe dieses Werkzeuges werden Dienstleistungen und Lösungen angeboten, die im grenzübergreifenden Kontext gut anpassbar wären.

Stávající úroveň regionální ekonomiky je z pohledu potřeb společnosti nízká. Jedním z problémů jejího zvyšování je nedostatek nástrojů, které by napomohly jejímu zefektivnění, vyrovnání úrovně v jednotlivých národních částech Euroregionu Nisa a postupnému urychlenému a vyrovnanému zvyšování.

Námět na projekt

Telematická střediska zahrnují řadu partnerů z oblastí ČR, SRN a PR. Hlavním úkolem těchto středisek je posílit regionální ekonomiku v oblasti prostřednictvím rozmístění telematických služeb. Zaměřením se na rozvoj vztahů přeshraniční ekonomiky v turistice a v obchodním sektoru zajišťuje projekt funkční a technickou kompatibilitu poskytovaných služeb a plánů společné iniciativy, které se týkají komunikace a podpory. Navíc středisko počítá s poskytnutím služeb pro veřejnost a služeb pro životní prostředí, jako jsou webové servery, databáze včetně systémů monitorujících znečištění vody a ekologické katastrofy.

Projekt zahrnuje zpracování několika přípravných studií a návrhu na rozvoj služeb, jako jsou elektronické obchody, on-line marketing, zákaznické služby, technologické a konzultační zprostředkovatelské služby a distanční studium.

Očekává se, že střediska by měla být plně funkční v polovině roku 2005. Realizace projektu významně přispěje k rozvoji místní ekonomiky Euroregionu Nisa a s pomocí tohoto nástroje budou poskytnuty novátorské služby a řešení dobře adaptovatelné do přeshraničního kontextu.

Vytvoření přeshraniční sítě

Grenzübergreifendes regionales Netzwerk

Mezi základní problémy přeshraničního výzkumu, inovace a technologií je nutné zahrnout:

- malá míra schopnosti porozumět a nakládat s tématem technologie a inovace v příhraničním regionu,
- malá míra realizace skutečného společného výzkumu a strategie inovace,
- nedostatečná podpora technologií, které jsou šetrné k životnímu prostředí a napomáhají drobnému podnikání.

Námět na projekt

Na základě studie specifického přeshraničního regionu o silných a slabých stránkách výzkumu, inovace a technologie je možné vyvinout společnou strategii, jak maximálně využít sdílený vnitřní potenciál, a tak vytvořit regionální informační infrastrukturu. Pokud se bude postupovat v duchu inovace, ve skutečnosti se bude vytvářet technologie, která je šetrná k životnímu prostředí, kde budou státní úřady a činitelé, zprostředkovatelské organizace, výzkumné instituce, soukromé instituce, podniky těžit z intenzivních přeshraničních vazeb, a tak se bude formovat pevná základna pro spolupráci.

Regionální přeshraniční síť je strategií pro spolupráci ve výzkumu, inovaci a technologii. U těchto sítí se klade důraz na faktory vazeb organizací, jako jsou malé a střední podniky, soukromé organizace a správy, které budou umožňovat výměnu informací, rozvoj znalostí a vytvoření nových vazeb. Tyto formy sítí, ve kterých se uskutečňuje přenos technologií a přeshraniční kontakty, těží z aplikace nových technologií. Pozitivnější klima přispěje k založení podniků, získá nové a vytvoří přeshraniční trh. Konečným cílem je, že tyto podniky mohou rozšířit svůj vliv a expandovat na trhy celé Evropy a světa.

Postupy pro vytvoření sítě:

- poskytování informací,
- zprostředkování prvního kontaktu,
- získání bližších kontaktů,
- společný rozvoj technologického projektu,
- dokončení detailů technologického projektu.

Zu den grundsätzlichen Problemen der grenzübergreifenden Forschung, Innovation und Technologien gehören:

- Geringe Fähigkeiten und Kompetenzen das Thema Technologie und Innovation in der Grenzregion zu verstehen und zu beherrschen,
- Ein niedriges Maß an Umsetzung einer gemeinsamen Forschung und Strategie der Innovation,
- Unzureichende Unterstützung von umweltfreundlichen Technologien, die das Kleinunternehmen fördern.

Projektidee

Auf Grund einer Studie der Grenzregion zu den starken und schwachen Seiten der Forschung, Innovation und Technologie besteht die Möglichkeit, eine gemeinsame Strategie zu entwickeln um Möglichkeiten anzudeuten, wie ein geteiltes inneres Potential genutzt und so eine regionale Informationsstruktur erstellt werden kann. Sollte im Sinn einer Innovation verfahren werden, kommt es in der Realität zur Schaffung einer umweltfreundlichen Technologie, in der die Behörden des Staates und die Multiplikatoren, Vermittlungsorganisationen, Forschungs- und Privatinstitutionen sowie Betriebe die intensiven grenzübergreifenden Beziehungen nutzen werden und so eine feste Basis für eine Zusammenarbeit geformt wird.

Ein regionales Netzwerk ist eine Strategie für die Zusammenarbeit im Bereich der Forschung, Innovation und Technologie. Im Bereich dieser Netzwerke werden solche Vernetzungen von Organisationen hervorgehoben, wie KMU's, Privatorganisationen, Verwaltungsbehörden, die einen Informationsaustausch, Entwicklung der Kenntnisse und Schaffung von neuen Vernetzungen ermöglichen. Diese Netzwerkformen, in denen Technologietransfer und grenzübergreifende Kontakte stattfinden, bauen auf neuen Technologien. Ein positiveres Klima trägt zur Unternehmensgründungen bei, gewinnt neue und schafft grenzübergreifende Märkte. Das gewünschte Ziel ist die Verbreitung des Einflusses und eine Expansion dieser Betriebe Europa- und Weltweit.

Schritte zur Aufstellung des Netzwerkes:

- Information,
- Vermittlung des ersten Kontaktes,
- Gewinnung von näheren Kontakten,
- Gemeinsame Entwicklung eines Technologieprojektes,
- Abschluss der Bearbeitung der Details des Technologieprojektes.

Program rozvoje venkovských oblastí

Entwicklungsprogramm der ländlichen Gebiete

3.1.9

Auch im Bereich der Entwicklung des ländlichen Raumes der ERN werden manche isolierten Projekte angewandt, dessen Nützlichkeit dadurch verringert ist, dass sie nicht in ein umfassendes Entwicklungsprogramm mit eingebunden sind. Solch ein Programm wurde bisher im Rahmen der gesamten ERN nicht formuliert, in dem tschechischen Teil wurde auch keine Arbeitsgruppe dafür installiert.

Ansatz zum Entwicklungsprogramm

Im Bereich des ländlichen Raumes wird eine Serie von gemeinsamen Maßnahmen unterstützt, die bei der Lösung von Problemen im Grenzgebiet helfen. Diese Maßnahmen können in den betroffenen Teilen der ERN umgesetzt werden und sich dabei auf folgende Bereiche konzentrieren:

- Grenzübergreifende Zusammenarbeit zur Planung der landwirtschaftlicher Struktur,
- Austausch von Informationen und Fachkompetenzen im Rahmen der ERN mit Hinsicht zu neuen Regeln der Partnerschaft in ländlichen Gebieten. Das Grundanliegen dieser Initiativen ist die Hilfe bei der Privatisierung des landwirtschaftlichen Bodens, die Schaffung von gesetzlichen Strukturen und Umsetzung der Pläne zur Umstrukturierung des ländlichen Raumes,
- Eine partnerschaftliche Zusammenarbeit zwischen den landwirtschaftlichen Schulen,
- Grenzübergreifender Studentenaustausch zwischen den landwirtschaftlichen Bildungseinrichtungen,
- Gemeinsame Seminare zur Dorfentwicklung und Entwicklung des ländlichen Raumes,
- Unterstützung von „Handwerksdörfern“, wo die Künstler das traditionelle Handwerk vorführen und praktizieren können.

Das Ziel der Subkategorie Forstwirtschaft ist die Unterstützung einer Zusammenarbeit zwischen den benachbarten Gebieten im Bereich der Walderneuerung. Die Spezifischen Maßnahmen umfassen:

- Vorschlag und Umsetzung eines gemeinsamen Walderneuerungsprogramms,
- Bestimmung und Entwicklung der grenzübergreifenden landwirtschaftlichen Bereiche,
- eine grenzübergreifende Zusammenarbeit nicht nur auf lokaler, sondern auch auf regionaler Ebene im Bereich der Forstwirtschaft und der Forstverwaltungen,
- praktische Erfahrungen für junge Mitarbeiter der Forstverwaltungen.

Die Maßnahmen, die so vorgeschlagen werden, um auf beiden Seiten der Grenze effizient zu sein, sollten einen Schutz und Erholung der Wälder, ihrer ästhetischen Funktionen und ihrer Funktion als einer wichtigen Ressource sichern. Gegenseitige Kontakte sollten ebenfalls zur höheren Qualität der Fachausbildung beitragen.

V oblasti rozvoje venkovských oblastí Euroregionu Nisa jsou aplikovány některé izolované projekty, jejichž užitečnost je snížena tím, že nejsou zařazeny do komplexního programu rozvoje. Takový program dosud v rámci celého Euroregionu Nisa nebyl formulován, v české části ani nebyla ustavena pracovní skupina.

Námět na program

V kategorii venkovské oblasti je podporována série společných opatření, která pomáhají řešit problémy v příhraničním regionu. Opatření mohou být realizována v dotčených částech Euroregionu Nisa a budou se soustřeďovat na následující oblasti:

- přeshraniční spolupráce pro plánování zemědělské struktury,
- výměna informací a odbornosti v rámci Euroregionu Nisa s ohledem na nová pravidla partnerství ve venkovských oblastech. Základním záměrem těchto iniciativ je pomoc s privatizací zemědělské půdy, vytvoření zákonných struktur a realizace plánů pro restrukturalizaci venkova,
- spolupráce na partnerské bázi mezi zemědělsko-technickými školami,
- přeshraniční výměna studentů mezi zemědělskými školicími zařízeními,
- společné semináře o rozvoji vesnic a venkovských oblastí
- podpora řemeslných vesnic, kde mohou umělci předvádět a praktikovat tradiční řemesla.

Cílem subkategorie lesnictví je podpořit spolupráci mezi sousedními oblastmi v otázce rehabilitace zničených lesů. Specifická opatření zahrnují:

- návrh a realizaci společného programu pro rehabilitaci lesů,
- určení a rozvoj přeshraničních lesnických oblastí,
- přeshraniční spolupráci jak na místní, tak na regionální úrovni v oblasti lesnictví a lesních správ,
- praktické pracovní zkušenosti pro mladé správce lesů.

Opatření, navržená tak, aby byla efektivní na obou stranách hranic, by měla zajistit ochranu a zotavení lesů, jejich estetické funkce a jejich funkce jako užitečného zdroje. Vzájemný kontakt by měl rovněž přispět k vylepšení kvality odborného výcviku.

Využívání moderních metod řízení a moderních technologií v zemědělství je poplatné způsobu práce zemědělských subjektů v minulosti i celkovým podmínkám ve společnosti v současné době. Problém nízké efektivity spojený s problémem nedostatku kapitálu je stresujícím faktorem pro zemědělské podniky i v Euroregionu Nisa.

Námět na program rozvoje

Odborný rozvojový program pro zemědělství – potravinářský průmysl si klade za cíl poskytnout odborný rozvoj zemědělství – potravinářského průmyslu s cílem připravit organizace na řízení změn a zlepšování odborného rozvoje.

Program bude realizován prostřednictvím série seminářů a dílen vedených kvalifikovanými a zkušenými školiteli. Závaděcí program umožní účastníkům posoudit své schopnosti a kompetence ve vztahu k jejich organizačním potřebám. Celý kurs bude navržen tak, aby posílil vytvoření sítě a zajistil, aby docházelo k vzájemnému působení mezi organizacemi a disciplínami a aby získané znalosti a schopnosti byly využity a přinášely užitek zúčastněným organizacím.

Program zahrnuje:

- povědomí o evropské zemědělsko-potravinářské politice
- mezinárodní rozvoj zemědělství a světové trhy,
- témata organizace – dopady politiky, strategické plánování, plánování projektů a vedení projektů,
- schopnosti vedení – oddělení lidských zdrojů, systémová analýza, administrativa a finance,
- schopnosti personálního rozvoje – komunikační schopnosti, schopnosti využití času vedení a prezentace,
- informační technologie – systémy IT, aplikace IT a řízení informací.

Program vylepší konkurenceschopnost organizací a přispěje ke zřízení vazeb a sítí v celém Euroregionu Nisa. Program podpoří vytvoření nových podniků a příležitosti marketingu. Mimo to, že bude program přispívat do ekonomického rozvoje regionu, bude rozvinuta odbornost účastníků a dále se posílí vazby mezi nimi.

Die Nutzung von modernen Managementmethoden und modernen Technologien in der Landwirtschaft entspricht der Arbeitsweise der landwirtschaftlichen Subjekte in der Vergangenheit und den gegenwärtigen Gesamtbedingungen in der Gesellschaft. Das Problem einer niedrigen Effizienz und des Mangels an Kapital ist auch in der Euroregion Neisse-Nisa-Nysa ein Stressfaktor für die landwirtschaftlichen Betriebe.

Ansätze für ein Entwicklungsprogramm

Das fachliche Entwicklungsprogramm für die Landwirtschaft – Nahrungsmittelindustrie stellt sich das Ziel, eine fachliche Entwicklung der Landwirtschaft – Nahrungsmittelindustrie zu gewähren mit der Zielsetzung, die Organisationen an die Steuerung von Änderungen und Verbesserung der fachlichen Entwicklung vorzubereiten.

Das Programm wird mittels einer Serie von Fachseminaren und Workshops realisiert, die durch qualifizierte und erfahrene Ausbilder geleitet werden. Das Einführungsprogramm ermöglicht den Teilnehmern eigene Fähigkeiten und Kompetenzen im Bezug zu ihren organisatorischen Bedürfnissen zu beurteilen. Der gesamte Kurs wird so gestaltet, dass er die Schaffung eines Netzwerkes stärkt und gegenseitige Wirkungen zwischen Organisationen und Disziplinen sicherstellt, damit die gewonnenen Kenntnisse und Fähigkeiten durch die teilnehmenden Organisationen zielführend genutzt werden können.

Das Programm beinhaltet:

- Das Bewusstsein über die europäische landwirtschaftliche und Nahrungsmittelpolitik,
- Internationale Landwirtschaftsentwicklung und die Weltmärkte,
- Themen Organisationen – Auswirkungen der Politik, strategische Planung, Projektplanung und Projektmanagement,
- Führungsfähigkeiten – Abteilung für Humanressourcen, Systemanalyse, Administrative und Finanzen,
- Fähigkeiten der Personalentwicklung – Kommunikationsfähigkeiten, Fähigkeiten der Zeitnutzung für Führung und Präsentation,
- Informationstechnologie – Systeme IT, Applikationen IT und Informationsmanagement.

Das Programm verbessert die Konkurrenzfähigkeit der Organisationen und trägt zur Schaffung von Beziehungen und Netzwerke in der gesamten ERN bei. Das Programm unterstützt die Schaffung von neuen Betrieben und Marketinggelegenheiten. Außer dem, dass das Programm zur Entwicklung der Wirtschaft in der Region beitragen wird, findet ebenfalls eine Vertiefung der Fachkenntnisse der Teilnehmer und eine Stärkung der gegenseitigen Beziehungen statt.

Přeshraniční analýza

Grenzübergreifende Analyse

Během sociálně-ekonomického hodnocení česko-německého pohraničí bylo zjištěno, že metody a statistické zdroje pro shromažďování dat na obou stranách hranice se vzájemně velmi odlišují. To výrazně ztěžuje možnost dlouhodobějšího plánování rozvoje Euroregionu Nisa.

Námět na projekt

Aby bylo možno vytvořit základ pro víceleté plánování přeshraničních aktivit, ekologické a sociálně ekonomické plánování Euroregionu Nisa, musí být v rámci tohoto projektu vypracována přeshraniční analýza stávajícího stavu a přeshraniční strategie. Tyto dokumenty budou obsahovat:

- koncepci společného rozvoje,
 - přeshraniční analýzu současného stavu a informačních systémů,
 - analýzy určitých strategicky důležitých rozvojových otázek.
- Konzultanti budou realizovat projekt, přeshraniční řídicí výbor bude tvořen zástupci každé z národních částí euroregionu. Řídicí výbor určí náplně činnosti a metody práce. Nadto budou tomuto výboru předkládána hlášení o postupném stavu.

Projekt nabízí možnosti k výměně know-how a zkušeností na úrovni a vytváří základnu pro další plánovací a přeshraniční aktivity. Součástí projektu je – stejně při založení řídicího výboru – povinnost kooperovat na úrovni českých, německých a polských expertů a na úrovni národních a regionálních úřadů.

Während einer sozial-ökonomischer Bewertung des deutsch-tschechischen Grenzgebietes wurde festgestellt, dass die Methoden und statistische Quellen zur Datenerfassung an beiden Seiten der Grenze stark unterschiedlich sind. Dies erschwert in einem bedeutenden Maß die Möglichkeit einer langfristigen Entwicklungsplanung in der ERN.

Projektidee

Um die Schaffung einer Basis für eine mehrjährige Planung der grenzübergreifenden Aktivitäten möglich zu machen, muss im Rahmen dieses Projektes eine grenzübergreifende Analyse des gegenwärtigen Zustandes und eine grenzübergreifende Strategie erarbeitet werden. Diese Dokumente werden beinhalten:

- ein gemeinsames Entwicklungskonzept,
 - grenzübergreifende Analyse des gegenwärtigen Zustandes und der Informationssysteme,
 - Analysen von bestimmten, strategisch bedeutsamen Fragen.
- Die Berater werden das Projekt umsetzen, ein grenzübergreifenden Lenkungsausschuss wird sich aus Vertretern jedes der nationalen Teile der ERN zusammensetzen. Der Lenkungsausschuss wird die Inhalte und Methoden der Arbeit festlegen. Daneben werden dem Lenkungsausschuss Berichte über den Stand vorgelegt.

Das Projekt bietet Möglichkeiten zum Austausch von Know-how und schafft eine Basis für weitere Planungs- und grenzübergreifende Aktivitäten. Sowie im Falle der Gründung des Lenkungsausschusses ist ein Bestandteil des Projektes die Verpflichtung auf der Ebene der deutschen und tschechischen Experte sowie auf der Ebene der nationalen und regionalen Behörden zu kooperieren.

Eine klare und allgemein annehmbare Vision der Rolle, der Zuständigkeiten und des Beitrages der Städte und Gemeinden in der Miniregion der Städte Zittau, Hrádek nad Nisou und Bogatynia zum Leben der Einwohner unter Nutzung der schon bestehenden Unterlagen, die die bestehende Formen einer Zusammenarbeit festlegen, ist bisher nicht ermessens.

Die bestehenden Formen der Zusammenarbeit schränken sich auf zwar zahlreiche, doch aber immer noch isolierte Aktivitäten ein. Das Problem eines fehlenden tatsächlichen grenzübergreifenden Strategieplans des gesamten Gebietes wird alternativ durch lokale Kooperationen gelöst.

Mit Hinsicht zu dieser Tatsache ist es nicht möglich über langfristige Schwerpunkte mit Auswirkungen auf das gesamte Gebiet zu entscheiden.

Projektidee

Die Erstellung einer gemeinsamen Strategie unter Berücksichtigung des Beitrittes der ČR und Polens zur EU ist durch vier grundlegende Bereiche ausgewiesen:

Propagation einer demokratischen Stadtverwaltung

- Die sich verändernde Rolle der Verantwortlichkeit und die Beziehungen der zentralen und regionalen Stadtverwaltung und -selbstverwaltung,
- Umfang der Dezentralisierung/Entwicklung von Zuständigkeiten und Verantwortung,
- Stärkung der Demokratie auf lokaler Ebene durch die Einbindung der Organe der Stadt, der öffentlichen Kontrolle und weiterer Mechanismen.

Bereich der Steuerung und der Finanzen

- Die sich verändernden Ansprüche an die Steuerung (z.B. strategische Steuerung, Bürgernähe/Kundennähe, Qualität der Dienstleistungen, Einschränkungen der Struktur, Steuerung der Gewährleistung der Dienstleistungen, nachhaltige Entwicklung),
- Die sich verändernde finanzielle Steuerung – Gleichgewicht zwischen der zentralen Regulierung und der lokalen Kontrolle, Nutzung von Förderprogrammen/Transfers auf der Ebene der Region, des Staates sowie der EU.

Bereich der effizienten Dienstleistungen

- Definition der Beiträge der Städte zum nachhaltigen Wachstum der Wirtschaft und sozialer Entwicklung,
- Die Rolle der bürgerlichen Gesellschaft (NGO's, Interessenvertretungen...),
- Strategische Auswahl der Dienstleistungsformen, Verträge mit dem privaten Bereich, Partnerschaft,
- Monitoring der Qualität und Effizienz der Dienstleistungen und ihre Konsequenzen im System der Stadtverwaltung.

Entwicklung der Menschenressourcen

- Auswertung und Fortschreibung der Kompetenzen, die für die Vertreter der Städte auf allen Ebenen im Kontext der Schritte zur Dezentralisierung der Verwaltung und der öffentlichen Dienstleistungen und folgender Veränderungen in der organisatorischen und Lenkungsordnung notwendig sind,
- Entwicklung von Bildungsprogrammen, die sich auf den Bedarf der Selbstverwaltungen orientieren werden.

Dosud není zvážena jasná a obecně přijatelná vize role, pravomocí a příspěvku měst a obcí v mikroregionu vymezeném svazkem měst Hrádek nad Nisou, Žitava, Bogatynia k životu obyvatel s využitím již existujících materiálů definujících stávající formy spolupráce.

Stávající formy spolupráce se omezují na sice početné, ale stále ještě izolované aktivity. Problém neexistence skutečného přeshraničního strategického plánu celé lokality je dosud alternativně řešen souborem lokálních spoluprací.

Vzhledem k tomuto stavu spolupráce není možno rozhodovat o dlouhodobých prioritách s dopadem na celé území.

Námět na projekt

Stanovení společné strategie s ohledem na vstup ČR a Polska do EU je vymezeno ve čtyřech základních oblastech:

Propagace demokratické samosprávy měst

- měnící se role odpovědnosti a vztahy centrální a regionální správy a samosprávy měst,
- rozsah decentralizace – rozvoj pravomocí a odpovědností
- posilování demokracie na místní úrovni prostřednictvím zapojení orgánů města, veřejné kontroly a jiných mechanismů.

Oblast řízení a financí

- měnící se požadavky v řízení (např. strategické řízení, blízkost k občanu–zákazníkovi, kvalita služeb, omezování struktur, řízení výkonu služeb, udržitelný rozvoj),
- měnící se povaha finančního řízení – rovnováha mezi centrální regulací a místní kontrolou, využití grantů–transferů na úrovni regionu, státu i EU.

Oblast efektivního poskytování služeb

- definice příspěvků, které města poskytují k udržitelnému ekonomickému růstu a sociálnímu rozvoji,
- role občanské společnosti (nevládní organizace, zájmová sdružení...),
- strategická volba forem poskytování služeb, smlouvy se soukromým sektorem, partnerství,
- sledování kvality a efektivity služeb a jejich dopad na systém řízení měst.

Rozvoj lidských zdrojů

- zhodnocení a aktualizace schopností a dovedností, které potřebují zástupci měst na všech úrovních v kontextu kroků směrem k decentralizaci správy a veřejných služeb a následných změn v organizačním a řídicím uspořádání,
- rozvoj vzdělávacích programů zaměřených na potřeby samospráv.

Zvýšení podílu obyvatelstva na rozvoji

Steigerung des Anteiles der Bevölkerung an der Entwicklung

Základna potenciálu obyvatelstva pro generování námětů na projekty města Hrádku nad Nisou i mikroregionu ve vytipovaných oblastech je v současné době poměrně úzká. Zapojení široké veřejnosti je pouze formální, mnohdy nejsou občané města dopředu informováni o možných příležitostech definovat projekty. Důsledkem je, že náměty na projekty se často opakují a nejsou formulovány v oblastech, které by mohly být předmětem širokého zájmu obyvatel Hrádku i celého Euroregionu Nisa. Tak se mikroregion připravuje o možnosti rozvíjet spolupráci a využívat synergického efektu kooperace velkého množství občanů.

Námět na projekt

Zvýšení podílu obyvatelstva území na rozvoji města Hrádku i mikroregionu ve vytipovaných oblastech řízení města, kooperace obcí v mikroregionu, aktivní podíl obyvatel na rozvoji města i oblasti i v dalších částech Euroregionu je hlavním cílem projektu.

Aktivita projektu jsou rozloženy do několika segmentů:

Přenášení zkušeností

Cílem je nalezení optimálního modelu spolupráce, přinášejícího Hrádku nad Nisou užitek z vyzkoušených postupů realizovaných v jiných městech a regionech.

Mezinárodní spolupráce

Cílem je napomáhat ekonomickým i společenským subjektům realizovat jejich cíle v teritoriu Euroregionu Nisa. Město bude za tím účelem využívat svých kontaktů a členství v různých orgánech Euroregionu Nisa.

Sousední města

V této oblasti budou realizovány náměty propojující celou aglomeraci do logického celku. Společné programy a projekty v oblasti sociální, zdravotní, bezpečnostní, i společenské budou naplňovat cíl – zefektivňovat služby s využitím výhod Hrádku nad Nisou.

Projekt může být modelem k formulaci podobných aktivit v celém Euroregionu Nisa.

Die Basis des Potentials der Bevölkerung für die Entwicklung von Projektideen ist gegenwärtig verhältnismäßig eng. Die Einbindung der breiten Öffentlichkeit ist nur formell, die Bürger der Stadt sind oft nicht im Voraus über Möglichkeiten zur Aufstellung von Projekten informiert. Im Ergebnis werden Projektideen oftmals wiederholt und nicht in den Bereichen formuliert, die zum Gegenstand eines breiten Interesse der Bürger der Stadt sowie der gesamten ERN werden könnten. So verliert die Miniregion die Gelegenheit zur Entwicklung der Zusammenarbeit und der Nutzung der Synergien, die sich aus einer Kooperation einer großen Anzahl der Bevölkerung ergeben.

Projektidee

Steigerung des Anteiles der Bevölkerung des Gebietes an der Stadtentwicklung von Hrádek nad Nisou und der Miniregion in ausgewählten Bereichen der Stadtverwaltung, Kooperation der Gemeinden in der Miniregion, aktiver Anteil der Bevölkerung an der Entwicklung der Stadt und der Region sowie in weiteren Teilen der ERN ist ein Hauptziel des Projektes. Die Aktivitäten werden in mehrere Segmente aufgeteilt:

Erfahrungsaustausch

Das Ziel ist die Findung eines optimalen Modells einer Zusammenarbeit, die der Stadt ein Nutzen von den ausprobierten Vorgehensweisen, die in anderen Städten und Regionen gemacht wurden, bringen wird.

Internationale Zusammenarbeit:

Das Ziel ist es, den wirtschaftlichen und gesellschaftlichen Subjekten bei der Umsetzung ihrer Ziele auf dem Gebiet der ERN zu helfen. Zu diesem Zweck wird die Stadt von ihren Kontakten und der Mitgliedschaft in verschiedenen Organen der ERN nutzen machen.

Benachbarte Städte

In diesen Bereich gehören Projektideen, die das ganze Ballungsgebiet zu einem logischen Zusammenschluss vernetzen. Gemeinsame Programme und Projekte in den Bereichen Gesundheit, soziales, Sicherheit aber auch im Bereich der Gesellschaft werden das Ziel – die Effizienz der Dienstleistungen unter Nutzung der Vorteile der Stadt anzuheben – erfüllen.

Das Projekt kann als ein Modellprojekt zur Formulierung ähnlicher Aktivitäten in der gesamten ERN dienen.

wicklung auf der Ebene der euroregionalen Kooperation.

- Eine nur informelle Abstimmung von gemeinsamen Politiken mit Hinsicht zur europäischen Raumentwicklungspolitik.
- Eine nicht ausreichende Abstimmung der Strukturpolitik, der Politik der Transeuropäischen Netze, der Umweltpolitik und einer gemeinsamen Landwirtschaftspolitik.
- Aktionsräume für eine integrierte Raumentwicklung der ERN sind nicht ausgewiesen.

Typische Probleme

- Absenz einer gemeinsam erstellten Strategie, die das Grenzgebiet an allen drei Seiten als eine einheitliche Region widerspiegelt und gemeinsame Ziele und Prioritäten formuliert.
- Nicht ausreichende Erfahrungen und ein niedriges Maß an Progression derer Gewinnung auf der Seite der verantwortlichen Institutionen auf der tschechischen Seite im Bezug zu Möglichkeiten einer Zusammenarbeit mit Partnern in Deutschland und Polen.
- Die Notwendigkeit einer Anpassung von manchen tschechischen gesetzlichen Vorschriften und Normen an eine Kooperation im Rahmen der EU-Programme.
- Die Zusammenarbeit mit den Partnern beschränkt sich nur auf die Übergabe von Informationen über die bearbeitete Entwicklungsmaterialien (strategische regionale und Raumpläne, Programme und Studien).

Maßnahmen zur Entwicklung des Gebietes

Der Bedarf einer grenzübergreifenden Zusammenarbeit wurde schon im Memorandum von der Gründungskonferenz der Euroregion Neisse–Nisa–Nysa im Jahre 1991 betont.

Für die weitere Etappe der Entwicklung des gesamten Gebietes ist eine weitere Vertiefung der grenzübergreifenden Zusammenarbeit im Bereich der Raumentwicklung unter einer stärkeren Beteiligung der öffentlichen Verwaltung, der Gemeinden und der Regios unabdingbar. Dabei muss ebenfalls verhindert werden, dass die staatlichen Planungsarbeiten nur unter Berücksichtigung der sektoralen Aspekte grenzübergreifend abgestimmt werden. Ebenfalls die Fachplanungen, denen gesetzliche Normen zu Grunde liegen, wurden bisher nicht auf Grund der Ziele, Grundsätze und Konzepte der Raumentwicklung durchgeführt. Zur grenzübergreifenden Abstimmung reicht oft nur eine rechtzeitige Information und Teilnahme des Nachbarn und eine Abstimmung von Raumordnungsplänen, dessen Gültigkeit an der Staatsgrenze aufhört. Wenn aber ein unmittelbarer Interessenkonflikt in Grenzgebiet droht und die Situation kann auch mit Hilfe der Empfehlung der Raumordnungskommission nicht gelöst werden, dann müssen die beteiligten Länder bereit sein, verbindlich die grenzübergreifende Planung in einem Staatsvertrag zu verankern.

- Als notwendig erscheint besonders die Erhöhung der Priorität der Regionalplanung als einer Kategorie der Tätigkeit der ERN.
- Auch trotz unterschiedlichen Gesetzregelungen in diesem Bereich inkl. der Methodik der Verarbeitung bleibt auch weiterhin die Hauptaufgabe der Arbeitsgruppe, fortschreitend zum Informationsaustausch und dem gegenseitigen Beurteilen von investiven Maßnahmen im Grenzgebiet beizutragen.
- Die Unterstützung der Aktivitäten der Arbeitsgruppe, die sich mit der regionalen Planung befasst und ein höheres Maß an Einbindung der Gipfelorgane der ERN in diese Aktivitäten ist dann ein wichtiger Schritt, um eine höhere Ebene der regionalen grenzübergreifenden Planung zu erreichen.

vání na straně odpovědných institucí na české straně ve vztahu k možnostem spolupráce s partnery v Německu a Polsku,

- nutnost přizpůsobení některých českých legislativních norem a předpisů na nutnost kooperace v rámci programů EU,
- spolupráce s partnery se dosud omezuje pouze na předávání informací o zpracovaných rozvojových materiálech (strategické regionální a územní plány, programy a studie).

Opatření k rozvoji oblasti

Potřeba reálné přeshraniční spolupráce byla zdůrazněna již v memorandu ze zakládající konference Euroregionu Nisa v roce 1991.

Pro další etapu rozvoje celé oblasti je naprosto nezbytná další intenzifikace přeshraniční spolupráce v oblasti územního rozvoje za silnější účasti všech složek veřejné správy, obcí a regionů. Přitom je rovněž nutno zabránit, aby státní plánovací práce byly přeshraničně odsouhlasovány pouze při zohlednění sektorálních aspektů. Také odborné plánovací práce mající za základ zákonné normy by měly být prováděny na základě cílů, zásad a konceptů územního rozvoje. Pro přeshraniční koordinaci postačuje často včasná informovanost a účast souseda a odsouhlasení územních plánů, jejichž platnost dosud končí na státní hranici. Pokud však hrozí bezprostřední střet zájmů v hraniční oblasti a ani návaznost rozhodnutí a doporučení komise pro územní plánování situaci neřeší, musí být zúčastněné státy připraveny závazně zakotvit přeshraniční plánování ve státní smlouvě.

- nezbytným se jeví především zvýšení priority regionálního plánování jako kategorie činnosti Euroregionu Nisa,
- i přes rozdílná zákonná ustanovení v tomto oboru včetně metodik zpracování je i nadále hlavním úkolem soustavně přispívat k výměně informací i vzájemnému posuzování investičních akcí v příhraničním území,
- podpora aktivit pracovních skupin zabývajících se regionálním plánováním a vyšší míra zapojení vrcholných orgánů Euroregionu Nisa do těchto aktivit je pak důležitým prvkem k dosažení vyšší úrovně regionálního přeshraničního plánování.

Regionální plánování

Regionalplanung

Souvislosti

Hranice mezi státy dnes evropskou integraci značně ztěžují. Na těchto hranicích se navzájem dotýkají různě strukturované a různě spravované státy a územní společenství s rozdílnými právními, správními, hospodářskými, sociálními a kulturními systémy. Z těchto skutečností vyplývají právní, ekonomické, sociální a politické problémy a úkoly, jejichž řešení je úkolem přeshraničního územního plánování a přeshraniční spolupráce lidí.

Přeshraniční územní plánování si klade za cíl pomoci překonat negativní vlivy hranice, které negativně ovlivňují stupeň jejich propustnosti. Přeshraniční plánování přitom zahrnuje takové obory, jako je spolupráce v oblasti územního uspořádání, plánování rozvoje země, regionální plán a místní plánování.

Tato kapitola se zabývá různými úrovněmi a formami přeshraniční spolupráce, jakož i opatřeními k zintenzivnění politiky přeshraničního územního plánování. Územní plánování, jež je v Evropě nově označováno jako plánování rozvoje prostoru, je zde znázorněno jako „horizontální aktivita“ a tvoří v řadě oblastí a u řady akcí rámec pro spolupráci.

Přeshraniční rozvojový plán, který se zabývá cílenými vlivy na regionální rozvoj společnosti, hospodářství a přirozeného, budovaného a sociálního prostředí v pohraničí, je ve všech oblastech prováděn v rámci evropské politiky regionálního rozvoje, národní politiky regionálního rozvoje, zemského a regionálního plánu a lokálních plánů.

Problémy Euroregionu Nisa

Nízká priorita přeshraniční spolupráce v oblasti územního rozvoje ze strany obcí a regionů vede k roztržnění aktivit nejen přeshraničních, ale i uvnitř české části Euroregionu Nisa. Státní plánovací práce byly dosud přeshraničně odsouhlasovány pouze při zohlednění sektorálních aspektů. To vedlo k částečným pozitivním dopadům na území, aniž by bylo využito efektu synergie a vzájemného doplňování silných stránek jednotlivých lokalit. Také odborné plánovací práce mající za základ zákonné normy nebyly dosud prováděny na základě cílů, zásad a konceptů územního rozvoje. Situaci je možné charakterizovat v těchto základních bodech:

- dosud nízká role strategického a územního plánování v české části Euroregionu Nisa a nerespektování principu subsidiarity,
- nedostatečná míra spolupráce s reprezentací státu,
- nedostatečné uplatnění územně politické spolupráce v oblasti územního rozvoje na euroregionální úrovni kooperace
- pouze neformální koordinace společných politik s ohledem na evropskou politiku rozvoje území,
- nedostatečná koordinace strukturálních politik, politiky trans-evropských sítí, politiky životního prostředí a společné zemědělské politiky,
- nejsou vymezeny akční prostory pro integrovaný územní rozvoj Euroregionu Nisa.

Typické problémy

- absence společné vypracované strategie, která odráží hraniční oblast na všech třech stranách jako jednotný region a formuluje společné cíle a priority,
- nedostatečné zkušenosti a nízká míra progresu jejich získá-

Zusammenhänge

Die europäische Integration wird heute zu Tage durch die Grenzen zwischen den Ländern erschwert. An diesen Grenzen berühren sich gegenseitig unterschiedlich strukturierte und verwaltete Länder und Gebietskörperschaften mit unterschiedlichen Rechts, Verwaltungs-, Wirtschafts-, Sozial- und Kultursystemen. Aus diesen Tatsachen resultieren rechtliche, ökonomische, soziale und politische Probleme, dessen Lösung eine Aufgabe der grenzübergreifenden Raumordnung und der grenzübergreifenden Zusammenarbeit der Menschen ist.

Die grenzüberschreitende Raumordnung hat zum Ziel, die negativen Einflüsse der Grenze, die negativ ihre Durchlässigkeit beeinflussen, zu überwinden helfen. Die grenzüberschreitende Raumordnung umfasst solche Bereiche, wie Zusammenarbeit in der Raumordnung, an der Planung der Entwicklung des Landes, am Regionalplan und an lokalen Planungen.

Dieses Kapitel befasst sich mit unterschiedlichen Ebenen und Formen der grenzübergreifenden Zusammenarbeit sowie mit Maßnahmen zur Vertiefung der Politik der Raumplanung. Die Raumplanung, in Europa neu als Planung der Entwicklung des Raumes bezeichnet, ist hier als eine „horizontale Aktivität“ dargestellt und bildet in einer ganzen Reihe von Maßnahmen den Handlungsrahmen für eine Zusammenarbeit.

Ein grenzübergreifender Entwicklungsplan, der sich mit gezielten Einflüssen auf die regionale Entwicklung der Gesellschaft, der Wirtschaft und eines natürlichen, ausgebauten und sozialen Umlandes im Grenzgebiet befasst, wird in allen Bereich im Rahmen der europäischen Politik der Regionalentwicklung, der nationalen Politik der Regionalentwicklung, des Landesentwicklungsplanes und der Regionalpläne und der lokalen Pläne umgesetzt.

Probleme, Bedarf der Euroregion Neisse-Nisa-Nysa

Eine niedrige Priorität der grenzübergreifenden Zusammenarbeit im Bereich der Raumentwicklung seitens der Gemeinden und der Regiois führt zur Zersplitterung der Aktivitäten nicht nur im grenzübergreifenden Bereich, sondern auch innerhalb des tschechischen Teiles der ERN. Die staatlichen Planungsarbeiten wurden bisher nur unter Berücksichtigung sektoraler Aspekte grenzübergreifend abgestimmt. Dies führte zu teilweise positiven Auswirkungen auf das Gebiet, ohne die Effekte der Synergie und der gegenseitigen Ergänzung der starken Seiten der einzelnen Standorte zu nutzen. Ebenfalls die Fachplanungen, denen gesetzliche Normen zu Grunde liegen, wurden bisher nicht auf Grund der Ziele, Grundsätze und Konzepte der Raumentwicklung durchgeführt. Die Situation kann mit folgenden Punkten beschrieben werden:

- Eine bisher niedrige Rolle der strategischen und der Raumplanung in dem tschechischen Teil der Euroregion Neisse-Nisa-Nysa und die Nichteinhaltung des Prinzips der Subsidiarität (das Bottom-up-Prinzip bei der Entwicklung von raumbezogenen politischen Ideen).
- Ein unzureichendes Maß an Zusammenarbeit mit der Landesvertretung.
- Eine unzureichende Geltungsmachung der gebietsbezogenen politischen Zusammenarbeit im Bereich der Raument-

Rodinné farmy Euroregionu Nisa

Familienfarmen der Euroregion Neisse-Nisa-Nysa

3.1.11

Eine Stimulierung der Bevölkerung der ERN zur Gründung und Aufrechterhaltung der landwirtschaftlichen Höfe ist minimal. Diese Aktivitäten stehen am Rande des Interesse des Staates und stehen ebenfalls nicht im Mittelpunkt des Interesse der regionalen und kommunalen öffentlichen Verwaltung. Oft ist die Stilllegung von funktionierenden landwirtschaftlichen Betrieben und ein minimales Interesse um ihre Gründungen die Folge.

Projektidee

Im Rahmen des Projektes werden den beteiligten Landwirten und ihren Familien Programme angeboten, wie eine Schulung des Managements, ein Zuchtprogramm, ein Marketing- und soziale Programme, wodurch eine Hilfe zur Sicherung einer langfristigen Lebensdauer ihrer Betriebe geleistet wird. Dieses Projekt vermittelt eine nachträgliche grenzübergreifende und gesellschaftliche Initiative.

Die Stimulierung der Bevölkerung der Grenzgebiete wird in Form einer Unterstützung von ökonomischer und sozialer Regeneration des Gebietes gesichert. Das Projekt trägt so zur Aufrechterhaltung einer langfristigen Entwicklung der Region bei. Während 3 bis 5 Jahren werden neue Arbeitsplätze geschaffen.

Es werden Beziehungen zwischen den Landwirten, ihren Familien und verschiedenen landwirtschaftlichen Dorforganisationen beiderseits der Grenze geschaffen. Dies führt zur Verbesserung der sozialen und wirtschaftlichen Aspekte. Das Projekt legt ebenfalls einen großen Wert auf die Grenzübergreifende Zusammenarbeit, wodurch es zur Beseitigung der Barrieren einer sozialen Eingliederung hilft und den Bedarf an Aufbau von Vertrauen und Kompetenzen in den Gesellschaften formuliert.

Stimulování obyvatelstva Euroregionu Nisa k zakládání a udržování zemědělských usedlostí je minimální. Tato činnost je na okraji zájmu státu a není ani v centru pozornosti regionální a komunální veřejné správy. Důsledkem je často rušení fungujících zemědělských podniků a farem a minimální zájem o jejich zakládání.

Námět na projekt

V rámci projektu budou nabídnuty zúčastněným farmářům a jejich rodinám školení managementu, chovný program, program pro marketing a sociální programy, čímž bude poskytnuta pomoc v zajištění dlouhotrvající životnosti jejich podniků. Tento projekt zprostředkuje dodatečnou přeshraniční a společenskou iniciativu.

Stimulace obyvatel příhraniční oblasti bude zajištěna v podpoře ekonomické a sociální regenerace oblasti, a tak projekt přispěje k udržení dlouhotrvajícího rozvoje regionu. V rozpětí třech až pěti let budou vytvořena nová pracovní místa.

Mezi komunitami budou vytvořeny vazby mezi farmáři, jejich rodinami a různými zemědělskými a vesnickými organizacemi na obou stranách hranice a vylepší se vzájemné působení. To povede k vylepšení sociálních a ekonomických hledisek. Projekt rovněž klade důraz na spolupráci přeshraničních komunit, čímž pomáhá odstranit bariéry sociálního začlenění a oslovuje potřebu vybudování důvěry a schopností v komunitách.

Společný hospodářský rozvojový plán

Gemeinsamer wirtschaftlicher Entwicklungsplan

3.2.4

Die wirtschaftliche Zusammenarbeit der Partner in dem Raum der Städte Zittau, Hrádek nad Nisou, Bogatynia spielt sich gegenwärtig in den einzelnen Bereichen ohne einer effizienten Koordinierung der Aktivitäten ab. Es besteht eine hohe Anzahl an Dokumenten, die sich mit der Verkehrspolitik, Infrastruktur und den Möglichkeiten der Errichtung eines gemeinsamen Gewerbegebietes befassen. Diese sind aber nicht in einem einheitlichen gemeinsamen Dokument gebündelt, dass die gemeinsamen Schwerpunkte aller drei Städte zum Ausdruck gebracht hätte und für sie verbindlich wäre. Diese Tatsache kann in der Zukunft zu Risiken der Nichteinheit bei möglichen gemeinsamen Aktivitäten des gesamten Gebietes führen.

Projektiidee

Der gemeinsame wirtschaftliche Entwicklungsplan des Gebietes um Zittau, Hrádek nad Nisou und Bogatynia, der sich mit den Bereichen der Infrastruktur, der Verkehrssituation und dem gemeinsamen Gewerbegebiet befasst, ermöglicht die Etablierung einer gemeinsamen Basis von Meinungen und Ausgangsunterlagen, die für ein effizientes und koordiniertes Verfahren notwendig sind.

Er trägt so zur eindeutigen Festlegung der Ausgangsbedingungen zur Umsetzung von Handelsplänen bei, die sich auf die Entwicklung der Wirtschaft in dem Gebiet konzentrieren.

Er wird zu einem Bestandteil und einer detaillierten Ausarbeitung des wirtschaftlichen Bereiches eines komplexen strategischen Planes des gesamten Gebietes.

Er wird ebenfalls zu einem Pilotprojekt, in dem im Rahmen der ERN sowie auf der allgemeinen Ebene der grenzübergreifenden Zusammenarbeit eine gemeinsame Formulierung der Entwicklung der Wirtschaft stattfinden wird. Der Plan wird zu einem Beispiel einer tatsächlichen Kooperation der Interessen der Subjekte an unterschiedlichen Seiten der Grenze.

Hospodářská spolupráce subjektů oblasti definované v prostoru měst Hrádek nad Nisou, Žitava, Bogatynia se v současné době odehrává v jednotlivých segmentech bez toho, že by vykazované aktivity byly efektivně koordinovány. Existuje značné množství dokumentů zaměřených na dopravní politiku, infrastrukturu i možnosti budování společné průmyslové zóny. Nejsou však zahrnuty do jednotného společného dokumentu, který by vyjadřoval společné priority všech tří měst a byl pro ně závazným. Tento stav může do budoucna způsobovat rizika nejednotnosti v případných společných aktivitách celé oblasti.

Námět na projekt

Společný hospodářský rozvojový plán oblasti Hrádek nad Nisou, Žitava, Bogatynia zaměřený na oblasti infrastruktura, dopravní situace a společná průmyslová zóna umožní vytvořit společnou základnu názorů a výchozích podkladů nezbytně nutných pro efektivní a koordinovaný postup.

Přispěje tak k jednoznačnému stanovení výchozích podmínek pro realizaci akčních plánů zaměřených na hospodářský rozvoj oblasti.

Bude součástí a rozpracováním ekonomické oblasti komplexního strategického plánu celé oblasti.

Stane se také pilotním projektem, ve kterém v rámci Euroregionu Nisa i v obecné rovině přeshraniční spolupráce dojde k společné formulaci rozvoje v hospodářské oblasti. Bude příkladem reálné kooperace zájmů subjektů na různých stranách hranice.

Stávající stav energetického plánování v Euroregionu Nisa je poplatný situacím v jednotlivých zemích. Přestože možnosti využívání zdrojů a směřování toků energií jsou značné, neumožňuje legislativní i technologická situace těchto příležitostí využít.

Námět na projekt

Projekt bude zaměřen na posouzení využitelnosti regionálních a národních energetických zdrojů v rámci energetické politiky, na rozvoj společné strategie, podporu navrhovaného energetického plánu a na výměnu zkušeností v energetickém sektoru Euroregionu Nisa.

Důležitými úkoly bude shromáždění existujících odběrových studií, dat a informací. Nadto bude posouzena stávající situace, vyhotovena úvodní zpráva, jakož i vypracováno doporučení pro nadregionální energetický plán.

Projekt bude doplněn programem na rozvoj školství a informačních služeb v rámci šíření výsledků výše uvedených analýz.

Nadto poskytne školící a informační službu, detaily o společném energetickém plánu, jakož i o transferu informací a know-how v energetickém sektoru, včetně aplikování a výhod informační technologie a databanky.

Der gegenwärtige Stand der Energieplanung in der ERN entspricht den Situationen in den einzelnen Ländern. Obwohl die Möglichkeiten der Nutzung der Quellen und Orientierung der Energieströme bedeutend sind, ermöglicht die gesetzliche und technologische Situation nicht diese Chancen zu nutzen.

Projektidee

Das Projekt wird auf die Beurteilung der Möglichkeiten der Nutzung der regionalen und nationalen Energiequellen im Rahmen einer Energiepolitik ausgerichtet, auf die Entwicklung einer gemeinsamer Strategie, auf die Unterstützung eines vorgeschlagenen Energieplanes und auf Erfahrungsaustausch in der Energiewirtschaft der ERN.

Zu den wichtigen Aufgaben wird die Erfassung und das Zusammentragen der bestehenden Abnehmerstudien, Daten und Informationen gehören. Dazu wird die gegenwärtige Situation bewertet, ein Einleitungsbericht und eine Empfehlung für den überregionalen Energieplan erarbeitet.

Das Projekt wird um ein Programm zur Entwicklung des Schulwesens und der Informationsdienstleistungen im Rahmen der Verbreitung der Ergebnisse der oben angeführten Analysen ergänzt.

Daneben werden Schulungs- und Informationsdienstleistungen, Details zu dem gemeinsamen Energieplan sowie zum Know-how und Informationstransfer im Energiebereich, inkl. der Anwendung und Vorteile einer Informationstechnologie und Datenbank zur Verfügung gestellt.

Das Projekt wird durch ein Synergieprogramm der EU gefördert.

Vzdělání ve vazbě na pracovní trh

Bildung im Bezug zum Arbeitsmarkt

Zusammenhänge

Im Kontext der europäischen Integration und des einheitlichen europäischen Binnenmarktes sind die Grenzgebiete durch spezifische Probleme betroffen. Eine der Schlüsselmaßnahmen ist die Entwicklung von integrierten grenzübergreifenden Bildungsangeboten und die gegenseitige Anerkennung von Prüfungen.

Aus dieser Sicht muss die Euroregion Neisse-Nisa-Nysa das Problem der Durchsetzung der Entwicklung der Menschenressourcen und einer höheren Effizienz des grenzübergreifenden Arbeitsmarktes beherrschen und so den regionalen Strukturwandel und die regionale Entwicklung zu unterstützen.

Viele Probleme im Bereich der Bildung und Entwicklung des Arbeitsmarktes haben ihren Ursprung in den prozeduralen Unterschieden und in den Unterschieden in der Staatsverwaltung zwischen den einzelnen Ländern. Das Beherrschen von manchen Problemen im Bereich der Mobilität der Arbeitskräfte braucht einer gesetzlichen Regelung auf Landesebene (z. B. das Gesetz über die Arbeitsbeziehungen, das Steuergesetz, Sozialversicherung usw.), manche Probleme entstehen wieder auf Grund des Mangels an gegenseitiger Anerkennung der Ausbildung und eines schwierigen praktischen Zuganges zu Informationen (über die Bildungsangebote, Schulungen, Arbeit);

Die Euroregion Neisse-Nisa-Nysa (ERN) befindet sich so bei der Durchsetzung einer Integration und zugleich der Notwendigkeit auf praktische Probleme zu reagieren, die durch die Beseitigung von formellen Hindernissen entstehen, auf einer bestimmten Schnittstelle.

Die Arbeitsmarktpolitik als ein wichtiger Bereich hat ebenfalls einen Einfluss auf die Entwicklung der Grenzgebiete der ERN und ist eine wichtige Informationsquelle über die Initiativen im Bereich der Bildung und des Arbeitsmarktes. Die Förderung der Arbeitsplatzsicherung und Senkung der Arbeitslosigkeit, besonders der strukturell bedingter und der Anzahl der langfristig arbeitslosen, gehören zu prioritärer Interesse als eine der Konsequenzen der Steigerung der Bildung in der Region.

Probleme, Bildungsbedarf in der Euroregion Neisse-Nisa-Nysa

Der Bedarf auf diesem Gebiet umfasst die Schaffung von Kenntnissen und Kompetenzen, die zur Unterstützung der inneren Entwicklung der Region führen werden.

Betont wird besonders die Förderung der Umstrukturierung der rückläufigen Bereiche und die Nutzung der Gelegenheiten zur Schaffung von neuen Arbeitsplätzen im Bereich der neuen Dienstleistungen (z.B. Reiseverkehr, Touristik, Freizeitbereich, Umwelt, Dienstleistungen für Einzelpersonen sowie für die Gesellschaft, Handelsdienstleistungen). Zum weiteren Bedarf gehört die Verbesserung der bestehenden und Schaffung von neuen Kompetenzen (z.B. Informations- und Kommunikationstechnologien, Marketing und Management) die zur erhöhten Konkurrenzfähigkeit beitragen und die Erhöhung der Leistungskraft und Wirksamkeit des öffentlichen Sektors unterstützen werden.

Souvislosti

Příhraniční regiony čelí v kontextu evropské integrace a jednotného evropského trhu specifickým problémům. Jednou z klíčových akcí je rozvoj integrovaných přeshraničních vzdělávacích a odborných kursů a vzájemné uznávání zkoušek a osvědčení.

Euroregion Nisa z tohoto pohledu čelí problému, jak prosadit kvalitativní rozvoj lidských zdrojů a větší efektivitu přeshraničního regionálního pracovního trhu, a tak podpořit regionální přestavbu a rozvoj.

Mnoho problémů v oblasti školství, vzdělávání a rozvoje pracovního trhu má svůj původ v procedurálních rozdílech a rozdílech ve státní správě mezi jednotlivými zeměmi. Řešení některých problémů mobility pracovních sil vyžaduje zákonnou úpravu na celostátní úrovni (např. zákon o pracovním poměru, daních, sociálním zabezpečení atd.), zatímco jiné vznikají na základě nedostatečného vzájemného uznávání kvalifikací a obtížného přístupu k informacím (o možnostech vzdělávání, školení, zaměstnání) v praxi.

Euroregion Nisa se prosazováním integrace a zároveň nutností reagovat na praktické potíže, které vznikají odstraněním formálních překážek, ocitá na určitém rozhraní.

Politika zaměstnanosti jako důležitá oblast také ovlivňuje rozvoj příhraničních oblastí Euroregionu Nisa a je důležitým zdrojem informací o iniciativách v oblasti školství, vzdělávání a trhu práce. Podpora zaměstnanosti a snížení nezaměstnanosti, zejména strukturální a dlouhodobé nezaměstnanosti, jsou na předních místech zájmu jako jeden z důsledků zvyšování úrovně vzdělanosti v regionu.

Problémy a potřeby vzdělávání v Euroregionu Nisa

Potřeby v této sféře zahrnují vytváření vědomostí a dovedností, které budou podporovat vnitřní rozvoj regionu.

Důraz je kladen zejména na podporu restrukturalizace upadajících sektorů a na využití příležitostí pro vytváření pracovních míst v sektorech nových služeb (např. turistika, oblast volného času, životní prostředí, služby pro jednotlivce i společnosti, obchodní služby). Mezi další potřeby patří zlepšování stávajících dovedností a vytváření dovedností nových (např. informační a komunikační technologie, marketing a management), které povedou ke zvýšené konkurenceschopnosti a budou podporovat výkonnost a účinnost veřejného sektoru.

Kvalita školství a vzdělávání má často nevhodnou strukturu, kvůli které se neumí vyrovnat s novými požadavky, zatímco ztráty pracovních míst a zmenšující se příležitosti v tradičních sektorech (např. učební obory, pracovní místa v průmyslu) kladou zvýšené nároky na zaměstnávání obyvatelstva a vzdělávací služby.

Oblasti Euroregionu Nisa se také liší svým vnitřním charakterem. Oblasti, které mají silný potenciál rozvoje, mají lepší pozici pro využití nových příležitostí. Mohou mít také užitek ze zvýšené výkonnosti trhu práce. Společné plánování a management mohou pomoci při zlepšování poskytovaných služeb a zvyšování úspor.

Euroregion Nisa má předpoklady, aby mohl zažívat růst alespoň v některých místních sektorech a pravděpodobně dosáhnout obecného porozumění potřebám a prioritám. Mezi ně mohou

patřit společné strategie pro rozvoj lidských zdrojů, které budou zaměřené na uspokojování stávajících a budoucích potřeb příhraničního regionu, a spolupráce mezi vzdělávacími, školskými a marketingovými institucemi při plánování a poskytování služeb.

Typické problémy Euroregionu Nisa v oblasti vzdělávání ve vazbě na trh práce

- nedostatky ve smyslu přizpůsobivosti a důležitosti všeobecného a odborného vzdělávání pro podporu procesu rozvoje uvnitř příhraničních regionů,
- nedostatek nezbytných základních zařízení, jako jsou místní základní školy, způsobený nízkým počtem obyvatel a vysokými náklady na jednotku; tyto faktory vyplývají z rozdělení regionu hranicemi, které od sebe obyvatelstvo v oblasti spolehlivě oddělují,
- chybějící propojení instrumentů na podporu celoživotního vzdělávání,
- vysoká strukturální nezaměstnanost způsobená snížením nebo úplným vymizením pracovních míst vztahujících se k existenci hranice,
- migrační toky směřující ven z příhraničních regionů, zejména mladých lidí z venkovských a periferních oblastí,
- problémy spojené s nelegálními imigranty a uprchlíky.

V mnoha oblastech způsobují problémy i rozdíly mezi systémy státní správy:

- rozdíly ve fungování pracovního trhu a v politice zaměstnanosti, které vyžadují regulační řešení na celostátní úrovni (např. v oblastech pracovního práva, daní, sociálního zabezpečení atd.),
- rozdíly v obsahu výuky a vzdělávání, společných standardech, kontrole kvality a udělování kvalifikací, což má za následek nedostatečné vzájemné uznávání kvalifikací, osvědčení a vzdělávacích kursů,
- nedostatečné povědomí a znalosti o pracovním trhu a strukturách odborného vzdělávání (rozhodovacích postupech, nařízeních, kompetentních orgánech atd.),
- rozdíly v zaměření politiky a nástrojích používaných při řešení problému nezaměstnanosti (např. přístupy k využívání fondů na podporu v nezaměstnanosti při umísťování nezaměstnaných nebo při programech přímého vytváření pracovních míst),
- kulturní a jazykové bariéry.

Opatření na podporu přeshraniční spolupráce v oblasti vzdělávání a trhu práce

Klíčovým úkolem přeshraniční spolupráce v této oblasti je vytvořit takové podmínky, ve kterých bude fungovat jednotný přeshraniční trh práce.

Některé z počátečních přípravných aktivit zahrnují:

- navazování kontaktů mezi školskými a vzdělávacími zařízeními a zprostředkovateli práce včetně aktivit, jako jsou setkávání, studijní nebo seznamovací cesty, výměny zaměstnanců, výzkum atd.,
- výměny informací a lidí v rámci širších výcvikových nebo vzdělávacích programů (např. výměny v oblasti výuky cizích jazyků a v jiných specializovaných oblastech, kde je jedna strana hranice více pokročilá nebo má lepší vybavení atd.),
- spolupráci mezi školskými a vzdělávacími institucemi, která může zahrnovat zakládání specifických programů–kursů, výměnu a poskytování informací o poskytovaných službách (kursech), spolupráci mezi základními a středními školami, vysokými školami a jinými orgány (včetně hospodářských komor).

Pokročilejší aktivity zahrnují management dovedností, které jsou v regionu k dispozici, a integraci opatření v oblasti školství, vzdělávání a trhu práce do celkových strategií a programů regionálního rozvoje:

Die Qualität des Schulwesens und der Ausbildung verfügt oft über eine ungeeignete Struktur, dank der es nicht möglich ist, den neuen Anforderungen Rechnung zu tragen, während die Verluste der Arbeitsplätze und die schrumpfenden Gelegenheiten in den traditionellen Bereichen (z.B. Berufsausbildung, Arbeitsplätze in der Industrie) erhöhte Ansprüche auf die Beschäftigung der Bevölkerung und das Bildungsangebot stellen.

Unterschiedlich sind die Gebiete der ERN ebenfalls in ihrem inneren Charakter. Die Gebiete mit einem starken Entwicklungspotential haben eine bessere Position, um die neuen Gelegenheiten nutzen zu können. Sie können ebenfalls ein größeres Nutzen von einer erhöhten Leistungsfähigkeit des Arbeitsmarktes ziehen. Gemeinsame Planung und gemeinsames Management können zur Verbesserung der Dienstleistungen und zur Erhöhung der Einsparungen beitragen.

Die ERN verfügt über Voraussetzungen, um ein Wachstum wenigstens in manchen lokalen Bereichen verzeichnen und mit aller Wahrscheinlichkeit ein allgemeines Verständnis für den Bedarf sowie für die Prioritäten erreichen zu können. Hierzu können gemeinsame Strategien zur Entwicklung von Menschenressourcen gehören, die auf die Befriedigung des bestehenden und zukünftigen Bedarfes des Grenzgebietes ausgerichtet werden und eine Zusammenarbeit zwischen den Bildungseinrichtungen und Marketinginstitutionen im Bereich der Planung und Sicherung von Dienstleistungen.

Die typischen Probleme der Euroregion Neisse-Nisa-Nysa im Bildungsbereich in Beziehung zum Arbeitsmarkt

- Mängel im Sinn der Flexibilität und der Wichtigkeit der allgemeinen und fachlichen Bildung zur Förderung des Entwicklungsprozesses innerhalb der Grenzgebiete,
- Mangel an notwendigen grundlegenden Einrichtungen, wie lokale Grundschulen, der durch eine niedrige Einwohnerzahl und durch hohe Kosten verursacht ist; diese Faktoren resultieren aus der Aufteilung der Region durch die Grenze, die die Bevölkerung des Gebietes zuverlässig trennt,
- eine fehlende Vernetzung der Instrumentarien zur Förderung der Lebensbildung,
- hohe strukturelle Arbeitslosigkeit, verursacht durch den Rückgang oder durch das völlige Verschwinden der Arbeitsplätze mit einem Bezug zur Existenz einer Grenze,
- Auswanderungsströme besonders der jungen Leute aus dem ländlichen Raum und den peripheren Gebieten in Richtung heraus aus dem Grenzgebiet,
- Probleme mit illegaler Auswanderung und Flüchtlingen.

In vielen Bereichen werden die Probleme ebenfalls durch Unterschiede in den Systemen der Staatsverwaltung verursacht:

- Unterschiede im Funktionieren des Arbeitsmarktes und in der Arbeitsmarktpolitik, die eine Regulierung auf Ländlicher Ebene (z.B. im Bereich des Arbeitsrechtes, der Steuergesetze, Sozialversicherung usw.) brauchen,
- Unterschiede in den Inhalten der Ausbildung, in den gemeinsamen Standarten, in der Qualitätskontrolle und den erteilten Qualifikationen, den Zeugnissen und den Fortbildungskursen
- Mangelnde Kenntnisse und Wissen über den Arbeitsmarkt und die Strukturen der Fachausbildung (Entscheidungsverfahren, Anordnungen, zuständige Organe usw.),
- Unterschiede in der Ausrichtung der Politik und in dem Instrumentarium zur Lösung von Problemen der Arbeitslosigkeit (z. B. Vorgehensweisen bei der Anwendung der Fonds zur Unterstützung der Arbeitslosen bei Platzierung der Bewerber oder bei Programmen der direkten Schaffung von Arbeitsplätzen),
- Kulturelle Barrieren, Sprachbarrieren,

Aktivitäten zur Förderung einer grenzübergreifenden Zusammenarbeit im Bereich der Bildung und des Arbeitsmarktes

Die Schlüsselaufgabe der grenzüberschreitenden Zusammenarbeit in diesem Bereich ist die Schaffung von solchen Bedingungen, in denen ein einheitlicher grenzübergreifender Arbeitsmarkt funktionieren wird.

Manche der Vorbereitungsaktivitäten umfassen:

- Kontaktaufnahme zwischen den Bildungseinrichtungen und den Arbeitsvermittlungsstellen, inkl. Aktivitäten, wie z. B. gegenseitige Treffen, Studienreisen, Personalaustausch, Forschung usw.,
- Informations- und Personenaustausch im Rahmen von breiten Trainings- oder Bildungsprogrammen (z. B. Austausch bei der Sprachausbildung und in weiteren spezialisierten Bereichen, in denen eine Seite der Grenze einen größeren Fortschritt verzeichnen kann, als die andere oder über bessere Ausstattung verfügt usw.),
- Zusammenarbeit zwischen den Bildungseinrichtungen, die eine Erstellung von spezifischen Bildungsangeboten, Informationsaustausch zu den angebotenen Dienstleistungen, eine Zusammenarbeit zwischen den Grund- und Mittelschulen, den Hochschulen und anderen Organen (inkl. der Wirtschaftskammern) umfassen kann.

Die fortgeschrittenere Aktivitäten umfassen das Management der Kompetenzen, die in der Region zur Verfügung stehen und eine Integration der Maßnahmen im Bereich des Schulwesens, der Bildung und des Arbeitsmarktes in die Gesamtstrategien und Programme der Regionalentwicklung.

- Fortschreitende gemeinsame Aktivitäten, die Informationen über die Entwicklung der Dienstleistungen für die ganze ERN zur Verfügung stellen werden inkl. einer Überprüfung ihrer bestehenden Sicherung, der Untersuchung des Arbeitsmarktes (Untersuchung der Kompetenzen und des Bedarfes des Arbeitsmarktes) und die Vorbereitung von gemeinsamen Strategien und Plänen.
- Nachhaltige gemeinsame Planungen und Trainings- und Bildungsangebote (Leitlinien, Lehrmaterialien, Unterrichtsmethoden, Training der Kompetenzen, die die Teilnehmer der Kurse weitergeben werden usw.) in spezifischen Institutionen, Disziplinen und Gebieten und in Kompetenzen, die auf bestehenden starken Seiten bauen und neue Spezialisierungen entwickeln.
- Schaffung von gemeinsamen Strukturen des Arbeitsmarktes und Informations- und Managementsysteme inkl. der Erfassung und Verbreitung der geteilten Informationen, gemeinsamen Datenbanken, Einrichtungen, die einen Zugang zu diesen Informationen in den Zentren der gesamten Euroregion Neisse-Nisa-Nysa ermöglichen.

- kontinuierliche gemeinsame Aktivitäten, welche werden bereitstellen Informationen über die Entwicklung der Dienstleistungen für die ganze Euroregion Nisa, einschließlich Audits ihrer ständigen Bereitstellung, der Forschung des Arbeitsmarktes (Forschung der Arbeitsfähigkeiten und der Bedürfnisse des Arbeitsmarktes) und der Vorbereitung gemeinsamer Strategien und Pläne,

- trvalé společné plánování a poskytování výcvikových a vzdělávacích kursů (osnovy, materiály, výukové metody, výcvik v dovednostech, které budou účastníci kursu předávat dál jako lektori atd.) ve specifických institucích, disciplínách a sektorových oblastech a dovednostech, které stavějí na existujících silných stránkách a rozvíjejí nové specializace,
- vytvoření společných struktur pracovního trhu a informačních a manažerských systémů, včetně sběru a šíření sdílených informací, společných databází, zařízení umožňujících přístup k těmto informacím v centrech po celém Euroregionu Nisa.

Řemeslná výroba je v současné době vytlačována hromadnou a velkosériovou výrobou a má velmi malý podíl v celkovém objemu výroby v Euroregionu Nisa. Technické potíže, vyšší náklady a další problémy řemeslníků a řemeslných umělců způsobují mnohdy zánik řemesel, která byla a jsou pro region charakteristická.

Důsledkem tohoto stavu je oslabení a mnohdy i ztráta identity a obecně i ztráta tradiční kvalifikace obyvatel regionu.

Námět na projekt

Projekt spolupráce mezi konzultanty, kteří pracují pro průmyslová odvětví, má napomoci zachovat a rozvíjet ty aktivity, které jsou pro tradiční řemeslnou výrobu charakteristické. V rámci projektu budou zorganizovány společné kurzy designu, které pomohou řemeslníkům, jak navrhovat nové produkty. Během kursů bude projektový manažer společně s konzultanty stavebního průmyslu pracovat na vytváření sítě mezi jednotlivými obory.

Aby byla zajištěna dlouhodobá kontinuita projektu, budou konzultanti z obou zemí k dispozici a budou poskytovat informace a poradenství i po ukončení projektu. Řemeslníci, kteří se zaměřují na tradiční produkty, se často ocitají na rozhraní mezi obchodníky a průmyslovou výrobou. Potřeba kreativity je velice důležitá, ale také je nezbytné zachovat tradiční dovednosti a předat je mladším generacím. Projekt zahrne výměnu informací, vytvoření společných podniků a nových pracovních příležitostí v regionu.

Das Handwerk wird gegenwärtig durch die Massen- und Serienproduktion verdrängt und hat an dem Gesamtvolumen der Produktion in der ERN nur einen sehr geringen Anteil. Technische Schwierigkeiten, höhere Kosten und weitere Probleme der Handwerker und Künstler führen oft zum Untergang des Handwerkes, das für die Region typisch war und ist.

Das Ergebnis dieses Zustandes ist eine schwache und oft auch ein Verlust an Identität sowie einer historischen Qualifikation der Bevölkerung der Region im allgemeinen.

Projektidee

Das Projekt einer Zusammenarbeit zwischen Beratern, die für Industriebranchen arbeiten, soll zur Entwicklung und Erhaltung der Aktivitäten beitragen, die für das traditionelle Handwerk charakteristisch sind. Im Rahmen des Projektes werden gemeinsame Designerkurse veranstaltet, die den Handwerkern bei der Entwicklung von neuen Produkten helfen werden. Während der Kurse wird ein Projektmanager gemeinsam mit den Beratern der Bauindustrie an der Erstellung eines Netzwerkes zwischen den einzelnen Beriechen arbeiten.

Um eine langfristige Kontinuität des Projektes sicherstellen zu können, werden Berater aus beiden Ländern zur Verfügung stehen und Informationen und Beratung auch nach dem Projektabschluss gewähren. Die Handwerker, die sich auf traditionelle Produkte orientieren, befinden sich oft auf einer Schnittstelle zwischen den Händlern und der Industrieproduktion. Der Anspruch an Kreativität ist sehr wichtig, doch es ist notwendig, ebenfalls traditionelle Fertigkeiten aufrecht zu halten und sie an die jüngere Generationen zu übergeben. Das Projekt wird ebenfalls einen Informationsaustausch, eine Entwicklung von gemeinsamen Betrieben und neuer Arbeitsgelegenheiten in der Region umfassen.

Das Niveau der Ausbildung der Bevölkerung der ERN – obwohl es im Vergleich mit anderen Grenzgebieten überdurchschnittlich ist – erreicht nicht das Niveau der zentralen Gebiete des Landes. Einer der Hintergründe dieses Problems ist ebenfalls ein Mangel an Möglichkeiten zur Umsetzung einer Reihe von Bildungsprogrammen im Bereich der Bildung der Jugend und Erwachsenen. Dieser Mangel wird ebenfalls durch den Mangel an technischen Mitteln und Objekten, die für diesen Zweck genutzt werden können verursacht.

Projektidee

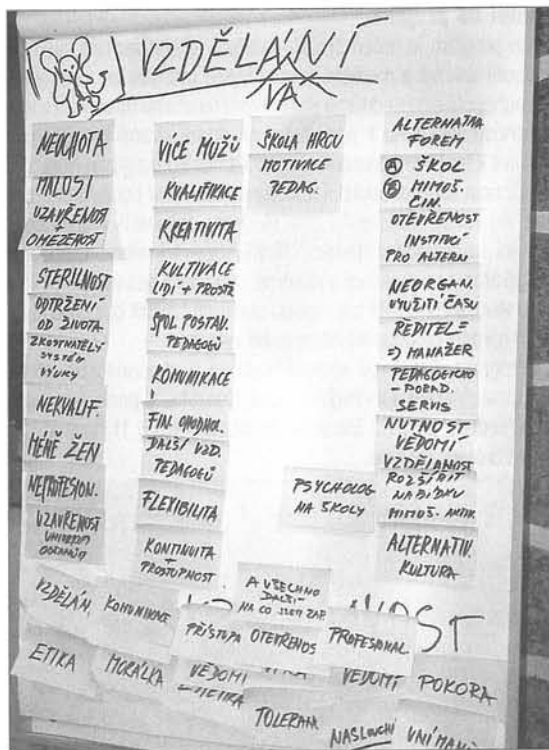
Ein Bildungszentrum, dass eine mittelschulische Ausbildung, eine höhere Fachausbildung, ein Zentrum für Lebensbildung mit einem Anschluss an die Technische Universität Liberec und ein Gründerzentrum inkl. der Berücksichtigung des Bedarfes der Behinderten Mitbürger umfasst, kann in dem Stadtgebiet entlang der Straße Masarykova třída aufgebaut werden (Pavillon A der Liberec Textilmesse LVT, das Gebäude des Städtischen Bades...).

Der Zweck des Projektes ist die Erstellung einer Studie zur Sanierung der schon bestehenden Gebäude.

Das historische Gebäude des Stadtbades (100 Jahre alt) befindet sich in einem schlechten technischen Zustand und ist durch eine vollkommene Devastation bedroht. Schon ab 2002 trifft sich im Rahmen der Arbeiten am Projekt „Rettung des Gebäudes des Stadtbades“ im Rahmen des Strategischen Planes der Stadt eine Arbeitsgruppe, die sich mit dem Thema der Zukunft des Stadtbades beschäftigt. Die Gruppe setzt sich aus Mitarbeitern der Abteilung der Stadtentwicklung der Stadt Liberec, aus Vertretern des Kraj, der NGO's und der Architekten zusammen.

Mit Rücksicht zu historischen Zusammenhängen, der Attraktivität des Standortes könnte das Gebäude ein Beispiel für eine Nutzung eines wertvollen historischen Gebäudes zu grenzübergreifenden Aktivitäten, die an Programme der Bildung der Bevölkerung der ERN anknüpfen, sein.

Úroveň vzdělání obyvatel Euroregionu Nisa, přestože je nadprůměrná ve srovnání s jinými příhraničními regiony, nedosahuje úrovně v centrální části země. Jedním z důvodů tohoto problému je i nedostatek možností realizovat mnohé programy ke vzdělávání mládeže i dospělých. Jedním z problémů způsobujících tento nedostatek je i nedostatek technických prostředků a objektů, které by se daly pro tento účel použít.

Námět na projekt

Vzdělávací centrum zahrnující střední vzdělání, vyšší odborné vzdělání, centrum celoživotního vzdělávání s návazností na Technickou univerzitu Liberec a podnikatelský inkubátor včetně respektování potřeb tělesně postižených lze realizovat v lokalitě podél Masarykovy třídy (LVT – pavilon A, budova městských lázní...).

Účelem projektu je zpracování studie na rekonstrukci již existujících objektů.

Historická budova městských lázní (100 let) je ve špatném technickém stavu a hrozí její úplná devastace. Již od jara 2002 se schází v rámci řešení projektu strategického plánu města Liberce „Záchrana budovy městských lázní“ pracovní skupina, která se zabývá problematikou budoucnosti městských lázní. Skupina je složena z pracovníků odboru rozvoje města Liberce, ze zástupců kraje, neziskových organizací a architektů.

Vzhledem k historickým souvislostem, atraktivitě lokality by se objekt mohl stát příkladem využití historicky cenné budovy k aktivitám přesahujícím hranice a navazujícím na programy zacílené na vzdělávání obyvatel Euroregionu Nisa.

Mediální program

Das Medienprogramm

Informovanost veřejnosti o sousedních zemích Euroregionu Nisa v hromadných sdělovacích prostředcích je často poplatná různým tendenčním vlivům i zájmům, které nepřesně charakterizují skutečný stav vztahů v příhraničním regionu. Média jsou často řízena centrálně, s důrazem na zájmy vlastníků, pouze s malým zájmem o problematiku příhraničních oblastí.

Námět na projekt

Tento program je určen pro žurnalisty a jeho obecným cílem je podpořit tisková a mediální zpravodajství tak, aby se vyvarovala nepochopení a následnému stereotypnímu charakterizování a tendenčnosti ve vztahu k partnerům na druhé straně hranice, což přispívá k lepšímu porozumění mezi lidmi v Euroregionu Nisa.

Činnost zahrne mediální konferenci, která se bude konat dvakrát do roka, konference pro studenty žurnalistiky a několik setkání pro redaktory hlavních článků. Úspěch konferencí spočívá ve vytváření konstruktivní a důvěrné atmosféry bez vstupu politických vlivů, a žurnalisté tak mohou otevřeně hovořit bez ohledu na jejich národnost, politický názor nebo vyznání.

Program podporuje sociální, kulturní a ekonomickou spolupráci mezi národy Euroregionu Nisa. Konzultace poskytuje nezávislá mediální skupina, která se skládá z přibližně 11 novinářů ze zemí Euroregionu Nisa.

Die Information der Öffentlichkeit in den Medien über die Nachbarländer der ERN steht oft unter Einfluss verschiedener tendenzieller Einflüsse und Interessen, die nur ungenau den tatsächlichen Zustand der Dinge in der Grenzregion charakterisieren. Die Medien sind oft zentralgesteuert, mit Betonung der Interessen ihrer Eigentümer, nur mit einem geringen Interesse um die Themen aus den Grenzgebieten.

Projektidee

Dieses Programm ist für Journalisten bestimmt. Sein allgemeines Ziel beruht in der Unterstützung der Berichterstattung so, dass die Unverständnisse und folgende stereotype und tendenziöse Beschreibungen vermieden werden können, was zu einem besserem Verständnis zwischen der Bevölkerung der ERN beitragen wird.

Die Aktivitäten umfassen eine Medienkonferenz, die zweimal jährlich stattfinden wird, eine Konferenz für Studenten der Journalistik und mehrere Treffen der Redakteure der Hauptbeiträge. Der Erfolg der Konferenzen beruht in der Schaffung einer konstruktiven und vertrauensvollen Atmosphäre ohne politischer Einflüsse. So können die Journalisten ohne Rücksicht zu ihrer Nationalität, politischer Meinung oder Konfession offen reden.

Das Programm unterstützt eine soziale, kulturelle und wirtschaftliche Zusammenarbeit zwischen den Völkern der ERN. Eine Beratung wird durch eine unabhängige Mediengruppe gesichert, die sich aus etwa 11 Journalisten aus den Ländern der ERN zusammensetzen wird.

Mezinárodní výměna mládeže

Internationaler Jugendaustausch

3.3.4

Der gegenwärtige Stand der Kommunikation der Jugend zwischen den benachbarten Teilen der Region ist im Vergleich mit der Zeit vor 10 Jahren deutlich besser. Bei dem Abbau einer der Barrieren zwischen den Völkern ist der regelmäßige Sprachunterricht in den Schulen behilflich. In der Praxis ist das Niveau einer Kooperation zwischen den Schulen nicht auf dem gewünschten Niveau. Eine Reihe junger Leute hat so während der Ausbildung keine ausreichende Motivation nicht nur um Sprachen zu lernen, sondern auch um ihre Altersgenossen kennenzulernen. Eine ähnliche Situation gibt es auch zwischen den Lehrern.

Projektidee

Durch die gegenseitige Trennung der Bevölkerung in den Ländern der ERN vor 1990 hat besonders die Jugend gelitten. Die Vertiefung des bestehenden Niveaus der Kommunikation, die Anhebung des Interesse der Jugend um ihre Altersgenossen in den benachbarten Teilen der ERN ist ein höheres Ziel des Projektes.

Das Projekt hat zum Ziel das gegenseitige Kennenlernen zu organisieren. Der Schwerpunkt liegt im Bereich des Kennenlernen der Arbeits- und Lebensbedingungen, der Kultur sowie die Aufnahme von persönlichen Kontakten. Ein weiteres Ziel des Projektes ist der Abbau von gegenseitigen Vorurteilen und das Kennenlernen gemeinsamer Elemente aller Nationalitäten.

Den internationalen Treffen der Jugend sind Sprachkurse vorgeschaltet, so dass die jungen Menschen auf die direkten Kontakte vorbereitet werden. Weiter werden gemeinsame Projekte umgesetzt, wie zum Beispiel die Aufzeichnung und Sammlung von Volksliedern diesseits und jenseits der Grenze, Veröffentlichung eines Liederbuches, Ausstellung zum Thema Toleranz und weitere ähnliche Aktivitäten.

Dieses Projekt steht in Übereinstimmung mit dem Bildungskonzept des Kraj.

Stávající stav komunikace mládeže mezi sousedními částmi regionu je ve srovnání s obdobím před deseti lety podstatně lepší. Pravidelná výuka cizích jazyků ve školách výrazně napomáhá odbourávání jedné z bariér mezi národy. V praxi však úroveň kooperace škol mezi sebou není na potřebné úrovni, a tak mnozí z mladých lidí nezískávají v procesu výuky dostatečně vysokou motivaci jak k výuce, tak k poznávání svých vrstevníků. Podobná situace je i mezi samotnými učiteli.

Námět na projekt

Vzájemnou izolaci obyvatelstva v zemích Euroregionu Nisa před rokem 1990 trpěla především mládež. Rozšiřování stávající úrovně komunikace, zvyšování zájmu mládeže o své vrstevníky v sousedních částech Euroregionu je vyšším cílem projektu.

Projekt si klade za úkol organizovat vzájemné poznávání. Těžištěm je poznání pracovních a životních podmínek a kultury, jakož i navázání osobních kontaktů. Dalším cílem projektu je odbourat vzájemné předsudky a dostat do povědomí společné prvky všech národních skupení.

Mezinárodním setkáním mládeže předcházejí jazykové kurzy tak, aby byli mladiství připraveni pro přímé kontakty. Dále jsou prováděny společné projekty, jako je např. zaznamenávání a sběr národních písní na obou stranách hranice, zveřejnění sborníku písní, výstava na téma tolerance a podobné aktivity.

Tento projekt je v souladu s koncepcí vzdělávání Libereckého kraje.

Přemístěné třídy

Klassenaustausch

Tradiční výuka cizích jazyků ve stávajícím systému vzdělávání ve školách je sice nejjednodušší z hlediska organizace výuky, ale málo účinná z hlediska pozitivního dopadu na studenty škol. Některé školy se již samotné snaží o výměny studentů. Jsou to však ponejvíce omezené akce s dopadem pouze na jednotlivce. Účinnost těchto tradičních způsobů spolupráce není nijak vysoká.

Námět na projekt

Tento projekt dá příležitost studentům technických, uměleckých nebo profesních oborů institucí vyššího vzdělávání v Euroregionu Nisa, kteří se mohou účastnit části programu (teoretického nebo praktického) v institucích po obou stranách hranice. Na začátku každého školního roku vytvoří osoby zodpovědné za projekt v každé z institucí plán a určí nejvhodnější termín pro výměnu studentů, zpravidla posledního ročníku. Typickým příkladem výměnného pobytu je dvoutýdenní program skupin českých a německých studentů, kteří si vzájemně vymění třídy. Po stránce technické (ubytování, stravování apod.) lze využít recipročních pobytů v rodinách.

Projekt rozšiřuje horizonty mladých lidí, nabízí alternativní pohledy na jejich vzdělávání, obohacuje jejich dovednosti a představuje jim koncepci evropského občanství.

Die traditionelle Sprachausbildung in dem bestehenden Bildungssystem ist zwar vom Sichtpunkt der Organisation des Unterrichts die einfachste, doch vom Sichtpunkt einer Positiven Auswirkung auf die Studenten wenig wirksam. Manche Schulen selber sind schon im Studentenaustausch aktiv. Es handelt sich aber meistens um beschränkte Aktivitäten mit einer Auswirkung nur auf Einzelpersonen. Die Wirksamkeit solcher traditionellen Arten der Zusammenarbeit ist nicht hoch.

Projektidee

Dieses Projekt möchte eine Gelegenheit für Studenten der technischen und künstlerischen Bereiche oder der Berufsausbildung an den höheren Bildungseinrichtungen der ERN schaffen, die sich an einem Teil des Programms (theoretischen oder praktischen Teil) in Einrichtungen auf beiden Seiten der Grenze mitbeteiligen können. Zu Beginn jedes Schuljahres erstellen die für das Projekt zuständigen Mitarbeiter in den Einrichtungen einen Lehrplan und bestimmen den geeignetsten Termin zum Studentenaustausch, meist des letzten Jahrganges. Ein typisches Beispiel eines Austausches ist ein zweiwöchiges Programm von deutschen und tschechischen Studentengruppen, die gegenseitig ihre Klassen austauschen. Von der technischen Seite her (Unterkunft, Verpflegung usw.) können Aufenthalte in den Familien genutzt werden.

Das Projekt verbreitet die Horizonte der jungen Menschen, bietet alternative Aspekte ihrer Ausbildung an, bereichert ihre Kompetenzen und stellt ihnen das Konzept des europäischen Bürgers vor.

Das Niveau der bestehenden und Schaffung von neuen Kompetenzen (z.B. Informations- und Kommunikationstechnologien, Marketing und Management), die zur erhöhten Konkurrenzfähigkeit beitragen und die Erhöhung der Leistungskraft und Wirksamkeit des öffentlichen Sektors unterstützen werden ist im Bereich des öffentlichen Sektors unzureichend.

Oft muss die ERN mit vielseitigen Schwierigkeiten kämpfen, die mit dem Bildungsbereich und dem Arbeitsmarkt verbunden sind, mit einer mangelnden Anzahl der ökonomisch aktiven Bevölkerungsgruppen und der Auswanderung der Einwohner aus Gründen mangelnder Gelegenheiten, einer schlechten Bildungsinfrastruktur und nichtentsprechenden Dienstleistungen, die entweder völlig fehlen oder nicht für die örtlichen Bedingungen geeignet sind.

Viele Erwachsene sind nicht im Stand, den neuen Anforderungen Rechnung zu tragen, während die Verluste der Arbeitsplätze und die schrumpfenden Gelegenheiten in den traditionellen Bereichen (z.B. Berufsausbildung, Arbeitsplätze in der Industrie) erhöhte Ansprüche auf die Beschäftigung der Bevölkerung und das Bildungsangebot stellen.

Ansatz zum Programm

Die wichtigsten Veränderungen der Wirtschaft, die die Globalisierung und die sich verändernden Strukturen der Wirtschaft in den Regionen entlang der deutsch-tschechischen Grenze mit sich bringen, sorgen für die Schaffung von neuen grenzübergreifenden Arbeitsgelegenheiten. Das ansteigende Interesse an der Weiterbildung von Erwachsenen ist eine Antwort auf viele dieser Trends. Das Programm wird eine Reihe von regelmäßigen grenzübergreifenden Treffen zum Thema der Weiterbildung von Erwachsenen finanzieren. Zu den Hauptthemen dieser Treffen gehören:

- Fernstudium,
- Auswertung der Programme zur Weiterbildung von Erwachsenen,
- Verbesserung der Sprachkenntnisse der Erwachsenen in ländlichen Gebieten,
- Publikation bewährter praktischer Beispiele und Materialien mit einem Bezug zur Weiterbildung der Erwachsenen auf beiden Seiten der Grenze.

Úroveň stávajících dovedností a vytváření dovedností nových (např. informační a komunikační technologie, marketing a management), které povedou ke zvýšené konkurenceschopnosti a budou podporovat výkonnost a účinnost veřejného sektoru u dospělé populace, je nedostatečná.

Euroregion Nisa musí čelit mnohostranným obtížím spojeným se školstvím, vzděláváním a trhem práce, nedostatečným zastoupením ekonomicky aktivních věkových skupin a stěhováním lidí z některých oblastí kvůli nedostatku příležitostí, špatné vzdělávací infrastruktury a neodpovídajícím službám, které buď úplně chybí, nebo nejsou vhodné pro místní podmínky.

Mnozí dospělí se neumějí vyrovnat s novými požadavky, zatímco ztráty pracovních míst a zmenšující se příležitosti v tradičních sektorech (např. učební obory, pracovní místa v průmyslu) kladou zvýšené nároky na zaměstnávání obyvatelstva a vzdělávací služby.

Námět na program

Hlavní hospodářské změny, které s sebou přináší globalizace a měnící se ekonomické struktury okresů v regionech ležících na česko německé hranici, vytvořily nové přeshraniční pracovní příležitosti. Vzrůstající význam vzdělávání dospělých je odpovědí na mnoho z těchto vývojových trendů. Z programu bude financována řada pravidelných společných přeshraničních setkání na téma vzdělávání dospělých. Mezi hlavní témata těchto setkání patří:

- dálkové vzdělávání,
- hodnocení programů vzdělávání dospělých,
- zlepšování jazykových schopností dospělých ve venkovských oblastech
- zveřejnění osvědčených příkladů z praxe a materiálů, které se vztahují ke vzdělávání dospělých na obou stranách hranice.

V současné době se hranice stále více otevírá díky narůstajícímu přeshraničnímu obchodu a pohybu pracovní síly.

Hrozí však, že nedostatečné přeshraniční propojení mezi školskými a vzdělávacími institucemi bude další spolupráci znesnadňovat.

Námět na program

Program klade velký důraz na opatření zaměřená na lidské zdroje, zejména na iniciativy podporující vzdělávání a vytváření pracovních míst. Prioritní oblasti zahrnují vzdělávání a vytváření nových pracovních míst (např. nová pracovní místa a udržení existujících pracovních míst), školství a kulturní iniciativy (např. společná vzdělávací zařízení, jazykové vzdělávání).

Na obou stranách hranice existují školská a vzdělávací zařízení, jejich spojený potenciál ale nebyl doposud využit.

V rámci Euroregionu Nisa budou jako významná oblast s velkým potenciálem pro přeshraniční spolupráci identifikovány otázky trhu práce. V této prioritní oblasti lidských zdrojů budou zavedena opatření, která iniciují lepší výměnu zkušeností mezi školskými a vzdělávacími institucemi.

Opatření se budou týkat především osnov, učebnic a vzdělávacích metod a přístupů stejně jako posilování přeshraniční sítě technicko-organizačních opatření i konkrétních zařízení určených jako realizační místa programu.

Dank dem zunehmenden grenzübergreifenden Handel und der Bewegung der Arbeitskräfte öffnet sich gegenwärtig die Grenze zunehmend.

Es droht aber, dass eine unzureichende Vernetzung zwischen den Schulen und Bildungseinrichtungen eine weitere Zusammenarbeit erschweren wird.

Ansatz zum Programm

Das Programm betont besonders Maßnahmen im Bereich der Menschenressourcen, besonders Initiativen im Bereich der Förderung der Bildung und Schaffung von Arbeitsplätzen. Die Schwerpunktbereiche umfassen die Bildung und Schaffung neuer Arbeitsplätze (z.B. neue Arbeitsplätze und Erhaltung der bestehenden), die Bildung und Initiativen im Bereich der Kultur (z.B. gemeinsame Bildungseinrichtungen, Sprachausbildung).

Auf beiden Seiten der Grenze bestehen bereits relativ gut ausgestattete Schul- und Bildungseinrichtungen, dessen gebündeltes Potential noch nicht genutzt wurde.

Als ein bedeutender Bereich mit einem großen Potential für eine grenzübergreifende Zusammenarbeit werden in der ERN die Fragen des Arbeitsmarktes identifiziert. In diesem prioritären Bereich der Menschenressourcen werden Maßnahmen ergriffen, die einen besseren Erfahrungsaustausch zwischen und Schul- und Bildungseinrichtungen ins Leben rufen.

Die Maßnahmen betreffen besonders die Lehrpläne, die Lehr- und Bildungsmethoden und Vorgänge sowie die Stärkung des grenzübergreifenden Netzwerkes der technisch-organisatorischen Maßnahmen und konkreter Einrichtungen, die als Standorte zur Umsetzung des Programms bestimmt sind.

Sít' muzeí a jejich spolupráce

Netzwerk und Zusammenarbeit von Museen

3.3.8

Eine große Anzahl von Museen bedeutet ein beträchtliches Potential, dass bisher nicht kulturell und touristisch genutzt wird. Eine geringe finanzielle und personelle Basis ermöglichen es bisher nicht, den Interessenten hochwertigere Dienstleistungen anzubieten.

Projektidee

Es wird ein Projekt umgesetzt, dessen Ziel es ist, zu erst ein besucherbezogenes Konzept der Museen zu erstellen. Eine Vernetzung der Museen ermöglicht eine Koordinierung oder gemeinsame Durchführung von Veranstaltungen. In diesen Bereich werden ebenfalls so ausgerichtete Veranstaltungen gehören, die bei den Besuchern ein aktives Interesse um die Vergangenheit des Grenzgebietes erwecken, wie zum Beispiel Wanderungen, Workshops in den Schulklassen oder Museumsfeste. Um einen Profit der gesamten Region von diesem Netzwerk zu sichern, ist ebenfalls eine Zusammenarbeit mit Betrieben aus dem Bereich der Kultur und Wirtschaft angedacht. Mit Hinsicht zu einer gemeinsamen Vergangenheit orientiert sich das Projekt an einen engen Kontakt mit den archäologischen Museen in allen drei Teilen der Euroregion Neisse-Nisa-Nysa. Eine gemeinsame Vermarktung wird durch ein grenzübergreifendes Logo und eine Werbekarte einfacher.

Aktivitäten:

- Erstellung des Konzeptes,
- Zusammentragen der notwendigen Unterlagen,
- Herausgabe einer Publikation über Museen in der Euroregion Neisse-Nisa-Nysa (Die Publikation wird so aufgebaut, um eine Orientierung über die Art der musealen Exponate, die Öffnungszeiten, Kontaktadressen von Ansprechpersonen usw. möglich zu machen).

Množství muzeí představuje značný potenciál, který dosud není kulturně a turisticky využit. Malé finanční prostředky a personální zázemí dosud neumožňovaly vypracovat a nabízet zájemcům hodnotnější služby.

Námět na projekt

Bude realizován projekt, který si nejprve vytkne za úkol vypracovat koncepci muzeí zaměřenou na návštěvníky. Propojení muzeí umožní sladit akce nebo je provádět společně. Do této oblasti budou spadat i akce zaměřené tak, aby byl u návštěvníků vzbuzen aktivní zájem o minulost hraničního území, jako jsou například historické toulky, workshopy ve školních třídách anebo muzejní slavnosti. Aby z propojení profitoval celý region, je usilováno o spolupráci s kulturními a hospodářskými podniky. Vzhledem ke společné minulosti je projekt zaměřen na úzký kontakt s archeologickými muzei ve všech třech částech Euroregionu Nisa. Společné tržní uplatnění usnadní přeshraniční logo a vyhotovená propagační mapa.

Aktivita projektu:

- vypracování koncepce,
- shromáždění potřebných podkladů,
- vydání publikace o muzeích v Euroregionu Nisa. (Publikace bude koncipována tak, aby umožňovala orientaci o typu muzeálních exponátů, dobách otevření, adresy zodpovědných osob apod.).

Rozhlasové vysílání se v současné době orientuje výhradně na populaci státu, ve kterém stanice vysílají. Informace o dění v sousedních státech Euroregionu Nisa se objevují ve vysílání pouze sporadicky. Zcela chybí pravidelné relace přibližující život v sousedních částech Euroregionu Nisa. Operativnost rozhlasového vysílání se tak v přeshraniční spolupráci nevyužívá.

Námět na projekt

Radio Nisa bude měsíčním rozhlasovým magazínem, který bude vyráběn společně s německým veřejným vysíláním. Program bude vysílán v česko-německo-polských příhraničních oblastech. Radio Nisa zahrne výměnu místních zpráv a studia zpracují zprávy, které budou zahrnuty do magazínů vyrobených v partnerském regionu, např. informace z pohraničí, evropský magazín atd.

Radio Nisa bude mít svůj hlavní úkol v tom, že přispěje k lepšímu pochopení mezi českými, německými a polskými obyvateli a podpoří dobré sousedské vztahy. Poskytne takové služby, jako jsou informace o kulturních událostech a dopravní zpravodajství na hraničních přechodech včetně rozhovorů a živých diskusí na téma zajímavá pro přeshraniční region, a bude důležitým programem pro Euroregion Nisa.

Projekt vymezuje odpovědnosti každé strany, jako poskytnutí studia pro výrobu programů, krytí nákladů na české, německé a polské redaktory a cestovní výlohy redaktorů. Technicky bude program společně plánován a vyráběn jedním českým, jedním německým a jedním polským redaktorem.

Die Rundfunksendungen orientieren sich gegenwärtig ausschließlich auf die Population des Landes, in dem sie ausgestrahlt werden. Die Informationen über das Geschehen in den benachbarten Ländern der ERN kommen aber im Programm der Sender nur sporadisch vor. Es fehlen völlig Sendungen über das Leben in den benachbarten Teilen. So wird die Operativität der Radio-sendungen in der grenzübergreifenden Zusammenarbeit praktisch nicht genutzt.

Projektidee

Das Radio Nisa wird ein monatliches Radiomagazin, dass gemeinsam mit dem deutschen öffentlichen Sender produziert wird. Das Programm wird in den deutschen, tschechischen und polnischen Grenzgebieten ausgestrahlt. Das Radio Nisa wird einen Austausch von lokalen Berichten umfassen, die Rundfunkstudien werden Berichte verarbeiten, die in das Magazin, das in der Partnerregion produziert wird, eingebunden werden, z.B. Informationen aus dem Grenzgebiet, Europäisches Magazin usw.

Die Hauptaufgabe des Radio Nisa wird darin bestehen, zum besseren Verständnis zwischen den deutschen, tschechischen und polnischen Einwohnern beizutragen und bessere nachbarschaftliche Beziehungen zu unterstützen. Die Sendung wird solche Dienstleistungen anbieten, wie Informationen zu Kulturereignissen, Verkehrsinformationen zu dem Verkehr an den Grenzübergängen inkl. Gespräche und Diskussionen zu Themen, die für die grenzübergreifende Region von Interesse sind und wird so zum wichtigen Programm der ERN.

Das Projekt regelt die Verantwortlichkeiten jeder Seite, wie: Gewährleistung eines Studios zur Produktion von Programmen, die Deckung der Redaktionskosten der deutschen, tschechischen und polnischen Redakteure und ihrer Reisekosten. Technisch wird das Programm gemeinsam durch einen deutschen, einen tschechischen und einen polnischen Redakteur geplant und produziert.

Vzdělávací síť na podporu turistiky

Bildungsnetz zur Förderung der Touristik

3.3.10

Die Effizienz der einzelnen Einrichtungen, die im Bereich des Reiseverkehrs ihre Dienstleistungen anbieten, ist in einem besonderen Maß von der Qualifikation ihrer Mitarbeiter abhängig. Daneben sind die Einrichtungen, die im Reiseverkehr aktiv sind in der Regel nicht in Netzwerke eingebunden, in denen sie ihr Angebot gegenseitig ergänzen könnten. Diese Situation ist größtenteils durch ein niedriges Niveau der Qualifizierung im Bereich des Managements der Dienstleistungen im Reiseverkehr verursacht.

Projektidee

Das Bildungsnetz zur Förderung der regionalen Touristik wird als eine grenzübergreifende Partnerschaft der lokalen Organe, Entwicklungsagenturen, der Weiterbildungseinrichtungen und des öffentlichen Sektors angelegt. Das Hauptziel ist die Hilfe bei dem Aufbau der Leistungsfähigkeit der regionalen touristischen Industrie durch einen koordinierten und gezielten Zugang zur Bildung, die das Bewusstsein über die regionale Touristik stärken und die wirtschaftliche Prosperität der Teilnehmer der Bildung, der Mitarbeiter und der Region erhöhen wird.

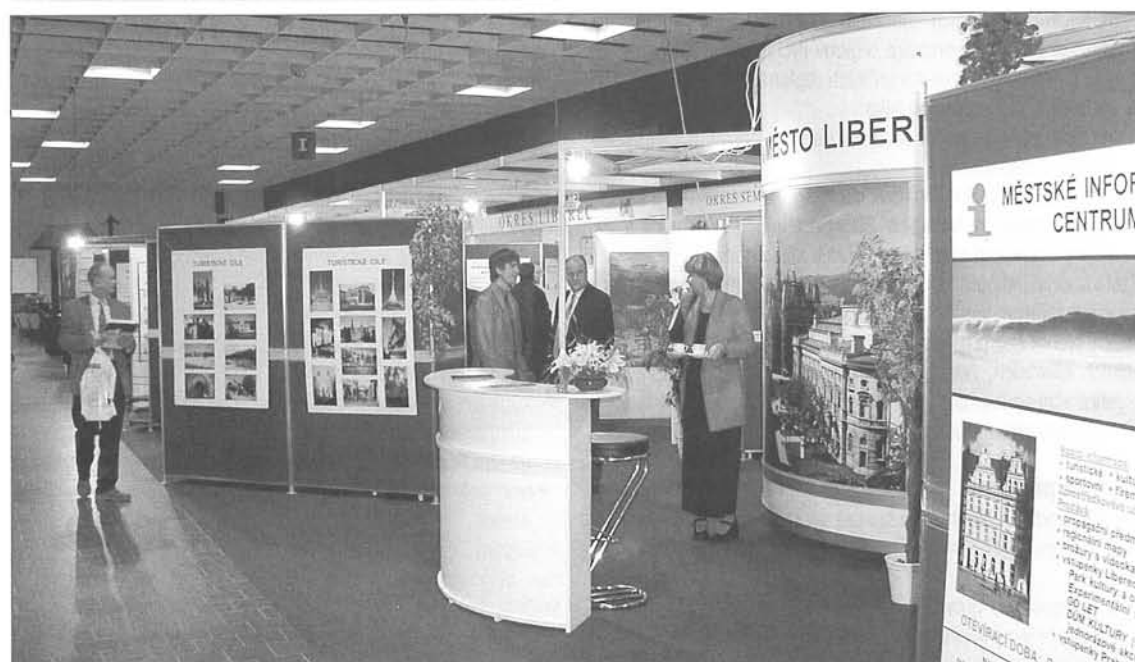
Im Rahmen des Netzwerkes werden eine Reihe von Kursen stattfinden inkl. der Entwicklung des Managements, des Kommunitären Managements, des praktischen Marketings und der technischen Seiten der Kundenbetreuung. Das Projekt ermöglicht einer Gruppe von potentionalen Arbeitnehmern, die schon über bestimmte Fertigkeiten verfügen, diese durch solche Kompetenzen zu ergänzen, die gegenwärtig im Reiseverkehr fehlen. Das Projekt konsolidiert und erhält ebenfalls das Angebot an Arbeitsplätzen in dem Bereich. Das Projekt konzentriert sich auf gegenwärtig benachteiligte Gruppen, wie z. B. Arbeitslose, Frauen, die in ihr berufliches Leben zurückkehren und die für ihre Rückkehr auf den Arbeitsmarkt neue Kompetenzen brauchen. Die grenzübergreifende Zusammenarbeit wird durch Foren bestärkt, die zur Unterstützung und Propagation der Touristik und Entwicklung von Gelegenheiten für eine grenzübergreifende Zusammenarbeit im Bereich des Reiseverkehrs veranstaltet werden.

Efektivita jednotlivých subjektů poskytujících služby v cestovním ruchu je do značné míry závislá na výši kvalifikace pracovníků. Mimo to, subjekty pracující v oblasti cestovního ruchu nejsou zpravidla zapojeny do sítí, ve kterých by mohly vzájemně doplňovat své nabídky. Tato situace je do velké míry způsobena také nízkou mírou kvalifikace v oboru managementu služeb v cestovním ruchu.

Námět na projekt

Vzdělávací síť na podporu regionální turistiky bude vytvořena jako přeshraniční partnerství místních orgánů, rozvojových agentur, institucí dalšího vzdělávání a soukromého sektoru. Jejím hlavním cílem je pomoc při budování kapacity regionálního turistického průmyslu prostřednictvím koordinovaného a cíleného přístupu ke vzdělávání, které obratem posílí povědomí o regionální turistice a zvýší hospodářskou prosperitu účastníků vzdělávání, zaměstnanců a regionu.

Síť uskuteční řadu kursů včetně rozvoje managementu, komunitního managementu, praktického marketingu a technických stránek péče o zákazníky. Projekt umožní skupině potenciálních zaměstnanců, kteří již disponují určitými dovednostmi, aby si doplnili dovednosti, které v současné době v turistickém průmyslu chybí. Zároveň konsoliduje a udržuje nabídku pracovních míst v sektoru. Projekt se zaměří na skupiny, které jsou v stávající době znevýhodněny, jako jsou např. nezaměstnaní, ženy, které se vrací do zaměstnání a mohou ke svému návratu na trh práce potřebovat nové dovednosti. Přeshraniční spolupráce bude posílena prostřednictvím fór, která budou ustanovena na podporu propagace turistiky a vytváření příležitostí pro přeshraniční spolupráci v oblasti turistiky.

Doprava

Verkehr

Souvislosti

Evropská dopravní politika se v uplynulých deseti letech značně rozvinula. Po zemědělství vykazuje nejrozsáhlejší stav sekundární legislativy společenství. Doprava a infrastruktura jsou kromě vzdělávacích, kvalifikačních a inovačních potenciálů jedním z nejdůležitějších místních faktorů regionu. Díky novým dopravním technikám, moderní logistice a zlepšeným telekomunikačním možnostem jsou hlavní národní centra a příznivě položené evropské regiony snadno dosažitelné. Podniky si tak již nemusejí volit za své sídlo určitá regionální těžiště.

Je zřejmé, že zlepšení dopravy a infrastruktury patří k nejdůležitějším projektům v Euroregionu Nisa. Důvodem je skutečnost, že se oblast Euroregionu Nisa nachází v národní okrajové poloze, a současně má sloužit jako most k sousedům. Bez přeshraničních a mezinárodních a interregionálních silničních, kolejových cest a letecké dopravy je přeshraniční spolupráce prakticky nemožná.

Ve střední Evropě byla rozpoznána nutnost vybudovat dopravní koridory nejprve například zlepšením stávajících hraničních přechodů, rozvojem přeshraničních informačních technologií a plánováním budoucích nových dopravních koridorů.

Kromě dobudování existujících hraničních přechodů a vybudování nových hraničních přechodů pro interregionální a mezinárodní dopravu byly zřízeny rovněž hraniční přechody, určené rekreační dopravě – pro cyklisty a pěší.

Jeden faktor se však týká všech evropských hranic: stoupající intenzita dopravy, způsobená rostoucím mezinárodním obchodem. V dotčených oblastech vedou tyto skutečnosti k podstatně vyšší intenzitě dopravy přes hranice.

Problémy, potřeby

Mobilita náleží ke klíčovým funkcím naší společnosti. Doprava a infrastruktura patří vedle vzdělanostního, vzdělávacího a inovačního potenciálu k nejdůležitějším moderním faktorům v regionu. Pomocí nových dopravních technik, moderní logistiky a zlepšených telekomunikačních možností jsou hlavní národní centra a výhodně položené evropské regiony rychle dosažitelné a podniky se již nemusí usazovat v určitých regionálních těžištích.

Je zjevné, že Euroregion Nisa:

- se stále ještě nachází v okrajové národní, částečně i evropské okrajové poloze,
- je zároveň vystaven konkurenci na evropském vnitřním trhu,
- čelí na vnějších hranicích EU speciálním problémům a na druhé straně má sloužit jako most k sousedům.

V této souvislosti patří zlepšení v dopravě a zlepšení infrastruktury k nejdůležitějším opatřením v příhraničních a přeshraničních regionech. Neboť bez přeshraničních, velkoprostorových a interregionálních silničních, železničních cest a bez letecké dopravy je přeshraniční spolupráce prakticky nemožná. Chybějí totiž fyzické předpoklady pro takovou spolupráci.

Typické problémy

Hlavní důvody po dlouhá léta špatné a v řadě oblastí Euroregionu Nisa i dnes ještě chybějící výstavby infrastruktury jsou následující:

- v pohraničních oblastech je díky chybějící poptávce po infrastruktuře v minulosti tato vybudována v minimálním měřítku,
- výstavba velkých dopravních spojení byla technicky těžko pro-

Zusammenhänge

Die europäische Verkehrspolitik hat sich in den vergangenen Jahren deutlich entwickelt. Nach der Landwirtschaft weist sie den umfangreichsten Zustand der sekundären Gesetzgebung der Gemeinschaft auf. Neben der Bildungs-, Qualifikations- und Innovationspotentiale ist der Verkehr und die Infrastruktur einer der wichtigsten lokalen Faktoren der Region. Dank neuen Verkehrstechnologien, moderner Logistik und besseren Möglichkeiten der Telekommunikation sind die Hauptzentren und günstig gelegene europäische Gebiete leicht erreichbar. Die Betriebe müssen also nicht mehr zu ihrem Sitz bestimmte regionale Schwerpunktstandorte wählen.

Es ist deutlich, dass zu den wichtigsten Projekten in der ERN die Verbesserung des Verkehrs und der Infrastruktur gehört. Ein Grund dafür ist die Tatsache, dass sich die ERN in einer nationalen Randlage befindet und zugleich als eine Brücke zu den Nachbarländern dienen soll. Ohne grenzübergreifenden und internationalen und interregionalen Straßen- und Schienenwegen und des Flugverkehrs ist eine grenzübergreifende Zusammenarbeit praktisch unmöglich.

In Mitteleuropa wurde die Notwendigkeit erkannt, die Verkehrskorridore zu erst durch die Verbesserung der bestehenden Grenzübergänge, durch Entwicklung von grenzübergreifenden Informationstechnologien und durch Planung der zukünftigen neuen Verkehrskorridore auszubauen.

Neben dem Ausbau von bestehenden Grenzübergängen und dem Bau neuer Grenzübergänge für den interregionalen und internationalen Verkehr wurden ebenfalls Grenzübergänge errichtet, die für den Freizeitverkehr – für Radfahrer und Fußgänger – bestimmt sind.

Ein Faktor betrifft aber alle europäischen Grenzen: die zunehmende Intensität des Verkehrs, verursacht durch den steigenden internationalen Handel. In den betroffenen Gebieten führen diese Tatsachen zu einer deutlich höheren Verkehrsintensität des Verkehrs über die Grenze hinweg.

Probleme, Bedarf, Anforderungen

Zu den Schlüsselfunktionen unserer Gesellschaft gehört die Mobilität. Neben dem Bildungs- und Innovationspotential gehört die Infrastruktur und der Verkehr zu den wichtigsten modernen Faktoren in der Region. Mit Hilfe neuer Verkehrstechnologien, moderner Logistik und besserer Möglichkeiten der Telekommunikation sind die Hauptzentren und günstig gelegene europäische Gebiete leicht erreichbar.

Es ist deutlich, dass die ERN:

- sich immer noch in einer nationalen, teilweise auch europäischen Randlage befindet,
- zugleich der Konkurrenz des europäischen Binnenmarktes ausgestellt ist,
- an den Außengrenzen der EU spezielle Probleme zu lösen hat und soll andererseits als eine Brücke zu den Nachbarländern dienen.

In diesem Zusammenhang gehört die Verbesserung im Bereich des Verkehrs sowie der Infrastruktur zu den wichtigsten Maßnahmen in den grenz- und grenzüberschreitenden Gebieten. Denn ohne grenzübergreifenden und internationalen und interregionalen Straßen- und Schienenwegen und des Flugverkehrs ist

eine grenzübergreifende Zusammenarbeit praktisch unmöglich. Es fehlen nämlich die physischen Voraussetzungen für solch eine Zusammenarbeit.

Typische Probleme

Die Gründe der langjährig schlechten und in vielen Bereichen der ERN auch heute noch fehlenden Infrastruktur sind folgende:

- Dank einer mangelnden Nachfrage nach Infrastruktur im Grenzgebiet in der Vergangenheit wurde diese nur gering ausgebaut.
- Der Bau von großen Verkehrsverbindungen war schwer machbar und besonders finanziell so aufwendig gewesen, dass von diesen Projekten im Grenzgebiet abgesehen wurde.

Als Ergebnis dessen entstehen in der Gegenwart Probleme, die namentlich das Gebiet der ERN betreffen:

- Ein niedriges Niveau einer grenzübergreifender integrierten Planung,
- Es fehlen Schnittpunkte zwischen den Interessen der Träger der einzelnen Transportarten,
- Eine unzureichende Verkehrs- und Infrastrukturelle Anbindung einer Reihe von Grenzgebieten der ERN,
- Ein schlechtes und schlecht gepflegtes Straßennetz innerhalb und außerhalb der Städte und Gemeinden,
- Überlastung der Straßen, Gemeinden und Landschaft in manchen Teilen des Gebietes durch konzentrierten Tourismus während der Saison,
- Geringe Nutzung der Schiene für den Last- und Personenverkehr,
- Gefahr der Stilllegung der Nebenstrecken des Eisenbahnnetzes,
- Unzureichende Anzahl der Grenzübergänge unterschiedlicher Art, besonders für Last- und Wirtschaftsverkehr.

Maßnahmen zur Förderung der Verkehrsentwicklung

Um eine Förderung erreichen zu können, müssen die Vorhaben eine Anlehnung an die Ziele und Projekte der grenzüberschreitenden Programme haben. Eine Voraussetzung dafür ist eine integrierte Planung, die die Erfüllung des Bedarfes der Grenzgebiete, die Nutzung des Entwicklungspotentials und der Finanzmöglichkeiten, die aus den Möglichkeiten der Vollendung des Binnenmarktes in (sowie außerhalb) der ERN sicher stellt.

Dazu führt besonders:

- eine Ausrichtung der Ziele der Entwicklung der Infrastruktur im Grenzgebiet auf die gemeinsamen raumordnerischen Vorstellungen, den regionalen politischen Bedarf und Ansprüche und entsprechende nationale und europäische Überlegungen und nicht nur auf Grund von fachlich-technischen Kriterien (z.B. Verkehrsaufkommen und Verkehrsströme),
- eine gemeinsame Koordinierung der infrastrukturellen Planungen diesseits und jenseits der Grenze,
- grenzübergreifender Lückenschluss der Infrastruktur (Missing Links) zwischen den regionalen, nationalen und transeuropäischen Achsen und Netzen,
- Ausbau von Leistungsfähigen Infrastrukturverbindungen in den Grenzgebieten zur Eliminierung der schwachen Seiten.

veditelná a především finančně natolik náročná, že od těchto projektů bylo v pohraničí upuštěno.

V důsledku toho pak vyvstávají v současné době problémy adresně dopadající na území Euroregionu Nisa:

- nízká úroveň přeshraničního integrovaného plánování,
- chybí průsečíky zájmů mezi nositeli jednotlivých druhů dopravy,
- nedostatečné dopravní a infrastrukturální napojení mnohých pohraničních oblastí Euroregionu Nisa,
- nekvalitní a špatně udržovaná silniční síť uvnitř i vně měst a obcí,
- v některých částech území přetížení silnic, obcí a krajiny koncentrovanou turistikou v době sezóny,
- nízké využití železnice pro nákladní i osobní dopravu,
- nebezpečí uvedení vedlejších železničních tratí mimo provoz,
- nedostatečný počet hraničních přechodů rozdílného druhu, obzvlášť pro nákladní a obchodní dopravu.

Opatření na podporu rozvoje dopravy

Pro získání podpory musí být záměry zapojeny do cílů a projektů přeshraničních operačních programů. To předpokládá integrované plánování, které zajistí naplnění potřeb pohraničních oblastí, využití rozvojového potenciálu a finančních možností vyplývajících z dokončení vnitřního trhu uvnitř (i vně) Euroregionu Nisa.

K tomu vede především:

- nasměrování cílů vývoje infrastruktury v pohraničí podle společných územně plánovacích strukturálních představ, regionálních politických potřeb a požadavků a odpovídajících národních a evropských úvah, a ne pouze na základě odborně-technických kritérií (například intenzita dopravy a dopravní proudy),
- společná koordinace infrastrukturních plánů na obou stranách hranice,
- uzavření existujících přeshraničních mezer v infrastruktuře mezi regionálními, národními a transevropskými osami a sítěmi,
- výstavba kapacitních infrastrukturních spojů v pohraničních oblastech pro eliminace slabých stránek.

Přeshraniční železniční spoje

Grenzübergreifende Eisenbahnverbindungen

Železniční přeprava osob z frýdlantského výběžku na sever do Görlitz se v současné době nedá realizovat, přestože spojení je technicky proveditelné a používá se pro přepravu nákladu. Mnohé z hospodářských problémů Frýdlantska jsou však zaviněny právě jeho částečnou izolací. Nezáměr provozovatelů železniční přepravy o přepravu cestujících na trase Frýdlant–Görlitz, promítající se mimo jiné i do jednání o hraničním přechodu Černousy, se tak stává jednou z příčin hospodářských problémů Frýdlantska.

Námět na projekt

Vlaky Zittau–Görlitz jezdí peáží přes polské území (stejně jako naše vlaky Liberec–Varnsdorf přes německé území). Zastavují v Krzewině Zgorzelecké, odkud přejedou po mostě přes Nisu do Ostritz.

Z grafikonů je patrné, že vlaků Zittau–Görlitz jezdí poměrně dost, včetně rychlíku Zittau–Rostock, který však Krzewinu projíždí.

Naše vlaky Frýdlant v Čechách–Černousy se ve třech případech vracejí z Černous do Višňové, aby uvolnily traťovou kolej a mohly projet nákladní vlaky.

Dva vlaky z Frýdlantu v Čechách jsou pro cestující až do Černous, do Zawidowa zajištěny proto, aby přivezly a odvezly naše zaměstnance, kteří v Zawidově pracují.

V případě, že by vlaky místo vracení se do Višňové nebo místo zájezdu jen do Zawidowa jely až do Krzewiny Zgorzelecké, získají se přípoje do Zittau a Görlitz z celého frýdlantského výběžku (i z Liberce) i možnost přejít pěšky do Ostritz.

Počet vlaků Frýdlant v Čechách–Černousy může zůstat zachován, u některých se nepatrně změni časy.

Ein Personeneisenbahnverkehr aus dem Friedländischen Richtung Norden nach Görlitz ist gegenwärtig nicht machbar, obwohl die Verbindung vom technischen Sichtpunkt möglich ist und die Strecke für den Warentransport benutzt wird. Viele der wirtschaftlichen Probleme des Friedländischen sind aber gerade durch eine bestimmte Trennung dieses Gebietes verursacht. Das mangelnde Interesse der Betreiber des Eisenbahnverkehrs an einem Personenverkehr auf der Strecke Frýdlant–Görlitz, das sich ebenfalls in den Gesprächen zu dem Grenzübergang Černousy widerspiegelt, wird so zu einer der Ursachen der wirtschaftlichen Probleme des Friedländischen.

Die Züge Zittau–Görlitz (Neißealbahn) fahren durch das polnische Gebiet (genauso wie die tschechischen Züge Liberec–Varnsdorf über das deutsche). Sie halten in Krzewina Zgorzelecka, wo sich ein Fußgängerübergang nach Ostritz (BRD) befindet.

Dem Graphikon ist zu entnehmen, dass zwischen Zittau und Görlitz verhältnismäßig genügend Züge verkehren, inkl. eines Schnellzuges Zittau–Rostock, der aber den Bahnhof in Krzewina durchfährt.

Die tschechischen Züge auf der Strecke Frýdlant–Černousy fahren in drei Fällen von dem Bahnhof Černousy nach Višňová zurück, um die Schiene für die Güterzüge freizuhalten.

Zwei Züge aus Frýdlant fahren mit Reisenden bis in die Station Černousy, nach Zawidow fahren sie deswegen weiter, um die tschechischen Arbeitnehmer, die in Zawidow angestellt sind, auf und von Arbeit zu fahren.

Sollten die Züge anstatt nach Višňová zurückzukehren oder anstatt nur bis Zawidow zu fahren, bis Krzewina Zgorzelecka verkehren, können Verbindungen nach Zittau und Görlitz aus dem gesamten Friedländischen (nach Görlitz bis aus Liberec) geschaffen werden.

Die Anzahl der Züge auf der Strecke Frýdlant v Čechách–Černousy kann erhalten bleiben, bei manchen Zügen kommt es nur zur Änderungen der Abfahrtszeiten.

Dopravní svaz bez hranic

Grenzübergreifender Verkehrszweckverband

3.4.2

In ganz Europa wird gegenwärtig unzureichend das System des ÖPNV genutzt. Die Situation in der ERN bildet keine Ausnahme. Die grundlegenden Probleme, warum es nicht möglich ist, Maßnahmen einzuleiten, die seitens der Bevölkerung der ERN erwartet werden, besonders in den Teilen, die nicht direkt an regionale Zentren ihrer Länder angebunden sind, können durch folgende Punkte beschrieben werden:

- Fehlende gemeinsame Koordinierung und Planung von Investitionen,
- Probleme im Bereich eines einheitlichen Fahrkartensystems und Versteuerung, um den Einwohner der ERN eine Reise aus welcher auch immer Haltestelle in eine beliebige Haltestelle diesseits und jenseits der Grenze mit einer Fahrkarte und für einen Preis zu ermöglichen,
- Fehlen eines konkurrenzfähigen Verkehrssystems in der Region,
- Mangel an Verkehrsverbindungen zwischen einer Reihe von Orten auf der deutschen, tschechischen und polnischen Seite,
- Eine große Anzahl von technischen und organisatorischen Barrieren zur Beseitigung mittels architektonisch und technologisch fortgeschrittenen Bauten.

Idee

Das Ziel der Projekte wird die Erarbeitung eines Berichtes über einen Verkehrsverband gleichzeitig mit der Erstellung eines Handlungsplanes mit Empfehlungen hinsichtlich eines Verkehrsverbandes und der Zusammenarbeit der Verwaltungen sein. Diese Verkehrsverwaltung trägt in bedeutendem Maß zu einer besser Möglichkeit der Lösung der angeführten wichtigen Probleme bei.

Erwartete Ergebnisse: Anstieg der Anzahl der Nutzer der öffentlichen Verkehrsmittel, wirtschaftliche Vorteile der Region sowie eine Verstärkung der Vernetzung mit den Zentren

Eine gemischte politische Gruppe wird mit der Erarbeitung der Ziele einer Kommission beauftragt:

„Erfüllung des Zieles über einen Grenzenlosen Verkehrsverband der ERN.“

Die Studie wird die Fragen untersuchen, die die einzelnen Probleme widerspiegeln und bereitet den Boden zur Festlegung eines Systems von Projekten vor, die sich mit der Beseitigung der Probleme befassen werden.

V současné době je nedostatečně využíván systém hromadné dopravy v celé Evropě. Situace v Euroregionu Nisa není výjimkou. Základní problémy, proč nelze přikročit ke krokům, na které čeká obyvatelstvo Euroregionu Nisa, zvláště těch částí, které nejsou přímo napojeny na regionální centra ve svých zemích, se dají charakterizovat následujícími body:

- neexistence společného koordinování a plánování investic,
- problémy se sjednocením systému jízdenek a zdanění, aby mohli všichni obyvatelé Euroregionu Nisa cestovat z jakékoliv zastávky do jakékoliv zastávky na obou stranách hranice s jednou jízdenkou a za jeden tarif,
- neexistence konkurenceschopného dopravního systému v regionu,
- nedostatek dopravních spojů mezi řadou míst na české, německé a polské straně,
- velké množství technických i organizačních bariér k odstranění prostřednictvím architektonicky a technologicky pokrokových staveb.

Námět

Cílem projektů bude vypracovat zprávu o dopravním svazu při zapracování akčního plánu s doporučeními ohledně dopravního svazu a spolupráce správ. Tato správa dopravy přispěje významně k tomu, aby bylo možno řešit výše uvedené důležité problémy.

Očekávané výsledky: nárůst počtu uživatelů prostředků veřejné dopravy, hospodářské výhody regionu, jakož i propojení a kooperace s centry se posílí.

Smíšená politická skupina bude pověřena vypracováním cílů komise:

„Splnění cíle o bezhraničním dopravním svazu v Euroregionu Nisa.“

Studie bude analyzovat otázky reflektující jednotlivé problémy a připraví půdu k definici systému projektů řešících jejich odstranění.

Stávající silniční síť umožňuje napojení centra české části Euroregionu Nisa, Liberce, na Prahu, nikoliv však propojení do SRN a Polska. Podobný problém mají i města v SRN a Polsku.

Propojení přes hranice nemá dostatečnou kapacitu pro obchodní dopravu a kvalita komunikací mezi centry euroregionu je nízká. Problémem je chybějící páteřní komunikace umožňující efektivní dopravní spojení celého přeshraničního regionu.

Námět na systém projektů

Vytvoření páteřní komunikace regionu na české straně a zároveň paralelního dopravního tahu k dálnici D 1 prostřednictvím rychlostní silnice I/35, I/14 a staveb v oblasti české části Euroregionu Nisa, zvláště v okolí Liberce a Jablonce nad Nisou, včetně rekonstrukci dopravních systémů uvnitř těchto měst.

Tunel Šaldovo náměstí

Projekt řeší radikální zkldnění Šaldova náměstí v Liberci se silnou účastí dopravní zátěže způsobenou přeshraničním provozem přemístěním silného dopravního proudu do podzemní trasy.

Komunikace I/35

Vyjádření podpory záměrům Ředitelství silnic a dálnic ČR, které jsou v souladu s potřebami Euroregionu Nisa, tj. dostavba komunikace I/35 ke státní hranici s Německem a Polskem v etapách:

- Stráž nad Nisou–Bílý Kostel,
- Bílý Kostel–Hrádek nad Nisou,
- Hodkovice–Rádelský Mlýn,
- Hrádek nad Nisou–státní hranice.

Komunikace I/14

Vyjádření podpory záměrům Ředitelství silnic a dálnic ČR, tj. dostavba komunikace I/14 ve směru na Krkonoše v etapách:

- Liberec–Kunratice,
- Kunratice–Jablonce nad Nisou,
- Jablonce nad Nisou–Tanvald.

Das bestehende Straßennetz ermöglicht eine Anbindung des Zentrums des tschechischen Teiles der ERN – Liberec (Reichenberg) – an Prag, doch nicht eine Verbindung nach Deutschland und Polen. Ein ähnliches Problem haben ebenfalls die Städte in der BRD und Polen.

Eine Verbindung über die Grenze hinweg verfügt nicht über eine ausreichende Leistungsfähigkeit und die Qualität der Verbindungen zwischen den Zentren der Euroregion ist gering. Das Problem ist das Fehlen einer zentralen Kommunikation, die eine effiziente Verkehrsverbindung der gesamten grenzübergreifenden Region möglich gemacht hätte.

Projektideen

Der Bau einer zentralen Kommunikation der Region auf der tschechischen Seite und zugleich einer parallel laufenden Verbindung zur Autobahn D1 (Prag–Brünn – Anm. des Übersetzers) durch die Schnellstraßen I/35, I/14 und der Baumaßnahmen auf dem Gebiet des tschechischen Teiles der ERN, besonders in der Umgebung von Liberec und Jablonec nad Nisou inkl. der Sanierungen der Verkehrssysteme innerhalb dieser Städte.

Tunnel Šaldovo náměstí

(Šalda-Platz in Liberec – Anm. des Übersetzers)

Das Projekt hat zum Inhalt eine tiefgreifende Absenkung der starken Verkehrsbelastung durch grenzüberschreitenden Verkehr an dem Šalda-Platz in Liberec durch die Verlegung des starken Verkehrsstromes in eine unterirdische Streckenführung.

Straße I/35

Unterstützung für die Vorhaben der Autobahn- und Straßendirektion der ČR, die im Einklang mit dem Bedarf der ERN sind, d.h. der Ausbau der Straße I/35 bis zur Staatsgrenze mit der BRD und Polen in folgenden Abschnitten:

- Stráž nad Nisou–Bílý Kostel,
- Bílý Kostel–Hrádek nad Nisou,
- Hodkovice–Rádelský Mlýn,
- Hrádek nad Nisou–Staatsgrenze.

Straße I/14

Unterstützung für das Vorhaben der Autobahn- und Straßendirektion der ČR, d.h. der Ausbau der Straße I/14 in Richtung Riesengebirge in folgenden Abschnitten:

- Liberec–Kunratice,
- Kunratice–Jablonce nad Nisou,
- Jablonce nad Nisou–Tanvald.

Sociální a zdravotní oblast

Gesundheit und soziales

3.5

Zusammenhänge

Dieses Kapitel untersucht das Potential für eine grenzüberschreitende Zusammenarbeit im Bereich des Gesundheitswesens und der Sozialfürsorge und führt Beispiele von Aktivitäten an. Beispiele der Zusammenarbeit werden in breit gefächerte Kategorien eingeteilt – Informationsaustausch, Aufnahme von Kontakten, Schulungen, Forschung und Entwicklung, Nutzung und Entwicklung von gemeinsamen Ressourcen.

Charakteristisch für diesen Bereich sind folgenden Punkte:

- Die Fähigkeit der ERN qualitativ bessere und breiter angelegte Dienstleistungen finanziell effizienter zu gewährleisten kann besonders auf dem Weg einer Zusammenarbeit gestärkt werden – besonders durch Nutzung gemeinsamer Ressourcen (z.B. der Krankenhäuser, Altersheime, Bereitschaftsdienste).
- Die praktischen Probleme in der Zusammenarbeit ergeben sich aus den gesetzlichen Hindernissen, die durch die in den einzelnen Ländern geltenden Gesetze und Vorschriften und der Planung (z.B. Planungs- und Versicherungsprogramme, die sich nur auf die Beitragenden/Bürger des gegebenen Landes beziehen, Unterschiede in den Zuständigkeiten) gegeben sind.
- Ein wichtiger erster Schritt auf dem Wege zum Dialog über die zukünftigen Maßnahmen und Projekte einer Zusammenarbeit ist eine grenzübergreifende Bestandsaufnahme der bestehenden Einrichtungen im Grenzgebiet gemeinsam mit einem Austausch von Informationen über Strukturen, Zuständigkeiten sowie über administrative und finanzielle Verfahren.

Eine grenzüberschreitende Zusammenarbeit sollte sämtliche Aspekte des Lebens der Menschen umfassen: das Wohnen, die Arbeit, die Freizeit, den Verkehr, die Umwelt usw. Die Entwicklung einer sozialen und kulturellen grenzübergreifenden Zusammenarbeit muss für genauso wichtig gehalten werden wie eine Zusammenarbeit im Bereich der Wirtschaft und Infrastruktur. Oft ist es so, dass die grenzübergreifende soziale und kulturelle Zusammenarbeit in der Wirklichkeit die Erfolgsbasis der Wirtschaft bildet.

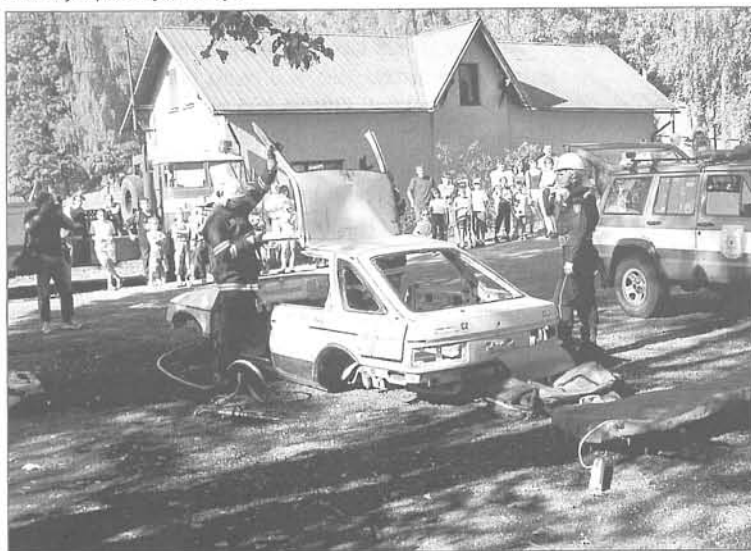
Probleme, Bedarf, Anforderungen

Die inländisch orientierten und durch die Geschichte bedingten Gesetze und Vorschriften im sozialen Bereich erschweren die Möglichkeiten einer Findung von allgemeinen Lösungen für sämtliche Grenzgebiete, besonders in den Ländern, die mehrere Nachbarn mit sehr unterschiedlichen Systemen haben. Die gesetzlichen Hindernisse sind eine Ursache der Entstehung von praktischen Problemen in der grenzüberschreitenden Zusammenarbeit im Bereich des Gesundheitswesens und der Sozialfürsorge. Dabei handelt es sich besonders um:

- Unterschiede in der Zuordnung von Verantwortung (sanitäre Dienste, Rettungsdienst, Polizei),
- Planungs- und Einzeihungsgebiete im Bereich der Sozialpflege und Sozialeinrichtungen gelten nur bis an die Staatsgrenze,
- staatliche Beiträge zu Versicherungsprogrammen usw., die nur im Rahmen des gegebenen Landes gezahlt und genutzt werden können,

Souvislosti

Tato kapitola rozebírá potenciál pro přeshraniční spolupráci v oblasti zdravotní a sociální péče a uvádí typologii aktivit i řadu příkladů. Příklady spolupráce se dělí do širších kategorií výměny informací – navazování spojení, školení, výzkumu a vývoje, využití a rozvoje společných zdrojů.

Charakteristickými rysy této oblasti jsou:

- Schopnost Euroregionu Nisa poskytovat kvalitativně lepší a rozmanitější péči finančně efektivněji lze značně posílit cestou spolupráce – zvláště využíváním společných zdrojů (např. nemocnic, domovů pro престарělé, sanitních a pohotovostních služeb).
- Praktické problémy ve spolupráci vyplývají ze zákonných překážek daných vnitrostátně platnými zákony a předpisy a vnitrostátním plánováním (např. plánovací a pojišťovací programy, které se vztahují pouze na přispěvatele/občany dané země, rozdíly v kompetencích).
- Důležitým prvním krokem na cestě k dialogu o budoucích opatřeních a projektech spolupráce je přeshraniční inventarizace stávajících zařízení v příhraničním regionu společně s šířením informací o strukturách, kompetencích, administrativních a finančních postupech.

Přeshraniční spolupráce by měla zahrnovat veškeré aspekty života lidí: bydlení, zaměstnání, volný čas, dopravu, životní prostředí atd. Rozvoj sociální a kulturní přeshraniční spolupráce musí být považován za stejně důležitý jako spolupráce v hospodářské oblasti a v infrastruktuře. Často je tomu tak, že přeshraniční sociální a kulturní spolupráce ve skutečnosti tvoří základnu úspěchu v ekonomickém sektoru.

Problémy, potřeby, požadavky

Vnitrostátně orientované a historicky podmíněné zákony a předpisy v sociálním sektoru ztěžují možnosti nalezení obecných řešení pro všechny příhraniční regiony, zvláště v těch zemích, které mají několik sousedů s velmi odlišnými systémy. Zákonné překážky jsou příčinou vzniku praktických problémů v přeshraniční spolupráci ve zdravotní péči a sociálních službách. Jde o:

- rozdíly v rozvržení odpovědností (sanitních služeb, služeb rychlé pomoci, policie),
- plánovací a spádové oblasti sociální péče a sociálních zařízení, které platí pouze ke státní hranici,
- státní finanční příspěvky na pojišťovací programy atd., které je možno platit a využívat pouze v rámci daného státu.

Překážky bránící využívání sociálních zařízení na druhé straně hranice jsou založeny na propočtu nákladů, které se mezi jednotlivými zeměmi značně liší, a na skutečnosti, že pojišťovny nemohou odhadnout, které náklady a v jakém rozsahu je možno očekávat, pokud jde o všeobecné využívání služeb na druhé straně hranice. V důsledku toho jsou všeobecné předpisy zamítány a pojišťovatelé jsou ochotni řešit pouze jednotlivé případy na pragmatickém základě.

Nadto jsou sociální zařízení financována různými způsoby a za podmínek, které se v jednotlivých zemích propastně liší.

Problémy vznikají také v oblasti poskytování přeshraničních služeb rychlé pomoci, jako jsou rychlá lékařská pomoc nebo hasiči. Počty personálu a sanitek jsou např. všeobecně propočítávány v rámci vnitrostátních požadavků a využívání personálu a zařízení k poskytování přeshraniční rychlé pomoci a sanitních služeb na druhé straně hranice pak vede k mezerám v jejich vnitrostátním využití, které je třeba odpovídajícím způsobem vyplnit. Přeshraniční využívání domovů pro престárlé, rehabilitačních klinik, škol, klinik apod. naráží na podobné potíže. I zde se kapacity propočítávají v první řadě pouze tak, aby vyhověly především vnitrostátním požadavkům, a zařízení jsou financována na vnitrostátní úrovni.

Dalším faktorem, který nelze přehlížet, je nedostatek informací na obou stranách hranice o stávajících zařízeních, systémech, administrativních strukturách atd. v oblasti zdravotní péče, sociální péče, policie, služeb rychlé pomoci atd.

Opatření k rozvoji sociálních služeb a zdravotnictví

Je nutné přestat uvažovat v mezích státních hranic a vhodně vytvořit nové spádové oblasti, postavit rentabilitu sociálních zařízení a služeb na nový přeshraniční základ a zabránit tomu, aby venkovské oblasti, zvláště pak ty, které leží v periferním pohraničí, „vykrvácely“. Je třeba rozvíjet dvoustranná a třístranná řešení specifická pro určité regiony.

Klíčový význam zde mají:

- přeshraniční využívání nemocnic, jako jsou spolupráce mezi krevními bankami a přesuny pacientů. Někteří obyvatelé přehranických oblastí budou moci používat nemocnice umístěné za hranicí, pokud tyto budou pro ně nejvhodnější a nejbližší,
 - spolupráce mezi službami rychlé pomoci a sanitními službami včetně s nimi spojených dalších základních služeb,
 - plánování společných centrálních zdravotnických zařízení, maximalizujících tímto komplementárnost služeb,
 - přeshraniční spojení kapitálu pojištěn k vyrovnání plateb v případech přeshraničního poskytnutí zdravotní a sociální péče.
- Přeshraniční plány rozvoje by měly zahrnovat služby první pomoci a záchranné služby tak, aby byl k dispozici personál, vozidla atd. Zároveň by měly být upraveny vnitrostátní plány, aby poskytování personálu a zařízení přes hranice mohlo být realizováno bez problémů.

Die Hindernisse, die einer Nutzung der Einrichtungen der Sozialpflege jenseits der Grenze im Wege stehen, beruhen auf einer Kostenberechnung, die zwischen den einzelnen Ländern sehr unterschiedlich ist und auf der Tatsache, dass die Krankenkassen, Versicherungen nicht abschätzen können, welche Kosten im welchem Umfang erwartet werden können, wenn es sich um eine allgemeine Nutzung der Dienstleistungen jenseits der Grenze handelt. Im Ergebnis werden allgemeine Vorschriften abgelehnt und die Versicherer sind bereit nur Einzelfälle auf einer pragmatischen Basis zu lösen.

Darüber hinaus werden die Einrichtungen auf verschiedene Art und Weise und unter Bedingungen, die in den einzelnen Ländern bedeutend unterschiedlich sind, finanziert.

Probleme entstehen ebenfalls bei grenzübergreifenden Einsätzen des Rettungsdienstes oder der Feuerwehr. Die Anzahl des Personals und der Rettungswagen werden z.B. allgemein im Rahmen von inländischen Anforderungen berechnet und die Nutzung des Personals und der Einrichtungen zu grenzübergreifenden Einsätzen jenseits der Grenze führt dann zu Lücken in der inländischen Nutzung, die auf eine entsprechende Art und Weise ausgefüllt werden muss. Eine grenzübergreifende Nutzung von Altersheimen, Rehabilitationskliniken, Schulen, Kliniken usw. stößt auf ähnliche Schwierigkeiten. Auch hier werden die Kapazitäten in erster Reihe so berechnet, um den inländischen Anforderungen Rechnung zu tragen und die Einrichtungen werden auf inländischer Ebene finanziert.

Eine weitere Tatsache, die nicht übersehen werden kann, ist ein Mangel an Informationen über bestehende Einrichtungen, Systeme, administrative Strukturen usw. im Bereich der medizinischen Betreuung, Polizei, Rettungswesen und sozialen Angelegenheiten an beiden Seiten der Grenze.

Maßnahmen zur Entwicklung von sozialen Dienstleistungen und des Gesundheitswesens

Es ist notwendig, mit dem Denken im Rahmen der Staatsgrenzen aufzuhören und neue, geeignete Einzugsgebiete zu schaffen, die Rentabilität der Einrichtungen der sozialen Dienstleistungen auf eine neue grenzübergreifende Basis zu stellen und das „Ausbluten“ der ländlichen Gebiete, besonders derjenigen, die sich im peripheren Grenzgebiet befinden zu verhindern. Es ist notwendig bi- und trilaterale Lösungen für bestimmte Gebiete zu entwickeln.

Eine Schlüsselbedeutung kommt dabei zu:

- der grenzübergreifenden Nutzung von Krankenhäusern, wie z.B. Zusammenarbeit zwischen den Blutbanken und Unterbringung der Patienten. Manche Einwohner der Grenzgebiete werden so Krankenhäuser nutzen können, die ihren Standort hinter der Grenze haben, wenn diese für sie die angemessensten und nahe liegendsten sind,
- einer Zusammenarbeit zwischen den Rettungsdiensten inkl. der mit ihnen verbundenen Dienstleistungen,
- der Planung von gemeinsamen zentralen Gesundheitseinrichtungen, die auf diese Art die Ergänzung der Dienstleistungen maximalisieren werden,
- der grenzübergreifenden Kapitalbündelung der Versicherungen, Krankenkassen zum Ausgleich der Zahlungen im Fall einer grenzübergreifenden Gewährung von medizinischen und sozialen Dienstleistungen.

Grenzübergreifende Entwicklungspläne sollten Dienstleistungen der Ersten Hilfe und des Rettungsdienstes beinhalten, um das Personal, die Fahrzeuge usw. zur Verfügung zu haben. Gleichzeitig sollten in den inländischen Plänen solche Änderungen unternommen werden, dass eine grenzübergreifende Inanspruchnahme des Personals und der Einrichtungen problemlos stattfinden kann.

Zvýšení spolupráce organizací

Steigerung der Zusammenarbeit von Organisationen

3.5.1

Die Zusammenarbeit der Organisationen und Bürgergruppen der Städte Zittau, Hrádek nad Nisou und Bogatynia ist verhältnismäßig unausgewogen. Obwohl sie im Vergleich mit anderen Grenzstädten in der ČR bestimmt den Standard übersteigt, vom Sichtpunkt der möglichen Ergebnisse ist sie nicht optimal.

In vielen Fällen kann noch auf Vorurteile und weitere Hemmnisse gestoßen werden. Insgesamt kann die Situation so charakterisiert werden, das beidseitige Nutzen aus einer grenzüberschreitender Zusammenarbeit ist geringer, als es für die Einwohner der Städte in der Region wünschenswert wäre. Unter anderem sind auf diese Art und Weise ebenfalls Möglichkeiten einer Zusammenarbeit im Bereich der Wirtschaft und Gesellschaft blockiert.

Projektidee

Die Neuaufnahme und Steigerung der Zusammenarbeit zwischen verschiedenen Organisationen, der Selbstverwaltung sowie der Staatsverwaltung führt zum Treffen der Menschen mit dem Ziel des Abbaues von Vorurteilen und der Anknüpfung einer engeren Zusammenarbeit, der Festlegung von gemeinsamen Zielen, Erneuerung der Zusammenarbeit von Vereinen und Verbänden im Rahmen des Städteverbundes und der Entwicklung der Zusammenarbeit im Schulwesen (Grenzenlose Schule).

Eine Unterstützung von informellen Treffen im Rahmen des Projektes kann eine hohe Wirksamkeit gerade dadurch haben, dass Formen bevorzugt werden, die gerade die Gruppen der Einwohner nicht abraten werden, die aus der Sicht der Zukunft der gesamten Miniregion die wichtigsten sind, d.h. der Jugend und der ökonomisch aktiven Bürger.

Die Formen der Treffen dieser Art sind wünschenswert und wirksam. Durch das gegenseitige Kennenlernen im Rahmen dieser Veranstaltungen findet folgend im Rahmen von ganzen Familien oder auch durch andere Formen (z.B. Winter- und Sommeraufenthalte, kurzfristige Ausflüge, gemeinsame Teilnahme an verschiedenen sportlichen und gesellschaftlichen Veranstaltungen usw.) ein weiterer regelmäßiger Austausch statt. Das Ziel ist eine andauernde Vertiefung der deutsch-tschechisch-polnischen Beziehungen.

Spolupráce organizací a skupin občanů Hrádku nad Nisou, Žitavy a Bogatyně je poměrně nevyvážená. Přestože je ve srovnání s jinými příhraničními městy v ČR jistě nadstandardní, není optimální z hlediska možných přínosů.

V mnoha případech se ještě lze setkávat s předsudky a dalšími zábranami. Celkově pak lze situaci charakterizovat tak, že oboustranný užitek z oboustranné spolupráce je menší, než by bylo pro obyvatele měst v regionu žádoucí. Mimo jiné tak jsou zablokovány i možnosti spolupráce v oblasti hospodářské a společenské.

Námět na projekt

Obnovení a zvýšení spolupráce různých organizací, samosprávných, dobrovolných i státních, povede k setkávání lidí s cílem odbourání předsudků a navázání užší spolupráce, definování společných cílů, obnovení spolupráce spolků v mikroregionu v rámci svazku tří měst i rozvoje spolupráce v oblasti školství (škola bez hranic).

Podpora neformálních setkání v rámci projektu může být vysoce účinná právě tím, že budou preferovány formy, které neodradí právě ty skupiny obyvatel, které jsou z hlediska budoucnosti celého mikroregionu nejdůležitější, tj. mládež a ekonomicky aktivních obyvatel.

Formy setkání tohoto druhu jsou vhodné a účinné. Vzájemným seznámením na těchto akcích dochází návazně k dalším pravidelným výměnám v rámci celých rodin i jinými formami (např. zimní a letní tábory, krátkodobé výlety, společná účast na různých sportovních a společenských akcích apod.). Cílem je soustavné prohlubování polsko-česko-německých vztahů.

Drogy a drogová závislost je velmi tíživým problémem především u mladistvých. Podle údajů krajské hygienické stanice v Liberci byla ve věkové skupině čtrnáctiletých droga nabídnuta téměř každému třetímu žákovi základní školy a 14 procent si ji v praxi již vyzkoušelo. Tři procenta ji užívají opakovaně. U sedmnáctiletých si již drogu vyzkoušela téměř polovina a 20 procent ji používá opakovaně. Navíc, středoškoláci často např. marihuanu nepovažují za drogu.

Droga je v naprosté většině případů získávána od kamarádů. Rodiče se mnohdy dovídají o drogové závislosti svých dětí teprve až po dvou letech. Na všech školách už několik let existují tzv. Minimální programy, přesto není na liberecku jediná škola, kde by žáci neměli s drogou zkušenosti.

Prevence drogové závislosti u mladistvých a do jisté míry i její léčení může být velmi důležitým indikátorem kvality společnosti.

Tento problém je společný všem třem zemím sdružujícím se v Euroregionu Nisa. Vedle osvěty a atraktivních programů, které mohou naplňovat zájmy mladistvých, se mohou přeshraniční aktivity soustředit i na léčení.

Námět na projekt

- Návrh na realizaci společného projektu na léčení drogově závislých lidí na obou stranách hranice v rámci Euroregionu Nisa.
- Součástí projektu je i prošetření legislativních možností obou států, zda například je možné se souhlasem drogově závislých lidí je léčit mimo území vlastního státu. Tím by se mohlo snížit riziko kontaktu těchto lidí se známými dealery drog.
- Výměna zkušeností institucí zabývajících se bojem proti drogám.

Aktivity v rámci projektu

A) Lokální experti

- Budou sbírat a třídit potřebné informace a připravovat workshopy a výměnné stáže odborníků na drogovou problematiku.

B) Workshopy

- Proběhnou workshopy na obou stranách hranice.

C) Výměnné stáže odborníků

- Každá strana vyšle na partnerská pracoviště odborníky.

Drogy a drogová závislost je velmi tíživým problémem především u mladistvých. Podle údajů krajské hygienické stanice v Liberci byla ve věkové skupině čtrnáctiletých droga nabídnuta téměř každému třetímu žákovi základní školy a 14 procent si ji v praxi již vyzkoušelo. Tři procenta ji užívají opakovaně. U sedmnáctiletých si již drogu vyzkoušela téměř polovina a 20 procent ji používá opakovaně. Navíc, středoškoláci často např. marihuanu nepovažují za drogu.

Droga je v naprosté většině případů získávána od kamarádů. Rodiče se mnohdy dovídají o drogové závislosti svých dětí teprve až po dvou letech. Na všech školách už několik let existují tzv. Minimální programy, přesto není na liberecku jediná škola, kde by žáci neměli s drogou zkušenosti.

Prevence drogové závislosti u mladistvých a do jisté míry i její léčení může být velmi důležitým indikátorem kvality společnosti.

Tento problém je společný všem třem zemím sdružujícím se v Euroregionu Nisa. Vedle osvěty a atraktivních programů, které mohou naplňovat zájmy mladistvých, se mohou přeshraniční aktivity soustředit i na léčení.

Projektidee

- Vorschlag zur Umsetzung eines gemeinsamen Projektes im Bereich der Heilung der Drogensüchtigen diesseits und jenseits der Grenze im Rahmen der ERN.
- Ein Bestandteil des Projektes ist ebenfalls eine Untersuchung von gesetzlichen Möglichkeiten beider Länder, ob es zum Beispiel möglich ist, unter Zustimmung der Drogensüchtigen sie außerhalb des Gebietes ihres Landes zu behandeln (heilen). Dadurch könnte das Risiko eines Kontaktes dieser Personen mit bekannten Drogenhändlern herabgesetzt werden.
- Erfahrungsaustausch der Einrichtungen, die im Kampf gegen Drogen aktiv sind.

Mögliche Aktivitäten im Rahmen des Projektes

A) Lokale Experten:

- Werden notwendige Informationen erfassen und ordnen und Workshops und Aufenthalte der Fachleute zum Thema der Drogensucht vorbereiten.

B) Workshops:

- Auf beiden Seiten der Grenze werden Workshops stattfinden.

C) Studienaufenthalte der Fachleute:

- Jede Seite entsendet zu den Arbeitsstellen des Partners ihre Fachkräfte.

Die praktischen Kontakte der Einwohner der ERN nehmen fort-schreitend zu. Der Zunehmende Reiseverkehr sowie die steigen-den Handelskontakte bringen ein höheres Risiko von möglichen Situationen mit sich, die dringende Lösungen unter Beteiligung des Rettungsdienstes und weiterer zusammenhängender Dienstleistungen verlangen. Die Mitarbeiter dieses Bereiches sind durch ihre Qualifikation größtenteils auf die inländische Bevölkerung und den inländischen Raum ausgerichtet. Ihre Bereitschaft Situationen zu beherrschen, während denen es not-wendig ist, die Tätigkeiten mit dem Rettungswesen der benach-barten Länder zu koordinieren ist in das Maßnahmensystem nicht mit eingebunden.

Projektidee

Das Projekt ist auf eine Synergie bei der Lösung der bedeutend-sten dringenden Situationen im Rahmen der benachbarten Grenzgebiete ausgerichtet. Es schlägt die Erstellung einer Reihe von Schulungsprogrammen für die Mitarbeiter der Notdienst-zentralen und das Personal des Rettungsdienstes vor, um die angewendeten Vorgehensweisen anzupassen und zwar unter Betonung der höchstmöglichen Nutzung, Anwendung der zugänglichen Ressourcen ohne Rücksicht zu ihrem Herkunfts-land (im Rahmen der ERN).

Die vorausgesehenen Ergebnisse umfassen eine Ver-besserung der grenzübergreifenden Beherrschung der bedeu-tendsten Zwischenfälle in der ERN durch eine Koordinierung der Planungen, Schulungsprogramme und organisatorische An-sprüche auf die Erfüllung, Befriedigung der festgestellten Bedürfnisse. Dies wird der wichtigste Beitrag für die Zielpopu-lation sowie für Möglichkeiten einer Vereinigung von Vorge-hensweisen, die diesseits und jenseits der Grenze akzeptabel sind, in den weiteren Grenzgebieten der Euroregiones.

Praktické kontakty obyvatel Euroregionu Nisa se neustále zmno-žují. Zvyšující se turistický ruch i obchodní styk s sebou nese vyšší riziko možných situací vyžadujících naléhavá řešení s využitím rychlé lékařské pomoci i jiných urgentních služeb. Pracovníci těchto služeb jsou svoji kvalifikací orientováni z největší míry na domácí populaci a domácí prostor. Jejich připravenost řešit situace, při kterých je nezbytné koordinovat činnosti se službami sousedních zemí, není zahrnuta do systému opatření.

Námět na projekt

Tento projekt se zaměřuje na synergii v řešení hlavních naléha-vých situací v rámci sousedících příhraničních oblastí. Navrhuje vytvoření řady školicích programů pro operátory služeb rychlé lékařské pomoci a jejich personál, aby byly sladěny užívané po-stupy, a to s důrazem na maximalizaci využití dostupných zdrojů bez ohledu na to, ve které zemi Euroregionu Nisa se nacházejí.

Předpokládané výsledky zahrnují zlepšení přeshraničních řešení hlavních incidentů v Euroregionu Nisa cestou koordinace plánů, školicích programů a organizačních požadavků na plnění zjištěných potřeb. Toto bude hlavním přínosem jak pro cílovou populaci, tak pro možnost sjednocení oboustranně přijatelných přístupů v dalších příhraničních oblastech v dalších euro-regionech.

Spolupráce mezi rehabilitačními zařízeními je poplatná celkové úrovni rozvoje přeshraniční organizace zdravotní péče. Rostoucí poptávka po výkonech v oblasti rehabilitace způsobuje při limitech stávajících zařízení výrazný deficit možností zdravotních zařízení.

Námět na projekt

Hlavním cílem projektu je zajistit přeshraniční propagaci rehabilitačních technologií a zvýšit efektivitu rehabilitačního lékařství v rámci Euroregionu Nisa. Specifickým cílem je návrh na zřízení institutu rehabilitačních technologií pro všechny státy.

Bude probíhat společný rozvoj rehabilitačních technologií a bude zaváděna přeshraniční péče a zahájen školicí program. V dalším stadiu budou technologie a programy otestovány a podle potřeby upraveny.

Přeshraniční výzkum bude pracovat v těchto oblastech:

- Řízení výzkumného programu rehabilitačních technologií. Výzkum by měl být uplatněn v praxi do pěti let.
- Zřízení přeshraničních ústavů rehabilitačního lékařství.
- Vytvoření společného orgánu pro školení lékařů a zdravotníků, který bude odrážet rostoucí poptávku po rehabilitačních technologiích a mobilitě v důsledku kvantitativního nárůstu staršího obyvatelstva v Euroregionu Nisa.

V rámci projektu se počítá s rozvojem přeshraniční organizace zdravotní péče, což umožní pacientům přístup k léčbě v ústavech, které nejvíce vyhovují jejich potřebám. Očekává se, že zřízení tohoto výzkumu přinese kladné hospodářské výsledky, neboť bude podporovat zakládání malých a středně velkých odborných organizací v rámci Euroregionu Nisa.

Die Zusammenarbeit zwischen den Rehabilitationseinrichtungen entspricht dem gesamten Niveau der Entwicklung einer grenzübergreifenden Zusammenarbeit der medizinischen Betreuung. Die ansteigende Nachfrage nach Leistungen im Bereich der Rehabilitationen führt unter den gegebenen Einschränkungen der bestehenden Einrichtungen zu einem deutlichen Defizit an Möglichkeiten der Einrichtungen des Gesundheitswesens.

Projektidee

Das Hauptziel des Projektes beruht in einer Sicherung von grenzübergreifender Information über Rehabilitationstechnologien und eine Steigerung der Effizienz der ärztlichen Rehabilitation im Rahmen der ERN. Ein besonderes Ziel ist ein Vorschlag zur Einrichtung eines Instituts für Rehabilitationstechnologien für alle Länder.

Es wird eine gemeinsame Entwicklung von Rehabilitations-technologien stattfinden, eine grenzübergreifende Fürsorge eingeführt und ein Schulungsprogramm begonnen. In dem nächsten Schritt werden die Technologien und Programme getestet und nach Bedarf korrigiert.

Die grenzübergreifende Forschung wird in folgenden Bereichen aktiv sein:

- Steuerung des Forschungsprogramms im Bereich der Rehabilitationstechnologien. Die Ergebnisse der Forschung sollten während fünf Jahren in die Praxis eingeführt werden,
- Schaffung von grenzübergreifenden Einrichtungen für Rehabilitationsmedizin,
- Gründung eines gemeinsamen Organs zur Schulung von Ärzten, in dem sich die zunehmende Nachfrage nach Rehabilitationstechnologien und Mobilität als einer Schlussfolgerung eines quantitativen Anstieges der Anzahl der älteren Bevölkerung in der ERN widerspiegeln wird.

Im Rahmen des Projektes wird mit der Entwicklung einer grenzübergreifenden Organisation zur Gesundheitspflege gerechnet, was den Patienten einen Zugang in Einrichtungen möglich machen wird, die am besten ihrem Bedarf entsprechen. Es wird erwartet, aus Entwicklung dieser Forschung werden sich positive wirtschaftliche Ergebnisse ergeben, denn sie wird die Gründung von kleinen und mittleren Facheinrichtungen im Rahmen der ERN fördern.

Systemy vzájemné pomoci

Systeme der gegenseitigen Hilfe

3.5.5

Bisher wurde eine grenzübergreifende Koordinierung der Elemente des Rettungswesens und der Servicedienstleistungen nur lokal und getrennt (eine Art der Dienstleistungen von der anderen) abgewickelt. Eine koordinierte Teilnahme verschiedener Arten von Dienstleistungen an den einzelnen Einsätzen fand bisher nur in Ausnahmefällen statt. Das Problem war erstens die Sprachbarriere, zweitens die unterschiedliche Gesetzgebung in den einzelnen Ländern bei den selben Diensten und drittens ein geringes Niveau der Kooperation zwischen den Diensten im nationalen Maßstab.

Projektidee

Aufstellung einer Studie zu Möglichkeiten einer Entwicklung eines komplexen Systems der gegenseitigen Hilfe über die Grenzen dieser Aktivitäten hinweg:

1. Feuerwehrgruppen
 2. Polizeistationen
 3. Bergrettungsdienste
 4. Rettungsdienste
 5. Zollorgane.
- Ein Bestandteil der Studie wird ebenfalls eine Auswertung der gegenwärtigen Gesetzgebung und eine Beurteilung dessen sein, in welchem Maß eine solche Zusammenarbeit über die Grenzen hinweg durch die Gesetzgebung möglich gemacht wird.
 - Empfehlungen für die einzelnen Subjekte in den oben angeführten Bereichen der Aktivitäten 1–5 und die Organisation von gegenseitigen Treffen in Form von Workshops.
 - Lokale Experten aus dem Bereich der Gesetzgebung werden Unterlagen und Empfehlungen für die Workshops vorbereiten.

Die Ergebnisse der Workshops werden in einer dreisprachigen Fassung zusammengestellt.

Do současnosti se přeshraniční kooperace prvků tvořících záchranné a servisní služby odehrávala pouze lokálně a odděleně jeden druh služby od druhého. Pouze ve výjimečných případech se na jednotlivých akcích podílely různé druhy služeb koordinovaně. Problémem byla jednak jazyková bariéra, jednak různá legislativa v jednotlivých státech u totožných složek, jednak nízká míra kooperace mezi složkami v národním měřítku.

Námět na projekt

Vypracování studie možností vytvoření komplexního systému vzájemné pomoci a spolupráce přes hranice v těchto oblastech činnosti:

1. hasičské sbory
 2. policejní stanice
 3. horské služby
 4. záchranné služby
 5. celní služby.
- Součástí studie bude i zhodnocení současné legislativy a posouzení toho, do jaké míry legislativa takovou spolupráci přes hranice umožňuje.
 - Doporučení pro jednotlivé subjekty ve výše uvedených oblastech činnosti 1–5 a organizace vzájemných setkání formou workshopů.
 - Lokální experti z legislativy budou připravovat podklady a doporučení pro workshopy.

Výstupy z workshopů budou zpracovány v trojjazyčné verzi.

Vytvoření Centra spolupráce

Entwicklung eines Zentrums für Zusammenarbeit

Hrádek nad Nisou je jedním z center zájmu kulturní veřejnosti, tradičním střediskem i zajímavou turistickou destinací s vysokým podílem návštěvníků zejména z Polska a Německa.

Rozvoj příhraničního mikroregionu předpokládá další podporu a rozšiřování akcí umožňujících prezentace různých akcí v Euroregionu Nisa. Tyto akce organizují a koordinují dobrovolné organizace a skupiny občanů.

Problémem je, že technické zázemí pro akce tohoto druhu je nedostatečné. Potřeby regionu vytvořit odpovídající zázemí na úrovni standardů EU, které budou využívat české, polské i německé dobrovolné a neziskové organizace pro účely přeshraniční spolupráce, se zvyšují se zvyšujícím počtem akcí.

Námět na projekt:

Účelem projektu je především:

- zlepšení podmínek pro pořádání přeshraničních akcí, seminářů, výstav atd.,
- vytvoření předpokladů pro účinnější koordinaci a spolupráci organizací a skupin občanů na podporu rozvoje příhraniční oblasti.

Realizací projektu dojde k výraznému zkvalitnění prostorových, technických a organizačních předpokladů pro pořádání společných přeshraničních akcí a pro efektivnější koordinaci činnosti veřejnosti a jejího zapojení do přeshraničních aktivit v mikroregionu.

Vytvoření Centra spolupráce jako technicko-organizačního nástroje povede k naplnění uvedených cílů:

- vytvoření kanceláře svazku tří měst,
- technického zajištění plánovaných činností,
- realizace vzdělávacích programů pro obyvatele mikroregionu,
- vytvoření konferenčního centra,
- vytvoření muzea Trojmezí – Euroregionu Nisa.

Zařízení, které bude svým charakterem v příhraniční oblasti ojedinělé, tak bude sloužit nejen městu Hrádku nad Nisou, ale především celému Euroregionu Nisa jako centru přeshraniční spolupráce nadnárodního významu.

Die Stadt Hrádek nad Nisou ist eins der Zentren des Interesse der kulturell gesinnten Öffentlichkeit, ein gewachsenes Zentrum und eine interessante touristische Destination mit einem hohen Anteil an Besuchern besonders aus Polen und Deutschland.

Die Entwicklung einer Miniregion im Grenzgebiet sieht eine weitere Unterstützung und Vertiefung von Veranstaltungen vor, die eine Präsentation verschiedener Veranstaltungen in der ERN möglich machen. Diese Veranstaltungen werden durch Freiwillige Organisationen und Bevölkerungsgruppen organisiert.

Das Problem beruht in einem unzureichenden technischen Hinterland für solche Veranstaltungen. Der Bedarf der Region ein entsprechendes Hinterland, das den EU-Standards Rechnung tragen könnte, zu entwickeln, das durch deutsche, tschechische und polnische freiwillige und nicht-gewinn-orientierte Gesellschaften für eine grenzübergreifende Zusammenarbeit genutzt werden könnte, nimmt zusammen mit der ansteigenden Anzahl von Veranstaltungen zu.

Projektidee

Der Zweck des Projektes ist besonders:

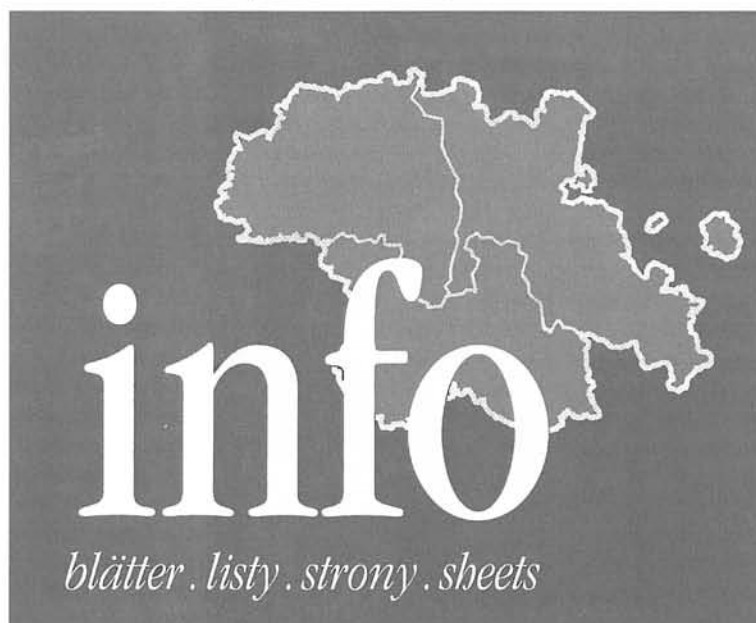
- eine Verbesserung der Bedingungen für das Veranstalten von grenzübergreifenden Veranstaltungen, Tagungen, Ausstellungen usw.
- Schaffung von Voraussetzungen für eine wirksamere Koordinierung und Zusammenarbeit der einzelnen Organisationen und Gruppen der Bürger zur Unterstützung der Entwicklung des Grenzgebietes.

Durch die Umsetzung des Projektes werden die räumlichen, technischen und organisatorischen Voraussetzungen zur Veranstaltung von gemeinsamen grenzübergreifenden Veranstaltungen und zur effizienter Koordinierung der Aktivitäten der Öffentlichkeit und ihre Einbindung in grenzübergreifende Aktivitäten in der Miniregion geschaffen.

Die Entwicklung eines Zentrums für Zusammenarbeit als eines technisch-organisatorischen Werkzeuges führt zur Erfüllung folgender Zielvorstellungen:

- Gründung einer Geschäftsstelle des Städteverbundes,
- Technische Absicherung der geplanten Aktivitäten,
- Umsetzung von Bildungsprogrammen für die Einwohner der Miniregion,
- Entwicklung eines Tagungszentrums,
- Gründung eines Museums des Dreiländerecks - der ERN.

Die Einrichtung, die durch ihren Charakter im Grenzgebiet einzigartig sein wird, wird so nicht nur der Stadt Hrádek nad Nisou dienen, sondern der gesamten ERN als ein Zentrum für grenzübergreifende Zusammenarbeit internationaler Bedeutung.

Spolupráce mezi nemocnicemi

Zusammenarbeit zwischen den Krankenhäusern

3.5.7

Zu den grundlegenden Werten gehören in allen europäischen Regionen gute medizinische Dienste und die Sicherung der Daseinsfürsorge. Mehr als andere Bereiche unserer Gesellschaft unterliegen aber die medizinische Dienste und die Daseinsfürsorge den inländischen Vorschriften.

Die Grenze zwischen den Ländern führte zur Entstehung unterschiedlicher Gesetzgebung im Bereich der Daseinsfürsorge, der Steuern, der Krankenversicherungsprogramme usw. Die Region leidet unter unzureichender Entwicklung und dadurch, dass sie – auch im Maßstab des ganzen Landes – als eine entfernte Region und als eine Randlage betrachtet wird.

Projektidee

Dieses Projekt konzentriert sich auf die Vertiefung der professionellen Kontakte auf persönlicher Ebene im Rahmen der laufenden Schulungen und der Fortbildung zwischen den Vertretern der Krankenhäuser. Daneben verfolgt das Projekt das Ziel, einen Informationsaustausch zu entfalten mit Hinsicht zur Arbeit der Krankenhäuser und zur Vertiefung und Verbesserung der Kenntnisse der Fachbegriffe, Fachsprache beizutragen.

Folgende Aktivitäten werden organisiert:

- Gemeinsame Sprachkurse (Austausch),
- Umsetzung der Unterbringung der Studenten der Gesundheitsschulen zu praktischen Aufenthalten,
- Zusammenfassung und Ordnung der gewöhnlichen medizinischen Terminologie,
- Austausch der Fachkräfte der Krankenhäuser,
- Veranstaltung von Konferenzen zu medizinischen Themen, die durch die beteiligten Krankenhäuser festgelegt werden,
- Gesamte Dokumentation.

Die Ergebnisse werden umfassen: eine Reihe von Austauschen zwischen den Fachleuten aus den Krankenhäusern sowie den Studenten aus dem Bereich des Gesundheitswesens, Sprachausbildung im Bereich der Medizin und Gesundheitswesen und die Herausgabe eines deutsch-tschechischen Wörterbuches der medizinischen Terminologie. Zu weiteren Ergebnissen wird ebenfalls eine gesteuerte Unterbringung der Menschen gemäß der Ausrichtung auf spezielle Angelegenheiten wie AIDS oder Diabetes gehören.

Dobrá zdravotní péče a poskytování sociální péče patří mezi důležité základní společenské hodnoty ve všech evropských regionech. Zdravotní a sociální péče však více než jiné sektory naší společnosti podléhají vnitrostátním předpisům.

Hranice mezi státy vedly k odlišným zákonům a předpisům v sociální péči, daních, programech zdravotního pojištění atd. Region trpí nedostatečným rozvojem a tím, že je vnímán jako vzdálený a periferní i v celostátním měřítku.

Námět na projekt

Tento projekt se zaměřuje na prohloubení profesionálních kontaktů na osobní úrovni mezi představiteli nemocnic v rámci průběžných školení a vzdělávání. Projekt má navíc také za cíl rozvinout výměnu informací s ohledem na práci nemocnic a prohloubit a rozšířit znalosti technického jazyka.

Budou organizovány následující aktivity:

- společné organizování výměnných jazykových kurzů,
- realizace rozmišťování studentů středních zdravotních škol na praxi,
- shromáždění a uspořádání dokumentace běžné lékařské terminologie,
- výměny mezi odbornými pracovníky z nemocnic,
- organizace konferencí na lékařská témata definovaná těmito nemocnicemi,
- celková dokumentace.

Výsledky budou zahrnovat: řadu výměn a setkání mezi odborníky z nemocnic stejně jako středoškolskými studenty zdravotnictví, lingvistická školení v sektorech medicíny a zdravotnictví a vydání česko-německého slovníku lékařské terminologie. Mezi další výsledky bude patřit i řízené rozmišťování osob dle zaměření na specifické záležitosti jako AIDS nebo diabetes.

Životní prostředí

Umwelt

Souvislosti

Tato kapitola je věnována přeshraniční spolupráci v Euroregionu Nisa v oblasti životního prostředí. Zabývá se hlavními problémy, které jsou důsledkem dřívější péče o životní prostředí v příhraničních regionech, a uvádí nejrůznější typy aktivit, na kterých jednotlivé subjekty v Euroregionu Nisa spolupracují. Patří sem výzkum, plánovací činnosti a kontrola znečištění, očistné ekologické akce, racionální využívání energie, vývoj strategií a zařízení na zpracování odpadu a recyklace i konkrétní projekty investičního charakteru.

Charakteristické problémy oblasti péče o životní prostředí:

- problémy životního prostředí mají v podstatě přeshraniční charakter a je možné je účinně řešit pouze na přeshraničním základě,
 - úspěšný a trvale udržitelný rozvoj Euroregionu Nisa vyžaduje integraci zájmů životního prostředí do nejrůznějších aspektů politiky přeshraničního rozvoje (ekonomika, turistika, technická infrastruktura atd.),
 - je nezbytné vytvářet povědomí o životním prostředí jako společném zdroji a řešení potenciálních konfliktů mezi hospodářským rozvojem a životním prostředím,
 - řešení problémů poškozování životního prostředí a rozvoj nových přeshraničních přístupů (včetně výzkumu, vybavenosti, služeb a struktur), které by zabránily vzniku takových problémů v budoucnu, musí být široce pojato jako věc celé veřejnosti.
- Životní prostředí má přímý vztah k hospodářskému rozvoji regionů a je z obecného hlediska důležitou oblastí aktivit ve všech přeshraničních regionech. Kvalita životního prostředí regionu (voda, vzduch, fyzická povaha krajiny, stavby a infrastruktura) je klíčovým aspektem kvality života jeho obyvatel a má stále větší vliv na potenciál rozvoje nových hospodářských činností a zaměstnanosti. Důraz, který politika klade na prosazování udržitelných forem rozvoje v oblasti turistiky a hospodářské činnosti, zahrnuje snahu o omezení činností, které poškozují životní prostředí a přírodní zdroje, stejně jako snahu o prosazování aktivit, které mají na životní prostředí pozitivní dopad.

Péče o životní prostředí a jeho ochrana ovlivňují ostatní aspekty rozvoje Euroregionu Nisa, a proto musí být do tohoto rozvoje integrovány, a to obzvláště v následujících oblastech:

- Hospodářský rozvoj: politika a aktivity týkající se hospodářského rozvoje se musejí soustředit na udržitelné využívání přírodních zdrojů. Kvalita životního prostředí je důležitým faktorem atraktivity regionu pro nové investice a hospodářské aktivity založené na sektoru služeb, využívání „čistých technologií“, rozvoji trhu a marketingu regionálních výrobků (obzvláště potravin a produktů místních řemesel), stejně jako průmyslových odvětvích nových služeb v oblasti turistiky a využívání volného času. Vysoce kvalitní životní prostředí pomáhá vytvářet z příhraničních regionů atraktivní oblasti, do kterých lidé přicházejí za bydlením a prací, kde se usazují a kam se vrací jako návštěvníci.
- Rozvoj turistiky: vysoce kvalitní životní prostředí (čisté a atraktivní) je vždy důležitým faktorem pro rozvoj a udržení turistiky v příhraničních regionech.
- Otázky spojené s trhem práce: vytváření a udržování vysoce

Zusammenhänge

Dieses Kapitel befasst sich mit der grenzübergreifenden Zusammenarbeit der ERN im Umweltbereich. Es befasst sich mit den wichtigsten Problemen, die als Konsequenz der früheren Umweltpflege im Grenzgebiet entstanden und zählt verschiedene Arten der Aktivitäten auf, an denen die einzelnen Körperschaften in der ERN zusammenarbeiten. Dazu gehört die Forschung, Planung und Kontrolle der Verunreinigung, Umweltveranstaltungen, effiziente Energienutzung, Entwicklung von Strategien und Einrichtungen im Bereich der Abfallverwertung und des Abfallrecyclings sowie konkrete investive Projekte.

Charakteristische Merkmale des Umweltschutzes:

- Die Umweltfragen/Umweltprobleme haben im Grunde genommen einen grenzübergreifenden Charakter, wirksam beherrscht können sie nur auf grenzüberschreitender Basis werden,
- Eine erfolgreiche und nachhaltige Entwicklung der ERN erfordert eine Integration der Umweltaspekte in verschiedene Bereiche der Politik der grenzübergreifenden Entwicklung (Wirtschaft, Tourismus, technische Infrastruktur usw.),
- Es ist notwendig ein Umweltbewusstsein zu schaffen über eine Umwelt als eine gemeinsame Quelle potenzieller Konflikte zwischen der Entwicklung der Wirtschaft und der Umwelt und der gemeinsamen Lösung dieser Konflikte,
- Das Beherrschen der Probleme der Umweltbeeinträchtigung und die Entwicklung von grenzübergreifenden Verfahrensweisen (inkl. der Forschung, Ausstattung, Dienstleistungen und Strukturen), die eine Entstehung solcher Probleme in der Zukunft verhindern könnten, muss als eine öffentliche Aufgabe breit angelegt werden.

Die Umwelt hat einen direkten Bezug zur Entwicklung der Wirtschaft in den Regionen und ist vom allgemeinen Sichtpunkt ein wichtiger Bereich der Aktivitäten in allen grenzübergreifenden Regionen. Die Umweltqualität der Region (Wasser, Luft, Landschaftsbild, Bebauung und Infrastruktur) ist ein Schlüsselaspekt der Lebensqualität ihrer Einwohner und hat einen zunehmenden Einfluss auf das Potential der Entwicklung von neuen Aktivitäten im Bereich der Wirtschaft und auf dem Arbeitsmarkt. Das Gewicht, dass die Politik auf die Durchsetzung der nachhaltigen Entwicklungsformen im Bereich des Tourismus und der Aktivitäten im Bereich der Wirtschaft legt, umfasst das Bestreben die Tätigkeiten einzuschränken, die zur Beeinträchtigung der Umwelt und der Naturressourcen führen, sowie die Aktivitäten durchzusetzen, die eine positive Umweltauswirkung aufweisen.

Die Umweltpflege und der Umweltschutz haben Auswirkungen auf die weiteren Aspekte der Entwicklung der ERN und müssen deswegen in diese Entwicklung integriert werden, besonders in folgenden Bereichen:

- Wirtschaftliche Entwicklung: Die Politik und Aktivitäten im Bereich der Entwicklung der Wirtschaft müssen sich auf eine nachhaltige Nutzung der Naturressourcen konzentrieren. Die Umweltqualität ist ein wichtiger Standortfaktor der Attraktivität der Region für neue Investitionen und wirtschaftliche Aktivitäten, dessen Grundlage die Bereiche der Dienstleistungen, Cleaner-Produktion, Marktentwicklung und

Marketing für regionale Produkte (besonders Lebensmittel und Produkte lokaler Handwerker) sowie Industriezweige neuer Dienstleistungen im Bereich des Reiseverkehrs und Freizeitnutzung bilden. Eine hochwertige Umwelt hilft bei dem Wandel der Grenzgebiete zu attraktiven Gebieten, in die Menschen zum Wohnen und Arbeiten einziehen, wo sie sich niederlassen und wohin sie als Besucher zurückkommen.

- Entwicklung des Tourismus: Eine hochwertige Umwelt (sauber und attraktiv) ist immer ein wichtiger Faktor zur Entwicklung und Aufrechterhaltung des Tourismus in den Grenzgebieten.
- Die Fragen des Arbeitsmarktes: Schaffung und Erhaltung einer hochwertigen Umwelt verlangt spezifische Kompetenzen und know-how in Bereichen, wie z.B. Umweltpflege, Recycling und Management touristischer, umweltfreundlicher Projekte.
- Entwicklung der technischen Infrastruktur Vorbeugung negativen Umweltauswirkungen Eine sorgfältige Planung sollte dazu beitragen, dass die Entwicklung der Infrastruktur nicht attraktive Landschaftsbilder, Landschaftselemente und Ökosysteme beeinträchtigen wird (z.B. durch ungeeignete Arten der Bauten und der Straßen in ökologisch sensiblen Bereichen).

Die grundlegenden Probleme im Bereich der Umwelt

Die Typologie der Probleme ist auch vom allgemeinen Sichtpunkt verhältnismäßig umfassend: Der Grund dafür sind eben Auswirkungen einer großer Anzahl von Aktivitäten auf die Umwelt. Zu den besonderen Problemen gehören :

- potentielle Widersprüche zwischen den Strategien und Aktivitäten der wirtschaftlichen Entwicklung (z.B. die Aquis von neuen Industriebetrieben, die eine Umweltverunreinigung verursachen können) und dem Umweltschutz.
- vielseitige Probleme in dem Bereich der grenzübergreifenden Umweltverunreinigung, Verwaltung der Naturressourcen usw., was besonders die Fließgewässer und grenzübergreifende Luftströme betrifft
- ein Widerspruch zwischen der Umwelt und dem Tourismus ist eine Überbelastung, zu der es dann kommt, wenn die Anzahl der Leute an einem Ort, in einem Gebiet, die Kapazität des Gebietes übersteigt, die Verkehrstau, die durch eine zu hohe Anzahl von Touristen, die mit ihren PKW angefahren kommen, die physischen Schäden, die durch die Touristen an dem Natur- und Kulturerbe verursacht werden. Touristische Einrichtungen können ebenfalls einen Einfluss auf den Charakter eines historischen Standortes oder einer Kleinstadt haben;
- Mangel in der Infrastruktur, in den Einrichtungen und Dienstleistungen oder ihre ungleiche Entwicklung im Bezug zur effizienten und wirtschaftlichen Beseitigung, unwirtschaftliche Errichtung von selbständigen Abfallverarbeitungsanlagen diesseits und jenseits der Grenze anstatt gemeinsamer Einrichtungen, die gemeinsame Probleme und gemeinsamen Bedarf lösen könnten;
- Mangel an Informationen und schlechter Informationsaustausch zu Quellen in der Umwelt und Problemen in der ERN, die hier als eine Basis zur Entwicklung von Strategien, zur Planung und Implementation entsprechender Maßnahmen dienen könnten;
- Mangel an technischem Know-how, Qualifikation, Ressourcen und Technologien, die in den Grenzregionen Probleme, die mit der beeinträchtigten Umwelt zusammenhängen, lösen könnten
- unzureichende Kenntnis der Strukturen, der Planung, der Einschränkungen und Verfahren im Umweltbereich diesseits und jenseits der Grenze.

kvalitního životního prostředí vyžaduje specifické dovednosti a know-how v oblastech, jako je péče o životní prostředí, recyklace a management turistických projektů šetrných k životnímu prostředí.

- Rozvoj technické infrastruktury: prevence negativních vlivů projektů na přírodní prostředí. Pečlivé plánování by mělo přispět k tomu, aby rozvoj infrastruktury nepoškozoval atraktivní scenérie, krajinné prvky a ekosystémy (např. nevhodnými typy staveb a silnic v ekologicky citlivých oblastech).

Hlavní problémy v oblasti životního prostředí

Typologie problémů je i z obecného hlediska poměrně rozsáhlá. Důvodem je právě dopad velkého množství obecných aktivit na životní prostředí. K základním problémům patří:

- Potenciální rozpory mezi strategiemi a aktivitami hospodářského rozvoje (např. přilákání nových průmyslových závodů, které mohou způsobit znečištění životního prostředí) a ochranou životního prostředí;
- Mnohostranné problémy týkající se přeshraničního znečištění životního prostředí, správy přírodních zdrojů atd., které se dotýkají především řek a proudění vzduchu překračujících hranice.
- Rozporem mezi životním prostředím a turistikou je přelidnění, ke kterému dochází vždy, když počet lidí v určitém místě nebo lokalitě přesáhne kapacitu oblasti, dopravní zácpy a znečištění způsobené velkým počtem turistů cestujících do oblasti automobily, fyzické škody, které turisté způsobují na přírodním a kulturním dědictví. Turistická zařízení mohou také ovlivnit charakter historického místa nebo malého města.
- Nedostatek v infrastruktuře, zařízeních a službách nebo jejich nerovnoměrný rozvoj ve vztahu k efektivní a hospodárné likvidaci. Nehospodárné budování samostatných zařízení na zpracování odpadů na obou stranách hranice místo společných zařízení, která by řešila společné potřeby a problémy.
- Nedostatek informací a špatné předávání informací o zdrojích v životním prostředí a problémech v Euroregionu Nisa, které by zde mohly sloužit jako základ pro rozvoj strategií, plánování a implementaci jak nápravných, tak preventivních opatření.
- Nedostatek technického know-how, kvalifikace, zdrojů a technologií, které by v přeshraničních regionech řešily problémy spojené s poškozeným životním prostředím.
- Nedostatečná znalost struktur, plánování, omezení a postupů týkajících se životního prostředí na obou stranách hranice.

Typické základní problémy v oblasti životního prostředí

- Absence jednotného systému kontroly znečištění ovzduší s možností rychlého přenosu dat a jejich vyhodnocení pro operativní zásahy do regulačních systémů u smogových situací.
- Absence společného systému dodržování kvality vody (hlásné a havarijní zdolávání).
- Nedostatečná úroveň spolupráce při ochraně přírody ve vytipovaných oblastech (Jizerské a Lužické hory, údolí Nisy, Smědé a Jizery).
- Pouze formální spolupráce nevládních organizací a veřejné správy.

Opatření na podporu zlepšení životního prostředí

Strategie a aktivity v Euroregionu Nisa musí nezbytně uznat vzájemnou souvislost mezi životním prostředím a hospodářským rozvojem a dalšími aktivitami, jako je turistika a její rozvoj. Společně dohodnutá strategie je životně důležitá pro maximalizaci příležitostí a minimalizaci hrozeb.

Protože většina problémů spojených se životním prostředím a ekologií má přeshraniční dopad, vyžaduje i jejich řešení přeshraniční spolupráci.

Hlavní typy aktivit v oblasti životního prostředí jsou:

- Aktivity zaměřující se na řešení stávajících problémů, včetně likvidace znečištění. Může jít o aktivity malého rozsahu, nebo aktivity, které zahrnují větší projekty. Tato kategorie aktivit musí mít v celém prostoru Euroregionu Nisa vysokou prioritu.
- Aktivity zabývající se vývojem nových postupů při řešení přeshraničních problémů životního prostředí a jeho ochrany, udržování a zkvalitňování. Ty zahrnují široké spektrum činností na různých úrovních, včetně studií hodnotících stávající podmínky a zdroje, vzdělávání v oblasti životního prostředí, zvyšování povědomí o této oblasti, informací podávaných na školách, v podnicích a v místních organizacích a informování nejširší veřejnosti, pilotních projektů, které se uskutečňují v podnicích a jiných organizacích a týkají se ochrany životního prostředí.

Efektivitu jednotlivých typů souhrnu aktivit bude podporovat strategický přístup realizovaný v rámci regionálního plánování na přeshraničním základě, zaměřený na péči o životní prostředí a jeho ochranu a na podporu činností přispívajících k naplňování cílů strategie.

Die grundlegenden Probleme im Bereich der Umwelt

- Fehlen eines einheitlichen Systems der Kontrolle der Luftverunreinigung mit einer Möglichkeit einer schnellen Übertragung und Auswertung der Daten, um operative Maßnahmen in den Regulierungssystemen im Fall von Smogsituationen einleiten zu können,
- Unzureichende Qualität eines gemeinsamen Systems zur Einhaltung der Wassergüte (Meldewesen, Havarien),
- Unzureichende Zusammenarbeit im Naturschutz in den ausgewählten Gebieten (Iser- und Lausitzer Gebirge, Neiße-Wittig- (Smědá) und Isertal),
- Eine rein formelle Zusammenarbeit von NGO's und der öffentlichen Verwaltung.

Maßnahmen zur Förderung der Umweltverbesserung

Die Strategie und Aktivitäten in der ERN müssen einen gegenseitigen Zusammenhang zwischen der Umwelt und der Entwicklung der Wirtschaft und weiteren Aktivitäten, wie Tourismus und dessen Entwicklung, anerkennen. Eine gemeinsam abgestimmte Strategie ist also lebenswichtig um die Chancen zu maximalisieren und die Bedrohungen zu minimalisieren.

Da die meisten Probleme, die mit der Umwelt und Ökologie zusammenhängen, eine grenzübergreifende Auswirkung haben, ist auch für dessen Lösung eine grenzübergreifende Zusammenarbeit notwendig.

Die bedeutendsten Typen von Aktivitäten im Umweltbereich sind:

- Aktivitäten zur Lösung der bestehenden Probleme, inkl. der Beseitigung der Verunreinigung. Es kann sich um Aktivitäten, die einen kleineren Umfang haben, handeln, oder um Aktivitäten, die größere Projekte umfassen. Dieser Kategorie von Aktivitäten muss im gesamten Raum der ERN eine hohe Priorität beigemessen werden.
- Aktivitäten zur Entwicklung von neuen Verfahren bei der Lösung grenzübergreifender Umweltprobleme und des Umweltschutzes, der Umwelterhaltung und Umweltverbesserung. Diese umfassen ein breites Spektrum von Tätigkeiten auf verschiedenen Ebenen, inkl. Studien, die sich mit der Auswertung der gegenwärtigen Bedingungen und Ressourcen befassen, Umweltbildung, Erhöhung des Umweltbewusstseins, Informationen an Schulen, in Betrieben und lokalen Organisationen und Informationen für die breite Öffentlichkeit, Pilotprojekte, die in Betrieben und anderen Organisationen umgesetzt werden und den Umweltschutz betreffen.

Die Effizienz der einzelnen Typen der zusammengefassten Aktivitäten wird ebenfalls durch das strategische Verfahren im Rahmen der Regionalplanung auf grenzübergreifender Basis gefördert, ausgerichtet auf die Umweltpflege und Umweltschutz und zur Förderung von Aktivitäten, die zur Erfüllung der Ziele der Strategie beitragen.

Von beiden Seiten wird das Zittauer und Lausitzer Gebirge durch Natur- und Landschaftsschutzgebiete geschützt. Das Naturschutzorgan auf deutscher Seite ist das Landratsamt Löbau-Zittau, auf der tschechischen Seite die Verwaltung des Natur- und Landschaftsschutzgebietes Lausitzer Gebirge.

Auf beiden Seiten gehören zu den Problemen, die mit einer umweltfreundlicher Entwicklung des Gebietes zusammenhängen, die Vermittlung von Informationen, Steuerung des Besucherstroms in aus der Sicht des Umweltschutzes weniger sensible Bereiche und zugleich eine Umweltaufklärung der Besucher und der Bevölkerung.

In beiden Schutzgebieten werden gegenwärtig Projekte und Vorhaben im Bereich der Umwelterziehung und einer gezielten Steuerung des Besucherstromes nur sporadisch umgesetzt. In keinem der Schutzgebiete gibt es ein umfassendes Konzept der Öffentlichkeitsarbeit, der Arbeit mit den Touristen und der Bevölkerung. Es fehlt ebenfalls an einem, für dieses Gebiet unabdingbaren Informations-, Besucher- und Umweltbildungssystem.

Projektidee

Die Entwicklung eines gemeinsamen grenzübergreifenden Informations-, Besucher- und Umweltbildungssystem in den Schutzgebieten des Zittauer und Lausitzer Gebirge trägt zur Erhöhung der Attraktivität der gesamten grenzübergreifenden Region, zur Entwicklung eines umweltfreundlichen grenzübergreifenden Reiseverkehr und zur Schaffung von neuen Arbeitsplätzen bei.

Die Umsetzung des Projektes ist eine der Voraussetzungen für eine nachhaltige Entwicklung in diesen Schutzgebieten unter Berücksichtigung der Belange des Umweltschutzes und der notwendigen Kommunikation mit den unterschiedlichen Interessensgruppen und Körperschaften.

Aktivitäten:

- Erstellung einer Machbarkeitsstudie zur Nutzung eines Gebäudes (im Eigentum der Stadt Jablonné v Podještědí) als eines Besucher-, Informations- und Bildungszentrums,
- Erarbeitung eines Konzeptes des Informationssystems,
- Erarbeitung eines Konzeptes des Besuchersystems Bestandsaufnahme,
- Konzept des Umweltbildungssystems,
- Herausgabe einer interaktiven CD-ROM für Schulen, Informationszentren, Bibliotheken,
- Herausgabe von Informationsmaterialien in deutscher und tschechischer Sprache,
- Versand von Produkten und des Angebotes der Umweltbildungsprogramme an die Zielgruppen.

Lužické a Žitavské hory jsou na obou stranách hranice chráněnými krajinnými oblastmi. Na české straně je orgánem ochrany přírody Správa CHKO Lužické hory, na německé straně Zemský úřad Löbau-Zittau.

Úkolem obou stran je zprostředkování informací, navádění turistů do méně citlivých oblastí a zároveň ekologická výchova návštěvníků i obyvatelstva

V obou chráněných krajinných oblastech jsou v současné době spíše sporadicky realizovány projekty a záměry v oblasti ekologické výchovy a cíleného směřování turistů. Ani v jedné z chráněných krajinných oblastí neexistuje ucelená koncepce práce s veřejností, turisty a obyvatelstvem. Neexistuje ani společný, pro toto území nezbytný systém informační, návštěvní a ekovýchový.

Námět na projekt

Vytvoření společného přeshraničního informačního, návštěvní a ekovýchového systému v chráněných krajinných oblastech Lužické a Žitavské hory přispěje k zvýšení atraktivnosti tohoto přeshraničního regionu jako celku, k rozvoji šetrného přeshraničního cestovního ruchu i k vytvoření nových pracovních příležitostí.

Realizace projektu je jedním z předpokladů pro trvale udržitelný rozvoj v těchto chráněných územích za zohlednění zájmů orgánů ochrany přírody a nezbytnosti komunikace s různými zájmovými skupinami a subjekty.

Aktivita projektu:

- zpracování studie proveditelnosti využití objektu (v majetku města Jablonné v Podještědí) jako návštěvního, informačního a vzdělávacího střediska,
- zpracování koncepce informačního systému,
- koncepce návštěvního systému,
- analýza současného stavu,
- koncepce systému ekologické výchovy,
- vydání interaktivních CD-ROM pro školy, informační střediska, knihovny,
- vydání informačních materiálů v českém i německém jazyce,
- distribuce produktů a nabídky ekovýchovných programů na cílové skupiny.

Součinnost jednotlivých subjektů působících v oblasti ochrany životního prostředí není dostatečně účinná. Jedním z problémů nízké účinnosti je rozdílnost údajů, ze kterých jednotlivé organizace čerpají. Tato nejednotnost vede k tomu, že mnohé akce jsou zpochybňovány právě z důvodu nejednotných informací o diskutovaných problémech.

Námět na projekt

Tento projekt je zaměřen na zvyšování povědomí a podporu přeshraniční spolupráce týkající se ochrany životního prostředí. V rámci projektu bude připravena databáze a bude vytvořeno ekologické centrum, kde budou využity evropské zkušenosti s monitoringem čistoty životního prostředí. Centrum bude poskytovat údaje orgánům spravujícím danou oblast za účelem omezení faktorů znečištění v příhraničních oblastech. Projekt je dále zaměřen na poskytování dokumentace pro vytvoření brožury o významu přírodních chráněných oblastí.

Projekt má následující složky:

- organizování tematických pracovních skupin zodpovědných za různé aspekty implementace projektu,
- workshop pro české, německé a polské odborníky, kterým má umožnit sdílení zkušeností s monitoringem životního prostředí,
- zorganizování semináře pro partnery projektu na téma „Ekologické problémy v přeshraniční oblasti“ spojeného s návštěvami v terénu a zorganizování workshopů na výměnu zkušeností,

- zorganizování následných konferencí v ČR, Polsku a SRN za účasti zahraničních odborníků,
- publikace brožury Chráněné přírodní zóny a jejich mezinárodní význam při ochraně biodiverzity,
- studie proveditelnosti a založení monitorovacího systému znečištění vod a ovzduší.

Die Zusammenwirkung der einzelnen Subjekte, die im Bereich des Umweltschutzes aktiv sind, ist unzureichend. Eines der Probleme einer geringen Wirksamkeit beruht in den Unterschieden der Angaben, mit denen die einzelnen Organisationen arbeiten. Diese Unterschiede verursachen, dass eine Reihe von Veranstaltungen gerade aus Gründen unterschiedlicher Informationen zu den diskutierten Problemen angezweifelt wird.

Projektidee

Das Projekt orientiert sich auf die Steigerung des Umweltbewusstseins und Unterstützung der Zusammenarbeit im Umweltschutzbereich. Im Rahmen des Projektes wird eine Datenbank und ein Ökologisches Zentrum entwickelt, wo die europäischen Erfahrungen mit dem Monitoring des Umweltzustandes genutzt werden. Das Zentrum wird Angaben den Behörden, die das gegebene Gebiet verwalten, zu Verfügung stellen um die Verunreinigungsfaktoren in den Grenzgebieten einzuschränken. Im Rahmen des Projektes werden weiter Dokumente zur Erstellung einer Broschüre über Bedeutung der Naturschutzgebiete zur Verfügung gestellt.

Das Projekt wird folgende Bestandteile haben:

- Organisierung von themenbezogenen Arbeitsgruppen, die für unterschiedliche Aspekte der Umsetzung des Projektes verantwortlich sein werden,
- Workshop für deutsche, tschechische und polnische Fachleute, denen ein Erfahrungsaustausch zusammen mit einem Umweltmonitoring möglich gemacht werden soll,
- Veranstaltung eines Seminars für die Projektpartner zum Thema „Umweltprobleme im grenzübergreifenden Gebiet“, verbunden mit einem Rundgang im Gelände und Veranstaltung von Workshops zum Erfahrungsaustausch,
- Veranstaltung von darauf folgenden Konferenzen in der BRD, ČR und Polen unter Teilnahme ausländischer Fachleute,
- Veröffentlichung der Broschüre „Naturschutzgebiete und ihre internationale Bedeutung im Schutz der Biodiversität“,
- Machbarkeitsstudie und Entwicklung eines Monitoring-systems der Wasser- und Luftverunreinigung.

Společná péče o přírodní zdroje – lesy

Gemeinsame Pflege der Naturressourcen – Wälder

3.6.3

Die Qualität der Wälder in der ERN, besonders in dem tschechischen Teil, ist trotz einer positiven Wende der vergangenen Jahre weiterhin niedrig. Die Aufrechterhaltung des Trends einer fortschreitender Verbesserung der Qualität des Waldes ist eins der grundsätzlichen Probleme. Im Zusammenhang mit den zunehmenden Besuchern des Gebirges kommt es zu Konflikten zwischen den Interessen der touristischen Aktivitäten und des Schutzes der Waldökosysteme.

Projektidee

Das Projekt befasst sich mit der Erhaltung der Wälder und einer Maximalisierung ihrer Nutzbarkeit.

Die Pflege der Waldökosysteme soll das Reichtum der Natur der Region maximalisieren und zugleich Gelegenheiten für eine nachhaltige Touristik und Erholung anbieten. Diese Aktivität erscheint in einer Zeit der zunehmenden Nachfrage der örtlichen Bevölkerung nach einem Zugang in die umliegende Natur. Sie steht ebenfalls in Übereinstimmung mit den Zielen, die sich mit der Erhaltung dieser wichtigen Ressourcen, die ein eigenes Mikroklima und Niederschlagsverhältnisse produzieren, die Luft reinigen und Erosion und Austrocknen des Gebietes stoppen, befassen.

Im Rahmen des Projektes definiert die ERN im Interesse der Erhaltung und des Umweltschutzes im Bezug zu der zunehmenden Intensität des Reiseverkehrs bei einer gleichzeitigen Erhöhung des Waldreichtums die Verfahrensweise und die Kriterien.

Während der Laufzeit der festgesetzten Initiativen, die in erster Reihe auf die Erhaltung und Steigerung der Qualität der Wälder gerichtet sind, kommen besonders die Organe der örtlichen Selbstverwaltungen in den Kleinstädten der gesamten ERN zum Wort.

Úroveň kvality lesů v Euroregionu Nisa, především v jeho české části, je přes pozitivní obrát v posledních letech stále nízká. Udržení trendu neustálého zlepšování kvality lesa je jedním ze základních problémů. V souvislosti se zvyšováním počtu návštěvníků hor dochází ke střetům zájmů turistických aktivit a ochrany lesních ekosystémů.

Námět na projekt

Tento projekt je zaměřen na zachování místních lesů a maximalizaci jejich užitku.

Péče o lesní ekosystémy má maximalizovat přírodní bohatství regionu a zároveň nabídnout příležitosti pro udržitelnou turistiku a rekreaci. Tato aktivita přichází v čase zvyšující se poptávky místních obyvatel po přístupu do okolní přírody. Je také v souladu s obecnými cíli, které se týkají zachování těchto důležitých přírodních zdrojů produkujících vlastní mikroklima a dešťové vzorce, čistících vzduch a zastavujících erozi a vysoušení oblasti.

Euroregion Nisa v rámci projektu definuje přístup a hodnotící kritéria v zájmu zachování a ochrany životního prostředí ve vazbě na zvyšování intenzity turistického ruchu při současném zvyšování lesního bohatství.

V průběhu vytyčených iniciativ zaměřených v první řadě na udržení a zvýšení kvality lesů se uplatní především orgány místní samosprávy v malých městech v celém Euroregionu.

Obnova poškozených lesních oblastí

Erneuerung beschädigter Waldgebiete

Důsledky poškození lesů v minulých letech jsou již delší dobu problémem, který je neustále aktuální. Postupně pozitivní výsledky občas vytvářejí ve veřejnosti dojem, že důsledky poškození jsou již z velké části napraveny. V lesním hospodářství se však problémy tohoto druhu musí řešit po dlouhou dobu.

Námět na projekt

Cílem tohoto projektu je neustálá obnova poškozených lesních oblastí v Euroregionu Nisa.

Lesy v této oblasti zničily exhalace a hmyzí škůdci. V důsledku toho se snížila zásoba použitelného dřeva, byla omezena ochranná funkce lesů a byla snížena zaměstnanost v oblasti.

Projekt se snaží o vytvoření integrované přeshraniční koncepce obnovy poškozených částí lesů. Mezi specifické aktivity patří opatření na obnovu lesních porostů a budování nebo obnovu lesních cest, které by umožnily přístup k horským oblastem.

Daná opatření jsou navržena tak, aby byla obnovena ochranná funkce lesů, tj. aby chránily vesnice před záplavami nebo aby omezily škody způsobené přírodními katastrofami.

Opatření mají dále zajistit diverzifikaci příjmů ze zemědělské činnosti a zabezpečit pracovní místa v zemědělských a lesních podnicích a zároveň vytvářet pracovní příležitosti i přímo prostřednictvím těchto aktivit.

Projekt je založen na přístupu vytváření opatření zespoda, který spojuje jednotlivce a instituce z obou stran hranice.

Obecné cíle projektu zahrnují:

- obnovu stávajícího lesního porostu a optimalizaci vzorce lesního ekosystému a jeho stability,
- stimulaci výroby vysoce kvalitního dřeva a zvýšení výtěžnosti,
- stimulaci dalších funkcí a výhod lesního porostu jako vegetační pokrývky, která by měla nejpříznivější ekologické a klimatické rozměry,
- klimatické cíle a další ekologické efekty, včetně rekreace.

Die Schlussfolgerungen der Waldbeschädigung in den vergangenen Jahren sind schon eine längere Zeit ein weiterhin aktuelles Problem. Fortschreitende positive Ergebnisse lassen in der Öffentlichkeit den Eindruck entstehen, dass die Schlussfolgerungen der Beschädigung schon größtenteils beseitigt sind. In der Forstwirtschaft müssen aber Probleme solcher Art langfristig angegangen werden.

Projektidee

Das Ziel dieses Projektes ist eine ununterbrochene Erneuerung der beschädigten Waldgebiete der ERN.

Die Wälder in diesem Gebiet wurden durch Exhalationen und InsektenSchädlinge zerstört. Dadurch kam es zum Rückgang des Vorrates an anwendbaren Holz, zur Einschränkung der Schutzfunktion der Wälder und zum Anstieg der Arbeitslosigkeit in dem Gebiet.

Das Projekt hat eine Entwicklung eines integrierten grenzübergreifenden Konzeptes der Erneuerung der beschädigten Teile des Waldes zum Ziel. Zu den spezifischen Aktivitäten gehören Maßnahmen zur Erneuerung von Waldbeständen und Bau und Sanierung von Waldwegen, die einen Zugang in die Höhenlagen möglich machen sollten.

Die gegebenen Maßnahmen werden so vorgeschlagen, um die Schutzfunktion der Wälder erneuern zu können, d.h., dass sie die Gemeinden vor Hochwasser schützen oder Schäden, die durch Naturkatastrophen verursacht werden, einschränken.

Die Maßnahmen sollten weiter eine Diversifikation der Einnahmequellen in der Landwirtschaft und Arbeitsplätze in Betrieben der Land- und Forstwirtschaft sichern und zugleich direkt durch diese Aktivitäten ebenfalls Arbeitsgelegenheiten schaffen.

Das Projekt beruht auf dem Bottom-up Prinzip, auf dem Aufbau der Maßnahmen von unten auf, der Einzelpersonen und Einrichtungen diesseits und jenseits der Grenze verbindet.

Die allgemeinen Projektziele umfassen:

- eine Erneuerung des bestehenden Waldbestandes und Optimierung des Ökosystems des Waldes und seiner Stabilität,
- Stimulation der Produktion von hochwertigem Holz und Steigerung des Ertrages,
- Stimulation weiterer Funktionen und Vorteile eines Waldbestandes als einer Vegetationsschicht mit günstigsten ökologischen und klimatischen Werten,
- Ziele im Bereich des Klimas und weitere ökologische Effekte inkl. der Erholung.

Die kleinen und mittleren Betriebe verfügen nicht über ausreichende Kapazitäten und Menschenressourcen, um sich konsequent mit den Fragen der Umweltpflege im Zusammenhang mit ihren primären Aktivitäten zu beschäftigen. So geraten sie in manchen Fällen in Situationen, die in ihrem Endeffekt Probleme eines bestimmten Teiles ihrer Aktivitäten verursachen.

Projektidee

Das grenzübergreifende Bildungsprojekt „Umweltpflege und Umweltqualität in KMU's“ konzentriert sich besonders auf die Bereiche der Landwirtschaft, der Nahrungsmittelindustrie und Dienstleistungen.

Es setzt sich aus Seminaren für eine breitere Gruppe von KMU's und einer folgenden Unterstützung mit besonderer Betonung des Qualitätsmarketing und der Systeme der Umweltpflege zusammen. Die europäischen Standards und Vorschriften, die den Bereich der Qualität des Managements, der Umweltpflege, der Öko-Audits usw. betreffen, nehmen an Bedeutung in allen Bereichen der Wirtschaft zu. Dieses Bildungsprojekt für KMU's soll den Unternehmern das Know-how im Bereich der Umweltqualität und Umweltpflege zur Verfügung stellen.

Das Projekt wird durch eine gemeinsame grenzüberschreitende Arbeitsgruppe in der ERN gesteuert. Den Erwartungen nach, trägt diese Zusammenarbeit in einer langfristigen Perspektive zur Gründung eines Zentrums für die Umweltqualität und Umweltpflege bei. Dieses Zentrum wäre das technisch-organisatorische Mittel, um die Ziele des Projektes zu erreichen.

Malé a střední podniky nemají dostatečné kapacity a lidské zdroje k tomu, aby se důsledně zabývaly péčí o životní prostředí v souvislosti s jejich primárními aktivitami. Dostávají se tak v některých případech do situací, které ve svém důsledku zapříčiňují problémy jisté části oblasti jejich působnosti.

Námět na projekt

Přeshraniční vzdělávací projekt „Kvalita a péče o životní prostředí v malých a středních podnicích“ se zaměřuje na zemědělský sektor, potravinářský průmysl a služby.

Skládá se ze seminářů pro širší skupinu malých a středních podniků a následné podpory se zvláštním důrazem na marketing kvality a systémů péče o životní prostředí. Evropské standardy a předpisy, které se týkají kvality managementu, péče o životní prostředí, eko-auditů atd. nabývají na stále větší důležitosti ve všech oblastech ekonomiky. Tento vzdělávací projekt pro malé a střední podniky má poskytnout podnikům know-how v oblasti kvality a péče o životní prostředí.

Projekt bude řídit společná přeshraniční pracovní skupina pro spolupráci v Euroregionu Nisa. Očekává se, že tato spolupráce v dlouhodobé perspektivě přispěje k založení Centra pro kvalitu a péči o životní prostředí. Toto centrum by se stalo technicko-organizačním prostředkem pro dosažení cílů projektu.

Stávající legislativa i reálné možnosti správy chráněných území v jednotlivých částech Euroregionu Nisa nedávají dostatečný prostor aktivitám snažícím se o úpravu a sjednocení pravidel pro vytvoření jednotného systému ochrany přírody.

Důsledky tohoto stavu se negativně projevují ve správě i rozvoji jednotlivých oblastí a mají dopad i na chování návštěvníků pohybujících se v sousední zemi Euroregionu Nisa.

Námět na projekt

Tento projekt podporuje vytvoření mezinárodní chráněné krajinné oblasti v přeshraniční oblasti Euroregionu Nisa. Projekt vychází ze stávajících chráněných krajinných oblastí, které se nacházejí blízko sebe na obou stranách hranice.

Projekt pomůže vytvořit soubor standardů a opatření podporujících ochranu přírodního prostředí. Spojí také lidi podobného smýšlení z Euroregionu Nisa, kteří se zajímají o přeměnu oblastí do zařízení společného pro celý přeshraniční region. Projekt podporí větší využití chráněných oblastí ze strany veřejnosti a představí myšlenku ekoturistiky, která by využívala stávající turistickou infrastrukturu příhraničního regionu. Důležitým aspektem projektu

Die bestehende Gesetzgebung sowie die tatsächlichen Möglichkeiten der Verwaltungen der Schutzgebiete in den einzelnen Teilen der ERN geben keinen ausreichenden Raum für Aktivitäten, die bemüht sind, die Regeln für die Entwicklung eines einheitlichen Systems des Naturschutzes zu schaffen.

Die Konsequenzen dieses Zustandes widerspiegeln sich negativ in der Verwaltung und Entwicklung der einzelnen Gebiete und haben Auswirkungen auf das Verhalten der Besucher, die sich in dem benachbarten Land der ERN bewegen.

Projektidee

Das Projekt fördert die Entwicklung eines internationalen Schutzgebietes im Grenzgebiet der ERN. Das Projekt geht von den bestehenden Schutzgebieten aus, die sich in gegenseitiger Nähe diesseits und jenseits der Grenze befinden.

Das Projekt hilft bei der Entwicklung eines Paketes von Standarden und Maßnahmen, die den Umweltschutz unterstützen. Das Projekt bringt ebenfalls Menschen ähnlicher Meinungen aus der ERN zusammen, die sich um einen Wandel der Gebiete in eine Einrichtung, die für die gesamte grenzübergreifende Region gemeinsam sein wird, interessieren. Das Projekt wird eine stärkere Nutzung der Schutzgebiete seitens der Öffentlichkeit unterstützen und die Idee der Umwelttouristik präsentieren, die die bestehende touristische Infrastruktur der Grenzregion nutzen könnte. Ein wichtiger Gesichtspunkt des Projektes ist die Propagation der Idee einer wirtschaftlichen und kulturellen Entwicklung, die das Naturerbe der Schutzgebiete erhalten wird.

Aktivitäten

Es wird ein Entwicklungsplan aufgestellt, der folgende gemeinsame Aktivitäten vorschlägt. Es wird eine Reihe von Ergänzungsaktivitäten veranstaltet, die diese Idee weiter entwickeln werden. Es sind:

- Vergleichsstudie der Bewirtschaftungspläne der Schutzgebiete, die die Möglichkeiten einer engeren Zusammenarbeit identifiziert,
- Entwicklung eines gemeinsamen Projektes zu ihrer Entwicklung,
- Projekt, das die bestehenden Wanderwege und Radwege, gegebenenfalls auch Reitwege, die die Gebiete verbinden, beschreiben wird,
- Seminare und Herausgabe einer gemeinsamen Broschüre.

je propagace myšlenky ekonomického a kulturního rozvoje, který zachová přírodní dědictví chráněných krajinných oblastí.

Aktivita projektu

Bude sestaven rozvojový plán, který navrhuje společné aktivity. Uskuteční se i řada doplňkových aktivit, které tuto myšlenku dále rozvinou. Jsou to:

- srovnávací studie manažerských plánů chráněných oblastí, která identifikuje příležitosti pro užší spolupráci,
- vytvoření společného projektu na jejich rozvoj,
- projekt popisující stávající stezky pro chodce a cyklisty, případně i trasy pro jízdu na koni, které spojují oblasti,
- semináře a publikace společné brožury.

Eine effiziente und umweltfreundliche Bodenpflege ist im langfristigen Interesse der Einwohner der ERN. Das Monitoring, die Einhaltung der Verfahren sowie Beratungsaktivitäten in diesem Bereich der Auswirkung von landwirtschaftlichen Betrieben auf die Landschaft sind unzureichend. Eine Schlussfolgerung sind die Nichteinhaltung von technologischen Verfahren, Bedrohung der Wasser- oder Bodengüte, oft auch Auswirkungen, die aus der Unkenntnis der Anwendung von manchen Düngemittel auf die Natur, resultieren.

Projektidee

Das Projekt soll zur Schaffung eines Verständnisses für die Unterstützung einer nachhaltigen Bewirtschaftung der landwirtschaftlich genutzten Flächen unter den Landwirten und zum Ökolandbau führen.

Das Ziel ist die Verbesserung der Bodenqualität sowie der Qualität des Grundwassers, was sich positiv in der Lebensqualität und in dem Erholungswert der ERN widerspiegeln wird. Deswegen wird ein Prüflabor errichtet, das auf Antrag der Landwirte Wasserproben sowie Mistproben zur Feststellung der Nitrathalte untersuchen wird. Zugleich dient das Labor als ein Beratungsbüro im Fall von individuellen Fragen besonders im Bereich der Anwendung von Düngemittel. Daneben wird das Labor ebenfalls Stichproben und Analysen in dem Gelände durchführen. Nach dem Abschluss des Projektes wird es weiterhin fähig sein, sich selber zu finanzieren und zwar aus den Beiträgen der Agrarkammern sowie von den Gebühren, die durch die landwirtschaftliche Betriebe gezahlt werden. Das Projekt wird sich bemühen, verschiedene Beratungsstellen an beiden Seiten der Grenze in der ERN zu vernetzen.

Efektivní a ekologické ošetřování půdy je v dlouhodobém zájmu obyvatel Euroregionu Nisa. Monitoring, dodržování postupů i poradenská činnost v této oblasti působení zemědělských podniků na krajinu jsou nedostatečné. Důsledkem je nedodržení technologických postupů, ohrožení kvality vody nebo půdy, často i z důvodu neznalosti dopadu použití některých hnojiv na přírodu.

Námět na projekt

Projekt má u zemědělců vést k pochopení podpory udržitelného obhospodařování zemědělských ploch a k ekologickému zemědělskému hospodaření.

Cílem je zlepšit kvalitu půdy i spodních vod, což se pozitivně odrazí v kvalitě života a v rekreační hodnotě Euroregionu Nisa. Proto bude zřízena výzkumná laboratoř, která na žádost zemědělců prověří vzorky vody, jakož i vzorky hnoje na obsah nitrátů. Současně poslouží jako poradenská kancelář při individuálních dotazech především v oblasti hnojení. Nadto bude provádět zkoušky v terénu a analýzy. Po ukončení podpory bude projekt schopen dále se samofinancovat z příspěvků zemědělských komor a z poplatků hrazených zemědělskými podniky. Projekt bude usilovat o propojení různých poradenských míst na obou stranách hranic Euroregionu Nisa.

Rozvojový plán Euroregionu Nisa

Entwicklungsplan der ERN

Kvalita životního prostředí regionu (voda, vzduch, fyzická povaha krajiny, stavby a infrastruktura) je klíčovým aspektem kvality života jeho obyvatel a má stále větší vliv na potenciál rozvoje nových hospodářských činností a zaměstnanosti.

Neznalost struktur, plánování, omezení a postupů týkajících se životního prostředí na obou stranách hranice, nedostatek informací a jejich špatné předávání o zdrojích v životním prostředí

a problémech v Euroregionu Nisa, absence jednotného systému kontroly znečištění a vyhodnocení pro operativní zásahy do regulačních systémů, absence společného systému dodržování kvality vody a nedostatečná úroveň spolupráce při ochraně přírody ve vytipovaných oblastech jsou důsledky nejednotných aktivit v této oblasti.

Návrh na projekt

Přeshraniční rozvojový plán Euroregionu Nisa, který je založený na principu udržitelného rozvoje, bude vytvořen společně Němcem, Polskem a Českou republikou s cílem zachovat ekologické „modelové a pilotní oblasti“ v rámci celého Euroregionu Nisa a pečovat o ně. Bude navazovat na program „Člověk a biosféra“. V rámci následných programů, definovaných rozvojovým plánem, budou stavět partneři v české a německé části Euroregionu na této dřívější práci a rozvíjet společné aktivity v oblasti životního prostředí, jako jsou např.:

- vytvoření a rozvoj přeshraničních informačních a organizačních struktur,
- implementace společně vytvořených programů v oblasti životního prostředí, včetně kontroly znečištění,
- podpora přeshraničního výzkumu v oblasti životního prostředí.

Tyto iniciativy posílí přeshraniční spolupráci a její institucionalizaci, zejména v oblasti přírody a krajiny. Spolupráce se zaměřuje na zabezpečení a zlepšení kvality příhraničního území Euroregionu Nisa, zachování a zkvalitnění venkovské krajiny a přírodního prostředí jako aktiv, na kterých bude založena jak turistika, tak kvalita života místního obyvatelstva.

Die Umweltqualität der Region (Wasser, Luft, Landschaftsbild, Bebauung und Infrastruktur) ist ein Schlüsselaspekt der Lebensqualität ihrer Einwohner und hat einen zunehmenden Einfluss auf das Potential der Entwicklung von neuen Aktivitäten im Bereich der Wirtschaft und auf dem Arbeitsmarkt.

Das Unkenntnis der Strukturen, der Planung, der Einschränkungen und Verfahren im Umweltbereich diesseits und jenseits der Grenze, Mangel an Informationen zu den Ressourcen der Umwelt und die Umweltprobleme in der ERN und ihre schlechte Übergabe, das Fehlen eines einheitlichen Kontrollsystems der Verunreinigung und Auswertung, um operative Eingriffe in die Steuerungssysteme unternehmen zu können, das Fehlen eines gemeinsamen Systems der Einhaltung der Wassergüte und ein unzureichendes Niveau der Zusammenarbeit im Naturschutz in ausgewählten Bereichen sind Schlussfolgerungen der uneinheitlichen Aktivitäten in diesem Bereich.

Projektidee

Der grenzübergreifende Entwicklungsplan der ERN, der auf dem Prinzip einer nachhaltigen Entwicklung basiert, wird gemeinsam mit Deutschland, Polen und der tschechischen Republik aufgestellt mit der Zielsetzung, die ökologischen „Modellgebiete und Pilotbereiche“ im Rahmen der gesamten ERN zu erhalten und sie zu pflegen. Das Projekt wird an das Programm „Der Mensch und die Biosphäre“ anknüpfen. Im Rahmen folgender Programme, die durch den Entwicklungsplan festgelegt werden, werden die Partner in dem deutschen, sowie in dem tschechischen Teil der ERN auf dieser früheren Arbeit aufbauen und gemeinsame Aktivitäten im Umweltbereich entwickeln, wie z.B.

- Entwicklung von grenzübergreifenden Informations- und Organisationsstrukturen,
- Umsetzung von gemeinsam erarbeiteten Programmen im Umweltbereich, inkl. einer Verunreinigungskontrolle,
- Förderung der grenzübergreifenden Forschung im Umweltbereich.

Diese Initiativen tragen zur Stärkung der grenzübergreifenden Zusammenarbeit und ihrer Institutionalisierung, besonders im Bereich der Natur und Landschaft bei. Die Zusammenarbeit konzentriert sich auf die Sicherung und Verbesserung der Qualität des Grenzgebietes der ERN, auf die Erhaltung und Verbesserung der Landschaft des ländlichen Raumes und der Natur als Aktivitäten, auf denen nicht nur der Tourismus, sondern auch die Lebensqualität der örtlichen Bevölkerung basieren wird.

Cestovní ruch

Reiseverkehr

3.7

Zusammenhänge

In der Europäischen Union wird die Touristik als ein wichtiger Bereich der Aktivitäten betrachtet, der sich auf regionale wirtschaftliche Entwicklung konzentriert und eine bedeutende Quelle von Arbeitsgelegenheiten ist. In den meisten Grenzgebieten wurde der Reiseverkehr zu einem wichtigen Bestandteil der Entwicklungsstrategien und Konzepte und ist eine der Prioritäten ihrer operationellen Programme. Genauso ist es in der Euroregion Neisse-Nisa-Nysa.

Der Reiseverkehr wirkt als ein Katalysator der strukturellen Veränderungen und der Entwicklung der Grenzgebiete und trägt so zur Entwicklung verschiedenster Bereiche zu, inkl. des Arbeitsmarktes (neue Qualifikationen, alternative Einkommensquelle), der Infrastruktur und der Ausstattung des Raumes (Straßen, Verkehr, Unterkunft- und Freizeiteinrichtungen), führt zu Investitionen und Erschließung neuer Gebiete für unternehmerische Aktivitäten.

Das Potenzial zur Entwicklung des Reiseverkehrs als einer der Wege zur Diversifikation und zur Umstrukturierung der ERN basiert auf Strategien einer „gezielten Touristik“. Während manche Teile der Region Probleme mit dem massiven Reiseverkehr beherrschen müssen, verfügen andere Teile der Region, besonders die rückständigen, über ein gutes, in der Regel aber nicht genutztes Potential im Bereich der Touristik. Die Hauptaktivitäten zur Unterstützung der Touristik in den Grenzgebieten konzentrieren sich besonders auf die Zusammenarbeit auf der strategischen Ebene (d.h. die Untersuchung der Chancen und des Vorschlagens von gemeinsamen Strategien), folgend dann auf die Erstellung von gemeinsamen Produkten des Reiseverkehrs, von Marketingstrategien und Dienstleistungen.

Der allgemein angenommene Zustand einer starken Konkurrenz zwischen den Grenzgebieten muss durch die Idee ersetzt werden, dass die Grenzgebiete gemeinsam einzigartige Produkte anbieten können.

Probleme, Bedarf, Anforderungen

Der Bedarf und die Prioritäten der ERN im Bereich des Reiseverkehrs weisen eine große gegenseitige Abhängigkeit aus. Die Umweltqualität ist ein Schlüsselfaktor bei der Erstellung des Potentials zur Entwicklung der regionalen Touristik – einer Art der Touristik, die sich entwickeln kann, sowie der Qualität der Touristischen Produkte und des Typs der Besucher, die durch das entsprechende Angebot angelockt werden können. Dies gilt für die Entwicklung der Touristik auf dem Lande, die auf einem massiven sowie auf einem zielgerichteten Reiseverkehr basieren kann. Die Schlüsselfaktoren sind hier die Landschaft, das Landschaftsbild und der Zustand der Umwelt. Dies gilt ebenfalls für die Städtetouristik, die auf Kulturerbe und der Freizeitmöglichkeiten basiert, wobei hier zu den Schlüsselfaktoren besonders die Qualität der architektonischen Umwelt, der Infrastruktur und der Dienstleistungen, inkl. einer Verkehrsverbindung der Region mit anderen Gebieten gehören.

Die Schlüsselbereiche, in denen Probleme, die mit der Entwicklung des Reiseverkehrs verbunden sind, vorgefunden werden, sind folgende:

- **Regionale wirtschaftliche Entwicklung.** Oft ist der Reiseverkehr ein relativ neuer Bereich der wirtschaftlichen Aktivitäten

Souvislosti

Turistika je v Evropské unii považována za důležitou složku aktivit zaměřených na regionální hospodářský rozvoj a za významný zdroj pracovních příležitostí. V naprosté většině příhraničních regionů se turistika stala důležitou složkou rozvojových strategií a koncepcí a je jednou z priorit jejich operačních programů. Nejinak je tomu i v Euroregionu Nisa.

Turistika působí jako katalyzátor strukturálních přeměn a rozvoje příhraničních regionů, a tak přispívá k rozvoji nejrušnějších oblastí včetně trhu práce (nové kvalifikace, alternativní zaměstnání), infrastruktury a vybavenosti (silnice, doprava, ubytovací zařízení a zařízení k trávení volného času) a investic a nových lokalit pro podnikání.

Potenciál pro rozvoj turistiky jako cesty k diverzifikaci a přestavbě Euroregionu Nisa je založený na strategiích „cílené“ (speciálně zaměřené) turistiky. Zatímco některé části regionu musejí řešit problémy spojené s masovou turistikou, mají jiné části regionu, zvláště pak ty, které zaostávají v rozvoji, zpravidla dobrý, ale ne zcela využitý potenciál pro turistikou. Hlavní činnosti na podporu rozvoje turistiky v příhraničních oblastech se soustředí především na spolupráci na strategické úrovni (tj. průzkum příležitostí a navrhování společných strategií), následovanou vytvářením společných produktů cestovního ruchu, marketingových strategií a podporných služeb.

Obecně přijímaný stav silné konkurence mezi příhraničními oblastmi je třeba nahradit myšlenkou, že příhraniční regiony mohou společně nabídnout ojedinělé produkty nebo soubory produktů.

Problémy, potřeby, požadavky

Potřeby a priority Euroregionu Nisa týkající se turistiky vykazují velkou vzájemnou závislost. Kvalita životního prostředí je klíčovým faktorem při vytváření potenciálu pro rozvoj regionální turistiky – typu turistiky, která se může rozvíjet, jakož i kvality turistických produktů a typu návštěvníků, které může ta která nabídka přilákat. To platí pro rozvoj venkovské turistiky, která může být založena na masovém cestovním ruchu i na cestovním ruchu speciálně zaměřeném, přičemž zde jsou klíčovými faktory krajina, její tvářnost a čistota životního prostředí, i pro městskou turistikou, která

staví na kulturním dědictví a možnostech trávení volného času, přičemž v tomto případě jsou klíčovými faktory především kvalita architektonického prostředí, infrastruktury a služeb včetně dopravního spojení regionu s ostatními oblastmi.

Klíčovými oblastmi, ve kterých jsou pocítovány problémy spojené s rozvojem cestovního ruchu, jsou:

- Regionální hospodářský rozvoj-turistika je často relativně novou oblastí hospodářské činnosti a může podporovat diverzifikaci regionálního hospodářství a tvorbu doplňkových hospodářských aktivit a příjmů, a to přímo v rámci sektoru, nebo nepřímo vytvářením nových trhů pro místní produkty a služby.
- Rozvoj infrastruktury a vybavenosti – moderní turistika klade požadavky na vysokou kvalitu infrastruktury a služeb včetně sítě silnic, železnic, letišť, telekomunikací, turistických informačních středisek, ubytovacích zařízení a zařízení volného času. Rovněž vyžaduje efektivní (veřejné) služby, jako například lékařskou péči, veřejnou dopravu a obchody.
- Lokality vhodné pro investování a podnikání – existence takové infrastruktury a vybavenosti v kombinaci s vysokou kvalitou života a životního prostředí má zpětný vliv na přitažlivost příhraničního regionu pro investiční záměry společnosti. Z hlediska kvality života a životního prostředí mají příhraniční regiony zpravidla komparativní výhodu ve srovnání s regiony, které se nacházejí v hlavních hospodářských centrech.

Bariérový efekt státních hranic má tradičně negativní dopad na rozvoj turistiky v příhraničních regionech, a to takový, že tyto regiony nebyly po mnoho let schopné využívat svůj turistický potenciál.

Typické problémy turistiky v ERN

Oddělovací účinek státní hranice měl vždy za následek nepříznivý vliv na rozvoj cestovního ruchu v pohraničí, takže tyto oblasti nemohly svůj potenciál v odvětví cestovního ruchu plně využít:

- Existující nebo možné konflikty mezi cestovním ruchem a dalšími hledisky rozvoje, především v oblastech s masovou turistikou včetně nových tendencí k silné závislosti na cestovním ruchu a vzniku závislosti a nerovnováhy v regionální hospodářské infrastruktuře, snesitelnosti se životním prostředím v důsledku negativních účinků na životní prostředí a v důsledku nedostatečné integrace s místní kulturou a způsobem života místních společností a lidí.
- Nedostatečné informace o možných silných stránkách přeshraničního regionu, které mohou sloužit jako podklad pro rozvoj bohaté nabídky produktů cestovního ruchu, k plnému využití stávajících investic v oblasti infrastruktury cestovního ruchu a služeb a plánování další výstavby cestovního ruchu.
- Chybějící přeshraniční kontakty a sítě mezi veřejnými zařízeními, svazy cestovního ruchu a dalšími organizacemi včetně soukromých zařízení, jejichž úkolem by mohlo být podporovat a realizovat v oblasti cestovního ruchu takové kroky, které by vedly k zajištění dostatečné síly a zdrojů pro možné investice do rozvoje nových, hodnotných produktů a trhů cestovního ruchu.
- nedostatky v hospodářské a dopravní infrastruktuře, které zdražují dopravu do pohraničních oblastí, chybějící vnitřní spojení a infrastruktura pro prodloužení pobytu návštěvníků a omezení sezónních výkyvů v pobytu turistů, potíže v oblasti hraničních přechodů (silniční, pěší, cyklostezky), v nedostatečné síti ubytovacích zařízení, splnění požadavků na kvalitu, kterou očekávají především skupiny návštěvníků s vyššími příjmy.
- nedostatečná kvalifikace a znalosti pro nabídku vysoce hodnotných služeb cestovního ruchu v pohraničí, chybějící znalost trhu a neustálého vývoje a nabídky nových produktů cestovního ruchu na cílových trzích. Velkou nevýhodou především ve

und kann die Diversifikation der regionalen Wirtschaft und die Schaffung von Ergänzungsaktivitäten und Einnahmen unterstützen und zwar entweder direkt im Sektor oder indirekt durch die Schaffung von neuen Märkten für lokale Produkte und Dienstleistungen.

- **Entwicklung der Infrastruktur und der Ausstattung des Raumes.** Moderner Reiseverkehr stellt Anforderungen auf eine hohe Qualität der Infrastruktur und der Dienstleistungen, inkl. des Straßennetzes, der Eisenbahn, der Flughäfen, Telekommunikationen, der Touristinformationen, der Unterkunfts- und Freizeiteinrichtungen. Er verlangt ebenfalls effiziente (öffentliche) Dienstleistungen, wie zum Beispiel medizinische Betreuung, öffentlichen Verkehr und Geschäfte.
- **Standorte, die für unternehmerische Aktivitäten geeignet sind.** Die Existenz so einer Infrastruktur und Ausstattung des Raumes in einer Kombination mit einer hohen Lebens- und Umweltqualität hat eine Rückwirkung auf die Anziehungskraft der grenzübergreifenden Region für investive Vorhaben der Gesellschaften. Vom Sichtpunkt der Lebensqualität und der Umwelt besitzen die grenzübergreifenden Regios im Vergleich mit den Gebieten, die sich in den bedeutenden wirtschaftlichen Zentren befinden, in der Regel einen komparativen Vorteil.

Das Barriereneffekt der Staatsgrenze hat traditionell eine negative Auswirkung auf die Entwicklung des Reiseverkehrs in den grenznahen Gebieten, so dass diese Gebiete Jahre lang nicht im Stande waren, ihr Potential im Bereich des Reiseverkehrs zu nutzen.

Typische Probleme der Touristik in der ERN

Der Trenneffekt der Staatsgrenze hatte immer einen negativen Einfluss auf die Entwicklung des Reiseverkehrs im Grenzgebiet, so dass diese Gebiete ihr Potential im Bereich des Reiseverkehrs nicht voll nutzen konnten.

- Bestehende oder mögliche Konflikte zwischen dem Reiseverkehr und weiteren Sichtpunkten der Entwicklung, besonders in Gebieten mit Massentouristik, inkl. neuer Tendenzen zur starken Abhängigkeit vom Reiseverkehr und der Entstehung einer Abhängigkeit und eines Ungleichgewichtes in der regionalen wirtschaftlichen Infrastruktur, der Umweltfreundlichkeit in Folge negativer Umwelteinflüsse und einer unzureichender Integration mit der örtlichen Kultur und der Lebensart der Bevölkerung und der Menschen.
- Ungenügende Informationen über mögliche starke Seiten der grenzübergreifenden Region, die als Basis für die Entwicklung eines reichen Angebotes an Produkten des Reiseverkehrs dienen kann sowie zur vollen Nutzung der bestehenden Investitionen im Bereich der Infrastruktur des Reiseverkehrs und der Planung der weiteren Entwicklung des Reiseverkehrs.
- Fehlende grenzübergreifende Kontakte und Netzwerke zwischen den öffentlichen Einrichtungen, den Tourismusverbänden und den weiteren Organisationen inkl. der privaten Einrichtungen, dessen Aufgabe es sein könnte, solche Schritte und Maßnahmen im Bereich des Reiseverkehrs zu unterstützen und umzusetzen, die zur Sicherung einer ausreichenden Kraft und Quellen für mögliche Investitionen in die Entwicklung von neuen, wertvollen Produkten und Märkten des Reiseverkehrs führen sollten.
- Mängel in der wirtschaftlichen und in der Verkehrsinfrastruktur, die den Verkehr in die Grenzgebiete teurer machen, fehlende Innenverbindungen und Infrastruktur zur Verlängerung des Aufenthaltes der Besucher und die Einschränkung der Saison bedingten Schwankungen im Aufenthalt der Touristen, Schwierigkeiten im Bereich der Grenzübergänge (Straßen, Fußgänger, Radwege), im Bereich eines nicht

ausreichenden Netzes von Unterkunftseinrichtungen, Erfüllung der Qualitätsansprüche, die besonders von den Besuchergruppen mit höherem Einkommensniveau erwartet werden.

- Eine ungenügende Ausbildung und Kenntnisse für ein Angebot an hochwertigen Dienstleistungen des Reiseverkehrs im Grenzgebiet, fehlende Marktkenntnisse und Kenntnisse einer fortschreitenden Entwicklung des Angebotes von neuen Produkten des Reiseverkehrs auf Zielmärkten. Ein großer Nachteil besonders im ländlichen Raum ist der fehlende Anstieg der Einkommen und der Arbeitsplätze im Bereich des Reiseverkehrs, entstehende Abhängigkeiten von fremden Verkehrs- und Reisegesellschaften.
- Das Gefühl einer starken Konkurrenz zwischen den Gebieten diesseits und jenseits der Grenze, das eine grenzüberschreitende Zusammenarbeit erschwert. Im Zusammenhang mit einer langfristigen Entwicklung des Reiseverkehrs im Grenzgebiet ist aber dieses Gefühl meistens nicht geeignet. Der Reiseverkehr unterliegt in einem zunehmenden Maße dem Weltmarkt, auf dem die Konkurrenz nicht überwiegend aus dem benachbarten Gebiet, sondern von allen Seiten kommt. In diesem Zusammenhang beruhen erfolgreiche Entwicklungsstrategien in der Schaffung von Angeboten und Dienstleistungen, dessen Ziel es ist, den Kunden für sich zu gewinnen und zwar für einen möglicherweise langen Aufenthalt, wirksam Teilmärkte anzusprechen und einen materiellen Service anzubieten.

Maßnahmen zur Förderung einer grenzüberschreitenden Zusammenarbeit im Reiseverkehr

Die ERN hat gemeinsame historische und kulturelle Traditionen und eine attraktive Landschaft. Eine Zusammenarbeit kann bei einer Erweiterung des Angebotes an touristischen Produkten und Dienstleistungen und bei ihrer Diversifikation behilflich sein, sie kann zu Einsparungen und einem effizienten Marketing führen, sie kann ebenfalls helfen, die spezifischen Probleme und Aufgaben der Entwicklung des Reiseverkehrs zu lösen. Die bedeutendsten Aktivitäten, die einen Bezug zur Entwicklung des Reiseverkehrs haben, umfassen folgende Punkte:

- Eine Zusammenarbeit auf strategischer Ebene mit einer Ausrichtung auf gemeinsame Planung der Entwicklung von touristischen Produkten und Integration der grenzübergreifenden Entwicklung des Reiseverkehrs der ERN in andere Aspekte.
- Eine Zusammenarbeit im Rahmen von spezifischen Projekten in unterschiedlichen Bereichen unter Teilnahme verschiedener Typen von Organisationen und Betreiber aus dem Bereich des Reiseverkehrs.
- Tourismus ist ein grundsätzliches Element der wirtschaftlichen Entwicklung der Grenzgebiete.
- Es ist notwendig sich auf die Entwicklung entsprechender Infrastruktur zu konzentrieren, die den Grenzgebieten helfen könnte, ihre touristischen Potenzen zu maximalisieren.
- Die Qualität der touristischen Produkte muss in den meisten Gebieten verbessert werden, so das der Mehrwert des Sektors maximalsiert werden kann.
- Gemeinsame Marketingstrategien und starke Unterstützungsnetzwerke müssen zur Priorität sämtlicher Bemühungen der grenzübergreifenden Touristik in der ERN werden.

venkovských oblastech je chybějící nárůst příjmů a pracovních míst z oblasti cestovního ruchu, vznikající závislosti na cizích dopravních a cestovních společnostech.

- pocit silné konkurence mezi oblastmi na obou stranách hranice, který přeshraniční spolupráci ztěžuje. Tento pocit je však v souvislosti s dlouhodobým rozvojem cestovního ruchu v přeshraničním regionu většinou nevhodný. Cestovní ruch podléhá ve stále větší míře světovému trhu, na kterém konkurence přichází odevšad, ne především ze sousedního území. V této souvislosti spočívají úspěšné rozvojové strategie ve vytváření řady nabídek a služeb pro získání zákazníka pro sebe, a to pro pokud možno dlouhý pobyt, účinně oslovovat dílčí trhy a nabídnout hodnotný servis.

Opatření pro podporu přeshraniční spolupráce v turistickém ruchu

Euroregion Nisa má společné historické a kulturní tradice a atraktivní krajinu. Spolupráce může pomoci při rozšiřování škály turistických produktů a služeb a při jejich diverzifikaci, může přinášet úspory z rozsahu a efektivnější marketing, může také pomáhat lépe řešit specifické problémy a úkoly rozvoje turistiky. Hlavní typy činností, které se vztahují k podpoře rozvoje turistiky, zahrnují následující body:

- spolupráci na strategické úrovni se zaměřením na společné plánování rozvoje turistických produktů a integraci přeshraničního turistického rozvoje Euroregionu Nisa do jiných aspektů,
- spolupráci na specifických projektech v různých oblastech za účasti nejrůznějších typů organizací a provozovatelů v turistickém sektoru,
- turistika musí být jedním ze základních prvků hospodářského rozvoje příhraničních oblastí,
- je třeba se soustředit na rozvoj odpovídající infrastruktury, která by příhraničním regionům pomohla maximalizovat jejich turistický potenciál,
- kvalita turistických produktů ve většině regionů musí být zlepšena, aby se maximalizovala přidaná hodnota sektoru,
- společné marketingové strategie a silné turistické podpůrné sítě se musí stát prioritou veškerého budoucího úsilí přeshraniční turistiky v Euroregionu Nisa.

Cykloturistika je oborem turistického ruchu s nejvyšší mírou progresu. Z tohoto pohledu na ni není nazíráno jako na problém. Míra progresu rozvoje cykloturistiky však ve srovnání s Evropou není vysoká a zasluhuje pozornost stejně jako jiné druhy turistiky. Problémem by se mohlo v brzké době stát, že díky počátečním investicím a velkému podílu finančních prostředků na rozvoj by tento druh turistických aktivit ztratil svoji vysokou míru progresu.

Námět na projekt

V roce 1999 byla vydána velmi zdařilá publikace Euroregionem Nisa na kole, která popisuje cyklostezky v české části Euroregionu Nisa. Publikace je trojjazyčná (česko-německo-polská). Má celkem 50 stran formátu A5 a vyšla v nákladu 25 000 ks.

Pro kontinuální rozvoj cykloturistiky v Euroregionu Nisa bude účelné vydat obdobnou brožurku tak, aby umožňovala rozvoj cykloturistiky přes hranice.

Brožurka bude obsahovat mapy cyklostezek a jejich popis, výčet pamětihodností, adresy informačních středisek, adresy cykloslužeb, adresy cyklopůjčoven, adresy kempů a penzionů a seznam hraničních přechodů včetně jejich charakteristik.

O tento projekt projevil zájem rekordní množství obcí na obou stranách hranice.

Aktivita projektu

A) Koordinátoři projektu (lokální experti):

- budou se zabývat koordinační činností při sestavení obsahu.

B) Vydání brožurky cyklostezek:

- Brožurka o formátu A5 v rozsahu asi 100 stran bude vydána v nákladu 25 000 ks.

Das Radwandern ist ein Bereich des Reiseverkehrs mit dem größten Maß an Progression. Aus diesem Gesichtspunkt wird das Radwandern nicht als ein Problem betrachtet. Im europäischen Vergleich ist aber das Maß an Progression des Radwanderns nicht hoch und verdient eine Aufmerksamkeit sowie andere Arten des Tourismus. Dank den hohen Investitionskosten zu Beginn und einem großen Volumen an Finanzmittel zur Entwicklung dieser Art von touristischen Aktivitäten könnte es aber zukünftig passieren, dass es sein hohes Maß an Progression verlieren könnte.

Projektidee

1999 wurde eine sehr erfolgreiche Publikation „Durch die ERN auf dem Fahrrad“ herausgegeben, wo die Radwege in dem tschechischen Teil der ERN beschrieben werden. Die Veröffentlichung ist dreisprachig (deutsch-tschechisch-polnisch). Sie hat insgesamt 50 A5 Seiten und erschien in einer Auflage von 25 000 Stück.

Um eine anhaltende Entwicklung des Radwanderns in der ERN sicher zu stellen wäre es zweckmäßig, eine neue Broschüre herauszugeben so, dass ebenfalls das Radwandern über die Grenze hinweg ermöglicht wird.

Die Broschüre wird Karten der Radwege mit einer Beschreibung, den Sehenswürdigkeiten, Anschriften von Informationszentren, Camps und Pensionen, Dienstleistungen, Radverleih und ein Verzeichnis von Grenzübergängen mit ihrer Beschreibung beinhalten.

Das Interesse an diesem Projekt zeigte eine Spitzenanzahl an Gemeinden diesseits und jenseits der Grenze.

Aktivitäten

A) Die Projektkoordinatoren (lokale Experten):

- werden sich mit der Koordinierung der Aktivitäten zur Zusammenstellung des Inhaltes befassen.

B) Herausgabe der Broschüre der Radwege:

- Umfang von etwa 100 Seiten im A5 Format, Auflage von 25 000 Stück.

Jezdeckví a hypoturistika

Reiten und Hypotouristik

3.7.2

Das bestehende Angebot touristischer Aktivitäten beschränkt sich auf mehrere traditionelle Arten der Freizeitgestaltung der Touristen. Dadurch werden die Möglichkeiten des gesamten Gebietes eingeschränkt. Manche der alternativen Ressourcen der Touristik werden probiert, doch nicht in solch einem Ausmaß, um kommerziell interessant zu sein.

Projektidee

Die ERN verfügt über ein beträchtliches Potential, dass zur Regionaltouristik genutzt werden kann. Es bietet sich eine Natur- und Kulturlandschaft sowie Rahmenbedingungen an, die vom Sichtpunkt der Freizeitgestaltung sehr Wertvoll sind.

Aus diesen Gründen wird mit der Entwicklung und dem Bau von Reitwegen begonnen, die nach der Vollendung eine Länge von etwa 100 KM erreichen sollten.

Die Reitwege gehen von ursprünglich unabhängigen Wanderstrecken aus. Konkrete Maßnahmen beruhen in einer vertraglichen Absicherung und im Ausbau von Kooperationen zwischen den Reitschulen, Hotels und Betrieben aus dem Bereich der Gastronomie und Landwirtschaft. Danach wird ein Orientierungsnetz und ein Zeichennetz, dass durch Karten ergänzt wird, entstehen. Die Basis für die Vermarktung werden Gesamtangebote sein, im Rahmen dessen sämtliche beteiligte Betriebe ihre Dienstleistungen koordinieren und anbieten werden. Damit hängt ebenfalls die Aufstellung eines Konzeptes zusammen, auf dessen Grundlage verschiedene themenbezogene Aktivitäten organisiert werden.

Stávající nabídka turistických aktivit se omezuje na několik druhů tradičních způsobů trávení času turistů. Tím se omezují možnosti celé lokality. Některé z alternativních druhů turistiky jsou zkušebně využívány, ale nikoliv v takovém měřítku, aby mohly být komerčně zajímavé.

Námět na projekt

Euroregion Nisa disponuje značným potenciálem, který je možno využít pro regionální turistiku. Krajina nabízí přírodní a kulturní rámcové podmínky, které jsou z hlediska volného času velmi cenné.

Proto bude zahájeno budování jezdeckých stezek, které by měly při dokončení dosáhnout celkové délky asi 100 km.

Stezky vycházejí z původně vzájemně nezávislých turistických tras. Konkrétní opatření spočívají nejprve ve smluvním zajištění a ve vybudování kooperací mezi jízdárnami, hotely, gastronomickými a zemědělskými podniky. Poté bude zřízena orientační síť a síť značek doplněná mapami. Podkladem pro tržní uplatnění bude organizování celkových paketů, v rámci kterých poskytují a sdílejí své služby všechny zúčastněné podniky. S tím souvisí také vypracování konceptu, na jehož základě jsou organizovány různé tematické akce.

Hlavním nedostatkem dosavadní spolupráce v oblasti Lužických a Jizerských hor, Krkonoš a Českého ráje je vzájemně nepružná a nedostatečně včasná informovanost o akcích probíhajících na obou stranách společné hranice. Dosavadní praxe, opírající se o vydávání různých propagačních materiálů různých obcí či jejich sdružení, se ukazuje být nedostatečně účinná.

Námět na projekt

Obsahem projektu je studie o potřebách vzájemné přeshraniční informovanosti a následné spolupráce mezi kulturně a turisticky velice atraktivními částmi Euroregionů Nisa.

Předkládaný projekt chce formou studie uskutečnitelnosti ověřit následující model vzájemné informovanosti.

Obce či města, které o participaci na tomto projektu projeví zájem, budou v průběhu jednoho zkušebního roku dodávat informace o svých kulturních a turistických možnostech a akcích lokálním expertům. Tito experti budou získávat potřebné informace (o místu a konání kulturních akcí, turistických akcí, slavností, svátků, festivalů, trhů a pod.), tyto informace budou koordinovaně zpracovávány do formy velkoplošných inzerátů či sdělení, které budou vydávány v několika nejčtenějších periodikách.

Po uplynutí jednoho zkušebního roku, kdy příprava inzerce a její realizace budou hrazeny z prostředků tohoto projektu, bude zainteresovaným obcím dána možnost pokračovat v této činnosti svépomocně.

Aktivita projektu

A) Lokální experti:

- lokální experti z každé strany, kteří budou spolu úzce spolupracovat a budou průběžně informovat o své činnosti vedoucího a kooperujícího partnera projektu,
- lokální experti budou shromažďovat informace z obou stran, zajišťovat jejich překlady a zpracovávat je do formy inzerátů či sdělení pro vytvářené periodika.

B) Publikace.

Der bedeutendste Mangel der bestehenden Zusammenarbeit in diesen Bereichen ist eine gegenseitig unflexible und unzureichende Information über Veranstaltungen, die diesseits und jenseits der gemeinsamen Grenze stattfinden. Die bisherige Praxis der Herausgabe von verschiedenen Werbematerialien der Gemeinden oder der Gemeindeverbänden zeigt sich als unzureichend wirksam.

Projektidee

Das Projekt hat die Erarbeitung einer Studie über den Bedarf gegenseitiger grenzübergreifender Information und folgender Zusammenarbeit zwischen den kulturell und touristisch sehr attraktiven Teilen der ERN zum Inhalt.

Das Projekt möchte in Form einer Machbarkeitsstudie ein folgendes Modell von gegenseitiger Information untersuchen:

Die Städte und Gemeinden, die ihr Interesse an einer Zusammenarbeit an diesem Projekt gezeigt haben, werden während einem Jahr Informationen über ihre kulturelle und touristische Möglichkeiten und Veranstaltungen an lokale Experten übergeben. Diese werden die notwendigen Informationen erfahren (Veranstaltungsort und Kulturveranstaltung, touristische Veranstaltungen, Stadtfeste, Feiertage, Festivals, Stadtmärkte usw.) und diese in einer Form von großflächigen Annoncen oder Mitteilungen in den am meisten gelesenen Zeitschriften und Zeitungen veröffentlichen.

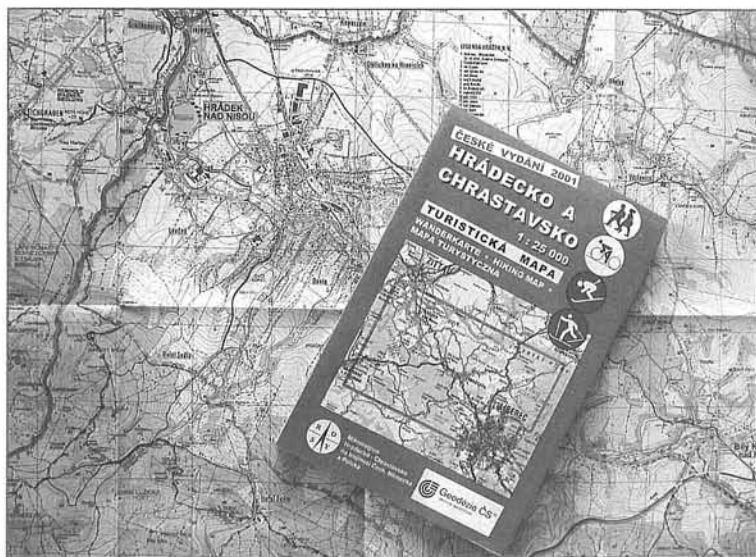
Nach einem Jahr, in dem im Rahmen eines „Testbetriebes“ die Kosten der Vorbereitung der Annoncen und ihre Veröffentlichung aus den Mitteln dieses Projektes getragen werden, erhalten die interessierten Gemeinden eine Möglichkeit der Fortführung des Projektes, allerdings mit eigenen Mitteln.

Aktivitäten

A) Lokale Experten:

- Die lokalen Experten von jeder Seite werden eng zusammenarbeiten und über ihre Tätigkeit den kooperierenden Partner des Projektes informieren.
- Die lokalen Experten werden Informationen von beiden Seiten zusammentragen, ihre Übersetzungen sichern und sie in eine Form von Annoncen oder Mitteilungen für ausgewählte Printmedien verarbeiten.

B) Publikation.

Pohostinný Euroregion Nisa

Die Gastfreundliche Euroregion Neisse-Nisa-Nysa

3.7.4

Gegenwärtig wurden und sind manche Unterlagen bearbeitet, die Strategien der Entwicklung des Reiseverkehrs in den einzelnen nationalen Teilen der ERN beinhalten. Diese Unterlagen, auch wenn sie methodisch gemäß der Regeln erstellt wurden, haben keine innere Anbindung auf solcher Ebene, das sie eine Nutzung aller Möglichkeiten, die die ERN anbietet, möglich machen.

Ansatz zum Entwicklungsprogramm

Dieses Programm konzentriert sich auf 20 führende Handelsrepräsentanten des Bereiches des Reiseverkehrs aus der BRD, Polen und ČR, die aus privatem, sowie öffentlichem Bereich ausgewählt werden. Das Projekt wird als ein Pilotprojekt der ERN umgesetzt. Es ist so konzipiert, dass es den Vertretern der Tourismusbranche in drei Ebenen hilft: der sektoralen, organisationalen und individuellen. Die Schlüsselaufgabe des Programms ist die Verhandlung der Entwicklung der strategischen Planung im Bereich Tourismus. Zu den wichtigsten Zielen gehören:

- Unterstützung und Verhandlung der strategischen Planung für eine Gruppe, die auf grenzübergreifender Basis ein Ganzes bildet,
- Entwicklung von effizienten Strategien für jede der Organisationen, die durch Teilnehmer repräsentiert werden.
- Erhöhung der Qualifikation der Teilnehmer im Bereich der strategischen Entwicklung ihrer Organisationen im Bezug zum Tourismus.

Das Programm wird mehrere Schlüsselemente beinhalten, die Vorgesprochenen wurden, um den Effekt der Lehrmethoden und des Austausches der besten praktischen Erfahrungen, wie z.B. Bedarfsanalyse, Workshops, Aufbau eines Teams und Coaching zu maximalisieren. Das Programm wird durch Fachleute aus dem Bereich der Managemententwicklung und Tourismus abgesichert, die über entsprechende Kenntnisse und Erfahrungen verfügen und in Fachnetzwerke eingebunden sind.

Die Ergebnisse werden die Erstellung eines strategischen Planes der Entwicklung des Tourismus für die ERN, die Erstellung eines strategischen Planes für jede beteiligte Organisation und die Erhöhung der Kenntnisse und der Qualifikation von Einzelpersonen umfassen.

V současné době byly a jsou zpracovávány některé materiály obsahující strategie rozvoje cestovního ruchu v jednotlivých národních částech Euroregionu Nisa. Tyto materiály, jakkoliv jsou zpracovávány metodicky podle pravidel, nemají vzájemnou návaznost na takové úrovni, aby umožnily využít všech možností, které Euroregion Nisa nabízí.

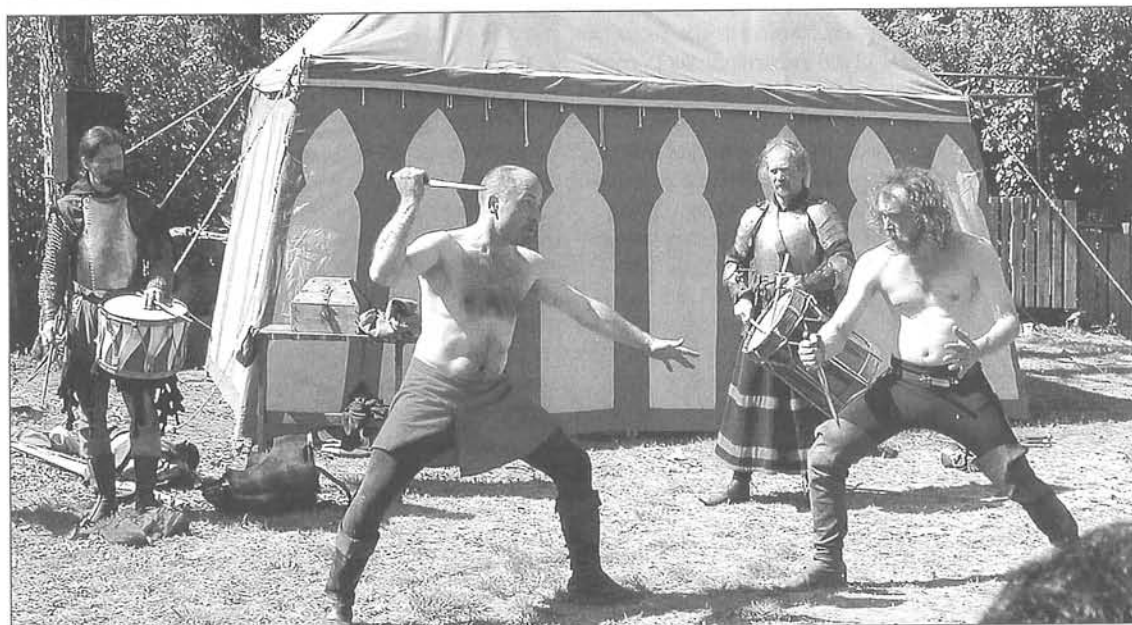
Námět na program

Tento program je zaměřen na 20 vedoucích obchodních představitelů oblasti turistiky ze SRN, Polska a ČR, kteří budou vybráni ze soukromého i veřejného sektoru. Program bude realizován jako pilotní projekt Euroregionu Nisa. Je navržen tak, aby vedoucím představitelům turistiky pomáhal ve třech rovinách: sektorové, organizační a individuální. Klíčovým posláním programu je facilitace rozvoje strategického plánování v oblasti turistiky. Mezi nejdůležitější cíle patří:

- podporovat a facilitovat rozvoj strategického plánování pro skupinu tvořící na přeshraničním základě jeden celek,
- podporovat rozvoj efektivních strategií pro každou z organizací reprezentovaných účastníky,
- zvýšit kvalifikaci účastníků v oblasti řízení strategického rozvoje jejich organizací ve vztahu k turistice.

Program bude obsahovat několik klíčových doplňkových prvků, které byly navrženy za účelem maximalizace efektu učebních postupů a výměny nejlepších praktických zkušeností, jako je např. analýza potřeb, pobytové workshopy, budování týmu a setkávání s trenéry. Program bude zajišťován specialisty na rozvoj managementu a turistiky, kteří mají odpovídající odborné znalosti a zkušenosti a kteří jsou zapojeni do specializovaných odborných sítí.

Výsledky zahrnou vytvoření strategického plánu rozvoje turistiky pro Euroregion Nisa, vytvoření strategického plánu pro každou zúčastněnou organizaci a zvýšení vědomostí a kvalifikace jednotlivců.

Povědomí o Euroregionu Nisa v Evropě a ve světě je dosud s výjimkou nejbližšího okolí velmi nízké. Lokalita nemá žádnou atraktivní destinaci takového druhu, aby se dala prezentovat v celé Evropě a ve světě. Přichází tak o možnost zvyšovat turistické výdaje a o prostředek ke zvyšování atraktivity celého regionu.

Námět na projekt

Cílem této iniciativy by bylo rozvinout turistickou dopravu podél trasy vytyčené napříč všemi částmi Euroregionu Nisa. Trasa povede přes Žitavu a Liberec do Jelení Gory a její délka je okolo 200 km. Ze strategického hlediska je hlavním cílem využití jména trasy jako značky spojující turistické zajímavosti, města a zařízení, které dříve turisté nevnímali jako cíl svých prázdninových cest. Žitava, Liberec i Jelení Gora na trase jsou již dobře zavedenými produkty, takže příhraniční území, které leží v okolí, zmaximalizuje své vlastní produkty tím, že bude lákat návštěvníky, aby trasu používali ke svým cestám a aby se zastavili i v jejich částech Euroregionu Nisa. Marketingové cíle:

- pokračovat v budování povědomí o Severní cestě a propagovat její užívání jako turistické trasy,
- během tří následujících let maximalizovat turistické výdaje podél Severní cesty, aby bylo dosaženo zvýšení příjmů z turistiky,
- podpořit účast a aktivní zapojení soukromého sektoru při poskytování, propagaci a marketingu svých produktů,
- využít intenzivněji zacílený marketing upozorňující na novou nabídku produktů k proniknutí na trhy, které budou pro Severní cestu identifikovány.

Marketingová skupina bude propagovat turistickou trasu a používat výrazné turistické produkty sdílené všemi třemi zeměmi, aby Severní cestu uvedla na trh. Hlavním cílem je zvýšit povědomí o značce a zvýšit počet turistů v oblasti.

Aktivita projektu

- Vytvoření sady turistických informací o ubytování, zajímavostech a aktivitách s trasou spojených. Sada bude obsahovat i mapu trasy.
- Zajištění komerčního sponzorování tisku turistické mapy, uvedení reklamních článků v celorepublikovém tisku a webových stránek. Zajištěno natočení 10 dílů seriálu regionální TV podél trasy. Seriál bude uveden na regionální i celostátní stanici (ČT, ...).
- Využití Severní cesty k vytvoření produktu nabízejícího aktivní dovolenou pro turisty se speciálními zájmy za poznáním dědictví křesťanství podél trasy Severní cesty. Společná propagace, do které se zapojí skupiny komerčních cestovních kancelářů.

Das Bewusstsein über die ERN ist bisher europa- und weltweit mit Ausnahme der nächsten Umgebung – sehr gering. Dieser Standort verfügt über keine attraktive Destination solcher Art, um sie europa- und weltweit präsentieren zu können. So hat das Gebiet keine Möglichkeiten, die Einnahmen aus dem Reiseverkehr aufzustocken und die Attraktivität der gesamten Region zu Erhöhen.

Projektidee

Das Ziel dieser Initiative aus dem Bereich der Touristik wäre die Entwicklung eines touristischen Verkehrs entlang einer Strecke, die quer durch alle Teile der ERN geführt wäre. Die Strecke sollte aus Zittau über Liberec nach Jelenia Gora führen und eine Länge von 200 Km haben. Vom strategischen Sichtpunkt ist das Hauptziel die Verwendung des Namens dieser Strecke als einer Marke, die die touristischen Sehenswürdigkeiten, Städte und Einrichtungen verbinden wird, die durch die Besucher früher nicht als ein Ziel ihrer Ferienreisen wahrgenommen wurden. Zittau, Liberec und Jelenia Gora gehören zu den schon gut eingeführten Produkten, so dass das Grenzgebiet, dass zwischen diesen Städten liegt, ihre eigenen Produkte dadurch maximalisieren wird, dass es die Besucher zur Anwendung dieser Strecke zu ihren Reisen und auch zum Verweilen in den weiteren Teilen der ERN anlocken wird. Die Marketingziele sind die folgenden:

- Den Ausbau des Nordweges weiter zu betreiben und für dessen Nutzung als einer touristischen Strecke zu werben.
- Während der drei folgenden Jahren die touristischen Ausgaben entlang des Nordweges aufzustocken, so dass eine Aufstockung der Einnahmen aus dem Reiseverkehr erreicht werden kann.
- Die Teilnahme und aktive Einbindung des Privatsektors im Bereich der Werbung, Marketing und Angebot seiner Produkte.
- Gezieltes Marketing nutzen, um auf ein neues Angebot von Produkten aufmerksam zu machen und Märkte zu erobern, die für den Nordweg identifiziert werden.

Diese Marketinggruppe betreibt Werbung für die touristische Strecke, wendet deutliche touristische Produkte an, die durch alle drei Länder geteilt werden, um den Nordweg auf den Markt einzuführen. Das Hauptziel ist eine Steigerung des Bekanntheitsgrades der Marke, und die Erhöhung der Anzahl der Touristen in dem Gebiet.

Aktivitäten

- Entwicklung von touristischen Informationen über Unterkunftsmöglichkeiten, Sehenswürdigkeiten und Aktivitäten, die mit der Strecke in Verbindung stehen. Diese Informationsmaterialien werden ebenfalls eine Karte mit der eingetragenen Strecke beinhalten.
- Sicherstellung der Begleichung der Kosten für den Druck einer Wanderkarte durch Sponsoren, Veröffentlichung von Werbebeiträgen in den landesweiten Printmedien und im Internet (eigene Web - Seiten). Sicherstellung der Herstellung einer TV Sendereihe (10 Teile) des Regionalen Fernsehens, die sich mit der Strecke und ihrer Umgebung befassen wird. Die Sendereihe wird durch einen regionalen, aber auch landesweiten Sender ausgestrahlt.
- Nutzung des Nordweges zur Erstellung eines Produktes, das einen aktiven Urlaub für Touristen mit besonderen Wünschen anbieten wird um das Erbe des Christentums entlang des Nordweges kennenzulernen. Gemeinsame Werbung, an der sich Gruppen von kommerziellen Reisebüros mitbeteiligen werden.

Der Maß, in welchem der Reiseverkehr als Katalysator der wirtschaftlichen Entwicklung wirken kann, ist verhältnismäßig stark von den Charakteristiken der Region im Sinne der eigenen Ressourcen zur Entwicklung der Touristik (Gebirge, kulturelles Erbe), der Vernetzung der gegenwärtigen Quellen und der Bedeutung, die die lokalen Strategien und Aktivitäten der Propagation und der grenzübergreifenden Zusammenarbeit bemessen abhängig. Dieses Maß ist in der ERN im Vergleich mit anderen erfolgreichen Regionen in Europa und weltweit verhältnismäßig gering. Vergleichsanalysen und Untersuchungen unter Anwendung der Kenntnisse der erfolgreichen Regionen in Europa wurden bisher nur vereinzelt erstellt.

Projektidee

Der Reiseverkehr ist ein wichtiger Bereich der Zusammenarbeit in der ERN. Im Rahmen des Phare-Programms wird der Reiseverkehr durch mehrere Aktivitäten gefördert, wie zum Beispiel:

- Untersuchung und Analyse zur Feststellung von Marketingstrategien und Entwicklung von gemeinsamen touristischen Produkten (Verbesserung der Situation in den Erholungsorten und Verbesserung ihres Hinterlandes, Organisation der Touristik gemeinsam mit der Infrastruktur und Logistik) oder Entwicklung von Zentren. Es werden strukturelle Arbeiten umgesetzt, die auf Gewährung von Dienstleistungen für touristische Agenturen, aber auch direkt für die Touristen ausgerichtet sein werden. Touristische Agenturen werden gefördert, um an der Propagation und Marketing von gemeinsamen Produkten zusammenzuarbeiten.
- Aufnahme von Partnerschaften zwischen Betreibern touristischer Dienstleistungen bei gemeinsamen Veranstaltungen (Ausstellungen usw.).
- Verbesserung der Verkehrsbedingungen, Erhöhung der Verkehrssicherheit und Verbreitung des Dienstleistungsangebotes mit einem Bezug zum Verkehr.

Mit Hinsicht zu einer engen Verbindung zwischen dem Reiseverkehr und der Umweltqualität werden verschiedene Maßnahmen eingeleitet, die beide Bereiche betreffen:

- Die Methode der Anwendung von geographischen Informationssystemen zur Erstellung von touristischen Produkten und Verwaltung des Kulturerbes. Diese Methode beruht in der Erstellung von touristischen Produkten, die am besten an die spezifischen Bedingungen angepasst sind nicht nur vom Gesichtspunkt des Charakters einer bestimmten Landschaft, sondern auch der Jahreszeit und der Motivation der Kunden.
- Forschungen und Austausch von Informationen, die bei der Entwicklung von Umweltschutzprojekten und einer effizienten Nutzung der Naturressourcen behilflich sind. Im Fall von Naturparks werden z. B. die Ansprüche auf die Erhaltung und den Schutz des Gebietes mit den Bedürfnissen der Wirtschaft abgestimmt, besonders der Touristik und dem Naturerbe.
- Erfahrungsaustausch im Bereich Brandschutz und Prävention von bedeutenden Risiken.

Mira, do jaké může turistika působit jako katalyzátor hospodářského vývoje, je poměrně hodně závislá na charakteristických rysech regionu ve smyslu vlastních zdrojů pro rozvoj turistiky (hory, kulturní dědictví), propojení těchto současných zdrojů a důrazu, který kladou místní strategie a aktivity na propagaci turistiky, a přeshraniční spolupráci. Tato míra je v Euroregionu Nisa ve srovnání s jinými úspěšnými regiony v Evropě a ve světě poměrně nízká. Srovnávací analýzy a průzkumy zpracované s využitím znalostí úspěšných regionů v Evropě byly dosud prováděny pouze okrajově.

Námět na projekt

Turistika je důležitou oblastí spolupráce Euroregionu Nisa. V rámci programu Phare je rozvoj turistiky podporován několika aktivitami, jako jsou např.:

- Průzkum a analýza zaměřené na identifikaci marketingových strategií a rozvoj společných turistických produktů (zlepšení situace v místech využívaných k rekreaci a zlepšení jejich zázemí, organizování turistiky spolu s infrastrukturou a logistikou) nebo rozvoj center. Budou prováděny strukturální práce zaměřené jak na poskytování služeb turistickým agenturám, tak přímo turistům. Turistické agentury budou navíc podporovány, aby spolupracovaly na propagování a marketingu společných produktů.
- Uzavírání partnerství mezi provozovateli turistických služeb při organizování společných akcí (přehlídky, výstavy atd.).
- Zlepšení podmínek pro dopravu, zvýšení její bezpečnosti a rozšíření nabídky služeb, které se k dopravě vztahují.

Vzhledem k úzkému propojení mezi turistikou a kvalitou životního prostředí budou přijata různá opatření, která se týkají obou oblastí:

- Metoda využívající geografické informační systémy pro vytváření turistických produktů a správu kulturního dědictví. Tato metoda spočívá ve vytváření turistických produktů, které jsou nejlépe přizpůsobeny specifickým podmínkám, a to nejenom z pohledu charakteru určité krajiny, ale také ročního období a motivace klientů.
- Výzkumné práce a výměny zkušeností, které pomáhají při zpracování projektů na ochranu životního prostředí a efektivního využívání přírodních zdrojů. V případě přírodních parků jsou např. požadavky na ochranu a zachování tohoto prostředí uváděny v soulad s hospodářskými požadavky, zejména turistikou a přírodním dědictvím.
- Výměna zkušeností v oblasti protipožární prevence a prevence významnějších rizik.

Informační a servisní středisko Bedřichov

Informations- und Besucherzentrum Bedřichov

Obce Mikroregionu Kamenice tvoří přirozenou bránu Jizerských hor. Horský Bedřichov je turistickým centrem pro celé Jizerské hory.

Obec je hojně navštěvovaná téměř po 2/3 roku, v zimě i v létě, s důrazem na víkendy. V tomto období je lokalita Bedřichova a přilehlého Janova nad Nisou doslova přetížena turisty.

Možnosti obce Bedřichov a Janov zdaleka nestačí závratnému tempu rozvoje cestovního ruchu v této lokalitě.

Problémem je zlepšení stávající nabídky služeb pro využití volného času přijíždějící klientely. Zejména je třeba zkvalitnit nabídku informací, tj. možnosti ubytování, stravování, nabídky sportovních aktivit, turistických a lyžařských tras, krajových zajímavostí, přírodních i kulturních, pro případ nepříznivé počasí náhradní volnočasové aktivity.

Nápor turistů bude potom možno v sezónním období lépe rozložit do celé oblasti Jizerských hor.

Námět na projekt

Projekt informačního a servisního turistického střediska řeší řadu otázek a problémů spojených s cestovním ruchem v obci Bedřichov a návazně v celém Mikroregionu Kamenice.

Hlavní úkoly projektu:

- sladit zájmy turistiky s potřebami všech dalších zainteresovaných stran (vlastník pozemku, stát, obec, ochrana životního prostředí, zájmy lesnické, rekreační, vodohospodářské, myslivecké, jiné sportovní aktivity apod.),
- propojení středisek turistiky a odvedení části návštěvníků z turisticky přetížených středisek do nových lokalit,
- vedení tras mimo hlavní silniční tahy (zejména u cykloturistiky), oddělení pěších cest a cyklotras, napojení Magistrály na hromadnou dopravu (Regiotram apod.),
- propojení magistrály na systém cest v sousedních krajích a v sousedních zemích Sasko a Polsko,
- jednotná účinná osvěta a propagace.

Die Gemeinden der Miniregion Kamenice bilden ein natürliches Tor zum Isergebirge. Die Berggemeinde Bedřichov ist ein Zentrum des Reiseverkehrs für das gesamte Isergebirge.

Die Gemeinde wird während der meisten Zeit des Jahres (2/3), im Winter sowie im Sommer, besonders an Wochenenden viel besucht. In dieser Zeit ist das Gebiet von Bedřichov und der anliegenden Gemeinde Janov nad Nisou durch Touristen überlastet.

Die Möglichkeiten der Gemeinden reichen bei weitem nicht dazu, mit dem enormen Tempo der Entwicklung des Reiseverkehrs in diesem Gebiet Schritt zu halten.

Das Problem beruht in der Verbesserung der Freizeitgestaltung der anfahren den Kunden. Es ist besonders das Angebot an Informationen zu verbessern, d.h. über Unterkunftsmöglichkeiten, Gastronomiebetriebe, das Angebot an Sportaktivitäten, touristische Strecken und Loipen, die Sehenswürdigkeiten und für den Fall ungünstiger Witterungsbedingungen über mögliche Ersatzaktivitäten.

Der Zustrom der Touristen kann dann während der Saison besser in das gesamte Gebiet des Isergebirges verteilt werden.

Projektidée

Das Projekt des Informations- und Besucherzentrums Bedřichov umfasst auch weitere Fragen und Probleme, die mit dem Reiseverkehr in der Gemeinde Bedřichov und folgend in der gesamten Miniregion Kamenice verbunden sind.

Die grundsätzlichen Aufgaben des Projektes:

- die Interessen des Reiseverkehrs mit dem Bedarf aller interessierter Seiten abzustimmen (Grundstückseigentümer, der Staat, die Gemeinde, der Umweltschutz, Forstwirtschaftliche Interessen, Erholungs-, wasserwirtschaftliche und weitere Sportaktivitäten usw.),
- Vernetzung der Zentren des Reiseverkehrs und die Abführung eines Teiles der Besuchern von den überlasteten Standorten in neue Gebiete,
- Streckenführung außerhalb der Hauptstraßen (besonders Radwandern), Trennung von Wander- und Radwegen, Anbindung der Hauptstrecke an den ÖPNV (Regiotram usw.),
- Verbindung der Hauptstrecke mit dem Wegenetz der benachbarten Gebiete und Länder Sachsen und Polen,
- einheitliche wirksame Aufklärung und Werbung.

Sportovní areál Ještěd

Sportgelände Ještěd (Jeschken)

3.7.8

Vom Gesichtspunkt des Reiseverkehrs ist das Gebiet des Jeschkenkamms neben dem Iser- und Riesengebirge das am meisten belastete Gebiet mit einem hohen Anteil von grenzübergreifenden Aktivitäten. Obwohl die Kapazität dieser Naturbildung ausreichend hoch ist und sie eine deutlich höhere Anzahl an Besuchern aus Deutschland und Polen aufnehmen könnte, entspricht die technische Ausstattung durch ihre Kapazität und Qualität nicht der Nachfrage. Das Ergebnis ist ein geringes Maß der Nutzung des Standortes, Krisenzustände in exponierten Zeiten, besonders im Winter.

Projektidee

Das vorgeschlagene Projekt der Sanierung des Wintersportareals befasst sich mit dem Ausbau des technischen, kommerziellen und sozialen Hinterlandes mit dem Ziel, das Gebiet für die inländische sowie ausländische Sportöffentlichkeit aus der ERN sowie aus weiteren Gebieten zu erschließen. Eine Kunstverschneigung der Pisten führt zur Verlängerung der Saison und verkürzt die Rückflussdauer der Investitionen.

Die Dokumentation für das Raumverfahren beschreibt die Entwicklung des gesamten Gebietes inkl. des Baues einer neuen Piste unter der Seilbahn und eines neuen Liftes für diese Piste.

Auf der Ebene der unteren Station der Seilbahn wird mit dem Bau des technischen Hinterlandes und des Hinterlandes für die Besucher des Sportzentrums gerechnet.

Ein Fernglas Sitour und ein Lift wurden schon erbaut.

Eine fortschreitende Umsetzung der einzelnen Etappen des Ausbaues des Geländes (Verschneigung, Wasserversorgung des Geländes, Rückhaltebecken, Beleuchtung der Pisten) trägt zur Steigerung des technischen Niveaus des Areals bei und schafft so Voraussetzungen für eine effizientere Nutzung und Steigerung des Reiseverkehrs in diesem Gebiet der ERN.

Areál ještědského hřebenu je vedle oblasti Jizerských hor a Krkonoš nejvíce zatíženou oblastí z hlediska cestovního ruchu, s velmi vysokou účastí přeshraničních aktivit. Přestože kapacita přírodního útvaru je dostatečně vysoká a umožňovala by absorbovat podstatně větší množství návštěvníků z Německa i Polska, technické vybavení areálu svojí kapacitou a kvalitou nestačí poptávce. Důsledkem je nízká míra využití lokality, krizové situace v exponovaných, především zimních obdobích a celkové snížení atraktivity této části území Euroregionu Nisa.

Námět na projekt

Navrhovaný projekt rekonstrukce areálu zimních sportů řeší vybudování technického, komerčního a sociálního zázemí s cílem zpřístupnit areál tuzemské i zahraniční sportovní veřejnosti z Euroregionu Nisa i dalších oblastí. Umělé zasněžování sjezdovek prodlouží sezónu a zkrátí ekonomickou návratnost investic.

Dokumentace k územnímu řízení dokumentuje rozvoj celého areálu včetně vybudování nové sjezdové trati pod lany kabinové lanovky a nové obslužné sedačkové lanovky pro tuto sjezdovku.

V úrovni dolní stanice kabinové lanovky se počítá s výstavbou technického zázemí areálu a zázemí pro návštěvníky.

Panoramatická kamera a sedačková lanovka je již zrealizována.

Postupná realizace etap výstavby areálu (zasněžování, doprava vody do areálu, retenční nádrž, osvětlení sjezdovek) zvýší technickou kvalitu areálu a vytvoří tak předpoklad k efektivnějšímu využívání a zvýšení turistického ruchu v této oblasti Euroregionu Nisa.

Baum der Problembereiche

in Verbindung mit Basismaterialien der ERN (Memorandum)

Grundlegende Probleme in Tätigkeitsbereichen der ERN

1. Wirtschaft, Landwirtschaft und Entwicklung des ländlichen Raumes	2. Regionalplanung	3. Bildung und Kultur in Verbindung zum Arbeitsmarkt	4. Verkehr	5. Soziales und Gesundheit	6. Umwelt	7. Tourismus
<p>1.1 Beschränkter Markt bzgl. der konkurrierenden Handelszentren auf beiden Seiten der Grenze</p> <p>1.2 Fehlende Sprachkenntnisse, Kenntnisse der Verwaltung und Konkurrenz</p> <p>1.3 Schwachstellen in der technischen und wirtschaftlichen Infrastruktur</p> <p>1.4 Beschränkter Zugang kleiner und mittleren Unternehmen zu spezialisierten Technologien und Dienstleistungen</p> <p>1.5 Unterschiedliche Verwaltungsstrukturen in einzelnen Teilen der ERN</p> <p>1.6 Mangel an beispielhaften lokalen Entwicklungsinitiativen in ländlichen Räumen</p>	<p>2.1 Geringe Rolle der strategischen u. Raumplanung im tschechischen Teil der ERN</p> <p>2.2 Mangelnde Zusammenarbeit mit der staatlichen Repräsentation</p> <p>2.3 Unzureichende räumliche Zusammenarbeit auf der euroregionalen Ebene der Kooperation</p> <p>2.4 Unzureichende Koordinierung der Strukturpolitiken, Politiken der transeuropäischen Netze, Umwelt, Landwirtschaft</p> <p>2.5 Es gibt keine definierten Aktionsradian für die integrierte Entwicklung der ERN</p>	<p>3.1 Kleine Anpassungsfähigkeit und Wichtigkeit der Bildung für die Unterstützung der Entwicklung innerhalb der ERN</p> <p>3.2 Fehlende Verbindung der Instrumente zur Unterstützung der lebenslangen Bildung</p> <p>3.3 Abwanderung qualifizierter Arbeitskräfte aus der ERN ins Inland</p> <p>3.4 Unterschiede der Bildungsinhalte, die zu Problemen im Bereich der Anerkennung der Qualifizierung führen</p> <p>3.5 Kultur- u. Sprachhindernisse</p>	<p>4.1 Randlage der ERN zu nationalen und europäischen Struktur</p> <p>4.2 Infrastruktur in der Vergangenheit nur in minimalen Maßen gebaut</p> <p>4.3 Es fehlen die Schnittstellen der Interessen zw. Trägern einzelner Verkehrsarten</p> <p>4.4 Geringe Nutzung der Eisenbahn für Güter- u. Personenverkehr</p> <p>4.5 Unzureichende Anzahl der Grenzübergänge für den Wirtschaftsverkehr</p>	<p>5.1 Unterschiede in der Verantwortungsaufteilung (Sanitätsdienste, Notarzt, Polizei, ...)</p> <p>5.2 Planungs- und Einzugsgebiete der Bevölkerungspflege gelten nur zur Staatsgrenze</p> <p>5.3 Staatliche finanzielle Beiträge, Versicherungsprogramme nutzbar nur im Rahmen eines Staates</p> <p>5.4 Nicht durchgeführte Bestandsaufnahme der bestehenden Einrichtungen als Basis der Dienstleistungen für die ganze ERN</p> <p>5.5 Informationsmangel über die bestehenden Pflegesysteme und deren administrativen Strukturen</p>	<p>6.1 Widerspruch zw. Wirtschaftlichen Strategien und Umweltschutz</p> <p>6.2 Sehr geringer Erfahrungsaustausch und Teilung von Fachkompetenzen</p> <p>6.3 Unzureichende Kenntnis der Strukturen, Pläne, Einschränkungen und Vorgehensweisen auf beiden Seiten der Grenze</p> <p>6.4 Geringeres Maß an Zusammenarbeit und Integration in öffentlichen und privaten Netzwerken</p>	<p>7.1 Konflikte zw. Tourismus und weiteren Entwicklungsbereichen (Umwelt, Lebensstil ansässiger Gesellschaften, ...)</p> <p>7.2 Mängel in der wirtschaftlichen und Verkehrsinfrastruktur</p> <p>7.3 Unzureichende Qualifizierung und Kenntnisse für Dienstleistungsangebot von hoher Qualität</p> <p>7.4 Gefahr einer starken Konkurrenz zw. den Gebieten auf beiden Seiten der Grenze</p>

Strom problémových oblastí

ve vazbě na základní materiály ERN (Memorandum)

Základní problémy v oblastech působnosti ERN

1. Hospodářství, zemědělství a rozvoj venkova	2. Regionální plánování	3. Vzdělání a kultura ve vazbě na pracovní trh	4. Doprava	5. Sociální a zdravotní oblast	6. Životní prostředí	7. Cestovní ruch
<p>1.1 Omezený trh vzhledem k soutěžícím obchodním centrům na obou stranách hranice</p> <p>1.2 Chybějící jazykové znalosti, znalosti správy a konkurentů</p> <p>1.3 Slabiny v technické a hospodářské infrastruktuře</p> <p>1.4 Omezený přístup malých a středních podniků ke specializovaným technologickým a službám</p> <p>1.5 Rozdílné správní strukтуры v jednotlivých částech Euroregionu Nisa</p> <p>1.6 Nedostatek příkladových místních rozvojových iniciativ ve venkovských oblastech</p>	<p>2.1 Nízká role strategického a územního plánování české části ERN</p> <p>2.2 Nedostatečná mira spolupráce s reprezentací státu</p> <p>2.3 Nedostatečná územně politická spolupráce na euroregionální úrovni kooperace</p> <p>2.4 Nedostatečná koordinace strukturních politik, politiky transevropských sítí, životního prostředí, zemědělství</p> <p>2.5 Nejsou vymezeny akční prostory pro integrování územní rozvoj ERN</p>	<p>3.1 Nedostatek přizpůsobivosti a míry důležitosti vzdělání pro podporu rozvoje uvnitř ERN</p> <p>3.2 Chybějící propojení instrumentů na podporu celoživotního vzdělání</p> <p>3.3 Migrační toky kvalifikovaných pracovníků sil směřující z ERN do vnitrozemí</p> <p>3.4 Rozdíly v obsahu výuky způsobující problémy s uznáváním kvalifikace</p> <p>3.5 Kulturní a jazykové bariéry</p>	<p>4.1 Okrajová poloha ERN vůči národní i evropské struktuře</p> <p>4.2 Infrastruktura vybuzovaná v minulosti pouze v minimálním měřítku</p> <p>4.3 Chybí průsečíky zájmů mezi nositeli jednotlivých druhů dopravy</p> <p>4.4 Nízké využití železnice pro nákladní i osobní převahu</p> <p>4.5 Nedostatečný počet hraničních přechodů pro nákladní a obchodní přepravu</p>	<p>5.1 Rozdíly v rozvržení odpovědností (sanitní služby, rychlá pomoc, policie, ...)</p> <p>5.2 Plánovací a spádové oblasti péče o obyvatelstvo platí pouze ke státní hranici</p> <p>5.3 Státní finanční příspěvky, pojišťovací programy využitelné pouze v rámci jednoho státu</p> <p>5.4 Neprovedená inventarizace stávajících zařízení jako základny služeb pro celý euroregion</p> <p>5.5 Nedostatek informací o stávajících systémech péče a jeho administrativních strukturách</p>	<p>6.1 Rozpor mezi hospodářskými strategiemi a ochranou životního prostředí</p> <p>6.2 Velmi malý počet výměn zkušeností a sdílení odbornosti</p> <p>6.3 Nedostatečná znalost struktur, plánů, omezení a postupů na obou stranách hranic</p> <p>6.4 Malá míra spolupráce a integrace ve veřejných a soukromých sítích</p>	<p>7.1 Konflikty mezi cestovním ruchem a dalšími oblastmi rozvoje (životní prostředí, způsoby života místních společností, ...)</p> <p>7.2 Nedostatek v hospodářské a dopravní infrastruktuře</p> <p>7.3 Nedostatečná kvalifikace a znalosti pro vysoce kvalitní nabídku služeb</p> <p>7.4 Pociť silné konkurence mezi oblastmi na obou stranách hranice</p>

V roce 2003 vydalo město Hrádek nad Nisou.
Redakční zpracování: Miroslav Kroutil a kolektiv.
Překlad: Sven Dietrich.
Tisk: Geoprint Liberec.

Tento dokument byl vytvořen za finanční podpory EU.
Názory vyjádřené v tomto dokumentu jsou názory redaktora a v žádném případě nemohou být chápány jako oficiální názory EU.
